1

Różne wypisy
do
historji Wawelu

Wieże

1.

Główną obroną każdego średniowiecznego zamku była albo woda, moczary, albo spadzistość góry. Gdyby ~~ty~~ nieprzyjaciel ~~[illegible]~~ zwyciężył te przeszkody, znajdował się u stóp grubych kamiennych murów, których przy najsłabszej obronie nawet z góry muru, nie mógł przy dawnych środkach przebić, ~~a okna w baszcie zawsze znajdowały się wysoko~~ Szturm musiano przyprowadzić do otworu tj. do bramy zamkowej, ta więc ~~część~~ część każdego zamku była najsilniej fortyfikowaną.

Wawelski zamek ~~obejmował także~~ znajdował się także na górze, miejscami dość spadzistej, (jak pod Kurzą Stopą, pod basztami Senatorską i Sandomierską oraz Złodziejską), a chcąc nieprzyjaciel wydrapać się do góry, to stanąć musiał bezradny pod prostopadłemi silnemi ścianami ~~baszt. pałac~~ pałacu, baszt i murów otaczających resztę zabudowań – jedynego dostępu stanowiła droga ku bramie pod Katedrą, a bramę tę broniły odpowiednie dziś już nieistniejące zabudowania i dwie baszty.

Dostęp ten zwano bramą <u>niższą</u>

(porta inferior) w odróżnieniu od bramy wyższej (p. superior) którą wchodziło się ~~ze wzgórza do~~ wewnątrz murów do ~~pałacu za katedrą~~ zabudowań Królewskich za Katedrą, dochowana dotąd w formie pałacowego portalu renesansowego z r. 1534 z napisem „Si deus nobiscum, quis contra nos" (Gdy Bóg z nami, kto przeciw nam.)

Te baszty bramy niższej należy uważać za najdawniejsze, jako najniezbędniejsze. Ogólnikowy ich kształt, w którym dochowały się do początku XIX w. podają liczne ryciny, zbyt ogólnikowe, aby dokładnie je opisać. Między murami była brama ostrołukowa, nad nią murowany, dachówką kryty ganek ze strzelnicami.

Obrona z murów i baszt straciła już w XVI w. na znaczeniu wobec postępu sztuki artyleryjskiej. Już Zygmunt I zbudował na stoku góry pod Katedrą, pod Kurzą Stopką i pod Lubranką, zewnątrz murów na stoku bastyony ziemne, na których stały armaty, które mogły już na dalszy dystans odpędzić nieprzyjaciela i nie dowolić mu (swobodnego) ustawienia ze swej strony

zmnat w tej odległości, z której by mógł szkodzić zamkowi.

W rachunkach najstarszą wzmiankę znajdujemy w r. 1461, w którym pokrywano "wieżę nad pierwszą bramą, gdy znowu wicher ją ogołocił (z dachu)". W r. 1529 zapłacono ogółem 100 grzywien mistrzowi Benedyktowi za reparacyę i tynkowanie murów od warsztatu Włochów (Kamieniarzy i rzeźbiarzy pracujących dla kaplicy Zygmuntowskiej i pałacu) aż do połowy domu tępnego (dziś muzeum Kapituły) włącznie wieżę niższą przy bramie zamkowej i dalszego muru zaczynając od Kurzej Nogi aż do wieży większej po lewej stronie bramy." ~~na co~~ na pokrycie ~~wież wieże~~ jednej z tych wież sprowadzono 4000 dachówek "okrągłych" (gąsiorowych) i 1000 na pokrycie muru od drewutni (Zygmuntowskiej) od "wieży starej zwalonej pod zamkiem." Ta wieża była zresztą długo zwalona, gdyż spotykamy potem kilka razy wzmianki o niej, póki jej nie naprawiono. w r. 1538. Przy naprawie ~~jej w r. 1529~~ dano jakieś ozdobne wieży orłki, bo w rachunkach zapisano 69 blach ołowianych na pokrycie wieży orek, które ozdobiono na wieży okrągłej pod zamkiem i ~~7~~ 5 gałek miedzianych na nie, pozłacanych przez malarza Sebalda. W r. 1538 naprawiali murarze obie te wieże. W r. 1541 odno-

żono ziemię z pod tych wież na inne miejsce – widocznie porządkowano teren bo równocześnie brukowano drogę na zamek, W r. 1564 podobnie zapisano wydatek ~~[illegible]~~ chłopu od usunięcia gruzu i zamiatania koło bramy u wieży zamkowej, „u wieże stuki-urwałci". F

~~Widocznie wieżę jeszcze zwano „urwatą" choć ją już w r. 1538 naprawiono.~~

i cieślom od roboty ~~koło~~ „aby naprawiono wieżę alias bastę koło bramy niższej" W r. 1584 (i 1585) zaciągano na tę basztę tramy robiąc w niej piętra na postawienie dział.

W następnych wiekach ucierpiały te wieże przez rabunek Szwedów i następnie przez brak opieki, a wreszcie zostały na początku XIX wieku zburzone przez zarząd wojskowy austryacki. Z wieży wyższej lewej pozostał spód z platformą na niej i za nią ciemna izdebka, więzi-dziś kordygarda.

F (Widocznie tę wieżę jeszcze zwano „urwatą" choć ją już w r. 1538 naprawiono)

Wieża Lubrańska.

Najstarszą z wież dochowanych na zamku Krak. jest wieża skośnie z murów wschodnich pałacu ku ulicy grodzkiej wyglądająca w połowie

swej obyętości utopione we wnętrzu pałacu, od XVI w. nie mająca wcale charakteru obronnego, lecz stanowiąca jakby erker przez całą wysokość pałacu.

Część dolna jej zbudowana jest z dzikiego kamienia podobnie jak mur ~~pod~~ od strony północno zachodniej (pod Muzeum Kapitulnem) i jak część muru od południa koło wieży Senatorskiej, jest niewątpliwie starsza od całego skrzydła pałacowego, i stanowiła niegdyś wieżę obronną w murze zamkowym który ciągnął się od Kurzej nogi na południe i dalej do wieży Senatorskiej. Przy budowie skrzydła wschodniego pałacu 1520–1530 zburzono mur obronny i poprowadzono nowy budynek ku potudniowi, a wieża znalazłszy się na środku lica nowego frontu budynku została wbudowana i w pokoiki wewnątrz zamieniona.

Nazwy wież ustaliły się dopiero znacznie później, np. wieża Senatorska i Sandomierska otrzymują te nazwy dopiero w XVII w.

Wieżę wyżej opisaną zwano naprzemian Lubranką i Jordanką.
w XVI w.

Pierwsza wzmianka o wieży Jordance
przychodzi pod rokiem 1529, kiedy zapisano
~~[illegible]~~ tynkowanie sklepieniu czy sklepu
w ~~tejże~~ wieży tak nazwanej i zakucia do 2
okien tamże w r. 1530 wydatek na tarcice
na tę wieżę, 12 wozów drzewa dla cieśli do
budowy tejże wieży, 3 kopy desek na jej
pokrycie, 3 kopy wrebtów do niej i do wie-
ży Domyskiej, 47 kóp gwoździ do przy-
bicia miedzianych blach na wieżę Jor-
dance i powietrznik na wieżę Jordankę
gdzie winnych zamykają", rynny, po-
malowanie żelaznych drzwi do tej wieży
w r. 1531 za powróz (corda cannaba-
cea) do wieży Jordanki, do której dają się
chłopów za "ekscesy", pobielanie blach
miedzianych na pokrycie tejże wieży
przybicie 388 sztuk tychże — w r. 1532 o-
tynkowanie Jordanki, 20 desek tamże
1000 cegieł na posadzkę tamże, 9 okien
okrągłych z hakami, 4 szafy, każda o 2
drzwiach do mieszkań w wieży Jordance,
1550 szyb do naprawy okien tamże,
w r. 1533 Bartłomiejowi Włochowi (Be-
recciemu) od wstawienia 8 okien i 2 drzwi
polerowanych do wieży Jordanki 25 grzywien
2 pary zawias i firanki (phirhank =
hak do zawieszania) pod schody tejże wieży
10 pobielanych wrebli, stolarzowi za drzwi
fladrowane z listwami do wieży Jordanki
w wyższych pokojach (II p.) 13 florenów.

[7 a co najważniejsze: Hanusowi Dürerowi 6 grzywien za pomalowanie 10 żelaznych okien, (okiennic? framugi? = fenstrelium) w tejże wieży 11 7]

w r. 1534 – dwie pary zawias pobielanych wielkie do miejsca ustępowego, w r. 1540 stychowanie mieszkań, antaby do szaf, 4 kapy [illegible] do przybijania stopni, 5 zamków do szaf, 4 szafy w murze, pomalowanie na czerwono drzwi z okien strony, 1550 szyb, – w r. 1541 obmurowanie ogródka pod tą wieżą, tynkowanie jej (i 4 ławki do tegoż ogródka), drzwi obite w pobielane żelaza w kwiaty ławice, 8 krat żelaznych (balasek) do ogródka nowo założonego pod wieżą Jordanką, namiot w ogródku ~~pod~~ (baldachim), tynkowanie pomalowanie żelaznych drzwi kolorem żółtym i żelaznym do tejże wieży koło kręconego schodu i pomalowanie 10 okiennic oraz okien z żelazami w tejże wieży – w r. 1542 przychodzi ~~ostatnia~~. wzmianka o sprawieniu 5 kluczy i 1563 do szaf w Jordance, w r. 1544 i 1558 F

Z zestawienia powyższych wzmianek, wynika, że Jordanka była mieszkalną o 8–10 oknach nad ogródkiem, z [illegible] na dole i przy kręconych schodach – któryto stan odpowiada wieży Lubrance, czyli że ~~[illegible]~~ wieża ta najprawdopodobniej nosiła dwie nazwy, a ostatnia przyjęła się i do dziś przetrwała. Zdaje mi się, że tak, jak cały pawilon gotycki zwano Kurzą nogą, tak apartament dotykający do tej wieży wraz z nią zwano ~~Lubranką~~ Jordanką (habitationes in Jordanka)

F Każe król przyjść ~~[illegible]~~ koło tej wieży zrobić fundamentowanie aby nie uległa ruinie.

Nazwa Lubranki lub Jordanki ~~musi~~ pochodzi prawdopodobnie od osoby, która wieżę tę reparowała lub pobielała [?], a tą mógł być Grzegorz Lubrański archidyakon Krak. podkanclerzy koronny i administrator dóbr wielickich (1488), z których dochody często szły i na budowę zamku Krak. Jordanowie znowu dwaj byli wielkorządcami krak.: Mikołaj (1502) i drugi również Mikołaj (1515?). Być może, że i Lubrańscy i Jordanowie naprawiali tę wieżę, która i potem często się rysowała stojąc na spadku góry i potrzebowała wciąż dez-orowacyi [?], a stąd ~~poczta nazwa~~ przylegała do tej wieży nazwa od osoby restauratora.

~~Od~~ ⊥ Z końcem XVII w. ginie nazwa Jordanki dla tej wieży a pozostaje nazwa Lubranki, choć czasem wieżę Senatorską, zwaną dawniej Olbromką, nazywają także Lubranką, co pochodziło z ignorancyi piszących, którzy nigdy nie byli należycie poinformowani np. snopek Wazów nazywali herbem Jagiellońskim, a herbu Barwy [?] Sforzy wcale nie znali, tylko opisywali go jako ornament, ~~wąż tryumfujący~~ (węża) i t.p.

~~F do str. 9.~~

W dolnej części Lubranki, w której więziono „chłopów za ekscesy", znajduje się (przestrzeń) głęboka na 8 metrów, która była przedzielona podłogą na część górną i dolną. Wejście w ścianie północnej parteru, z którego pozostały resztki renesansowego odrzwi; w drzwiach musiał być otwór wpuszczający powietrze i światło. Górna część „sklepu" jest otynkowana i bielona, służyła zapewne więźniom lepszej klasy, jak tego dowodzą łacińskie sentencje wypisane węglem na ścianach np.: Hi me mea errata collocaverunt. Timent homines mori et vivere in coelo – die 5 Marci 1716. Dolna część nietynkowana, wejście do niej musiało być w podłodze. Nie ma śladu, aby kogo więziono w tem ponurem „fundum". Prawdopodobnie rzadko kogo tam zamykano, ⌐ gdyż tuż obok było przejście do ogródka królewskiego i do krętych schodków pałacowych – trudno przypuścić aby rodzina królewska w ogródku słuchała narzekań więźniów lub patrzyła na ich wprowadzenie, karmienie etc.

⌐ chyba w nieobecności rodziny królewskiej !! ⌐

Siłę wojskową stanowili — jak długo Wawel był siedzibą — drabanci królewscy, — zapewne więcej honorowa gwardya — i około 40 „drabów" starosty. W razie niebezpieczeństwa wprowadzano siłę zbrojną; po śmierci Zygmunta Augusta na czas bezkrólewia rada Korony poleciła wojewodzie i staroście krakowskiemu wprowadzić 600 drabów na Wawel, po ucieczce Henryka Walezego nakazał sejmik osadzić na zamku 100 drabów, a po śmierci Batorego 300 z „Polaków" — i t. p. 1)

Po przeniesieniu rezydencyi królewskiej do Warszawy, ~~został~~ pałac stał pustką dążąc do ruiny, a obok duchowieństwa, które od dawna przeszło połowę wzgórza zajmowało, pozwolono i prywatnym budować na placach wolnych i pozostałych po zrujnowanych budynkach, a tak Wawel stał się dzielnicą miasta ~~w obrębie murów~~ ufortyfikowaną na wzgórzu wawelskiem

1) Stan. Kutrzeba: Dawny Zarząd Wawelu. Kraków 1906.

Bezpośrednio czuwać na obronnością nie, li ~~Mralicowy~~ (Śródły) 12
li Burgrabiowie ~~zamku~~ (od w XVI wiosek do 19, za Stan. Augusta do 12.) ~~...~~ ~~o obronności zamku~~, z powodu czego obowiązani byli stale tam mieszkać, za co pobierali pensyę z żup wielickich, ale obowiązki swe tych stale zaniedbywali i najczęściej mieszkali w mieście, (może i dlatego, że mieszkanie ich na zamku, coraz bardziej podupadającym, było im niewygodne i po wojnach szwedzkich zniszczone. Mieściło się ono przy bramie wjazdowej nad nią, i obok niej. ~~W XIV w. powstał też~~

(lub we wsi własnej)

Idąc na Wawel z ulicy Kanoniczej prze-
chodziło się ~~Przebywszy~~ mostek czyli sklepienie (za ulicą Kanoniczą) nad Rudawką skręcało się na lewo do ogródka północnego, na prawo do drogi na Wawel. Na początku XIX w. stał w tem miejscu murowany portal bramny w stylu barokowym; ~~w dawniejszych~~ ~~czy dawniej była jaka inna brama, nie ma w źródłach~~ wzmianki, ~~prawdopodobnie była, bo wspominana jest w tem miejscu~~ brama „poboczna”. W XVI w. zwano tę bramkę „miejską”- ale zdaje się ~~tylko~~ dlatego, że z Wawelu prowadziła do miasta np. w r. 1575 zapisano: nowy parkan od bramy miejskiej aż do stajen królewskich pod zamkiem. Dopiero Władysław IV kazał tę bramę umocnić.

Ten parkan otaczający ogródek północny od dołu, stał na podmurowaniu, które widać jeszcze na jednym z widoków z początku XIX w. i cią-

14

Budowa

Do

c. k. Sądu jako handlowego

w

Oddział

Powod

Pozwan

przez

o wydanie nakazu zapłaty sumy wekslowej

K h zpn.

krotnie

1 rubryka

załącznik

Stemple za dołączone

Na zasadzie weksla z daty

dnia

A pod A w oryginale,

pod w odpis dołączo-

L. 2. Fischer Spółka, Kraków, „Pałac Spiski", właśc. Jan Wilczyński.

B nego, protestu pod B w oryginale, pod .... w odpis .... rewersu notyfi-

C kacyjnego pod C w oryginale, pod .... w odpis ....

.... uprasza

właściciel .... weksla ....

D przez wykazanego pod D pełnomocnika:

Wysoki Sąd

raczy polecić dłużni........ wekslow ....

aby .... sumę wekslową .... K .... h

z procentem 6% od dnia .... z kosztami

protestu w kwocie .... z prowizyą $^{1}/_{3}$% z kosztami notyfikacyi

w ilości ....

wreszcie z kosztami niżej policzonymi przyznać się mającymi, właściciel........

weksla ....

w ciągu dni trzech pod rygorem egzekucyi ....

zapłacil........

O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

Decius pod r. 1508 (wydanie Czermaka str. 25.)

... postremo arcem Cracoviensem, undique ruinosam, veluti sede regia indignam, in parte, quae ad occidentem est, a fundamentis novis erigere ornareque aedificiis coepit ... ad quartum diem Maii Cracoviae consedit.

Pod r. 1576 pisze Decius (str 130.)

Eo anno die sexta decima Octobris, Franciscus Italus (della Lore) architectus insignis, Gallico morbo antea multis annis correptus, morte extinctus est. Ille quidquid Italici operis in Cracoviensi arce in eum diem perfectum fuerat, per totum latus, quod urbem respicit, et hoc, quod divi Venceslai templum ambit, suo ingenio ad integrum perfecit.

15a

Decius J. L.

1578

od wschodów pałacu aż do drzwi kościoła Katedr. ziemia pokryta była czerwonem suknem, po którem Królestwo z wielką asystencyą do św. 9-tym przeszli na zaślubiny i koronacyą Bony. Pospólstwo rozkradało sukno na pamiątkę, pobiwszy Tatarów, którzy porządku pilnować mieli.

15b

Wapowski (wydanie Szujskiego str. 109

Per id tempus (15~~07~~12) Sigismundus rex coepta Cracoviensis arcis aedificia, Italis ad hoc architectis adhibitis, summo studio nec minori sumptu continuavit".

16

Wr 1526 sprawami 12 drzwi
w domu nowym i jednej studni
pod schodami w tymże domu
trzy ~~okna~~ kratery okienne nad
nieparzem do tegoż, ponadto wydatek drzwi
tegoż rolna ze 42 obiekt malowa-
nia [illegible] otworu szyb do wyłowa (oczyszczenie)
[illegible] tego składu

ni intymacyi — notyfikacyi —

z włączeniem - z wyłączeniem - należytości prawnej

oznaczonymi, do niepodzielnej ręki —

samym terminie swe zarzuty przeciw wekslowemu

nego podał

zapłaty nienia rekursu, wolno jednak wnieść rekurs

przeczeniu o kosztach sądowych.

W

ekslowemu nakazowi zapłaty mają być wniesione na piśmie.

wekslowem, § 557 proc. cyw.) III.

10) *Pełnomocnictwo ze stemplem* . .

11) *Ekspedycya i porto skargi* . . .

12) *Porto zwrotne* . . . .

17

Kraty

1543 krata drewniana przy studni

1526 wybicie 3 krat drewnianych do okien pokoju królowej nad bramą 10 gr a ze 3 gabki do nich tokarzowi 9 gr

1541 krata drewniana na galeryi górnej idzie do sypialni Królowej

1541 malowanie 2 krat drewnianych na wyższych gankach

jako

edycya i porto skargi . .

to zwrotne . . . .

~~Słownik języka arabskiego 1546~~

B ...nego, protestu pod B w oryginale, p...

C ...kacyjnego pod C w oryginale, pod

...właściciel ...... weksla

D ...przez wykazanego pod D pełnomocnik...

Wyso...

...raczy polecić dłużni ...... wekslow

aby

z procentem 6% ...

a wydatki na burzenie murów
1529 wywóz ziemi i kopanie 18
fundamentów po kilkudziesięciu
ludzi

1529 70 skrzyń wapna na wyburzanie
Kurzej nogi i murów w koło
zamku.

Dachówki wielkie zwane glazurami
1531 polewane, zielone i żółte, dalej
zwane narożniki o 4 kolorach
(nie podane kolory) Kończane
(końcowe) zielone, białe żółte
siwe

1530 3 formy szklane robił Nowak
z Olszany na dachówki dla
kapitańca

ausgereicht hätte.

*) S. auch die En[illegible]n. be[illegible] §§ 36 und 38 Pens.-Vers.-Ges. in dieser Nummer.

Entscheidung v. 3. Jänn. 1911, R I 825/10
(Jur. Bl. Nr. 32 ex 1911).

Der auf einem Friedhof aufgestellte Grabstein ist unpfändbar.

(Entgegengesetzt E. v. 19. Febr. 1907, Z. 2296, Evid.-Bl. Nr. 7, bei § 250 EO.)
(II. und III. Instanz gegen I.)

EVIDENZBLATT F. Ö. G. U. R.
Begründer: Regierungsrat Dr. Heinrich Steger, Hof- und Gerichtsadvokat, und Karl Schack, k. k. Notar. Herausgeber und Redakteur: Dr. Max Breitenstein. Verlag: M. Breitenstein, Wien, IX./3 Währingerstraße 5.
Druck: G. Davis & Co., Wien, IX./1 Pramerg. 28.

StPO.

§ 285

Nr. 38/39.

b

Entscheidung v. 7. Juni 1911, R V 733/11
(GH. Nr. 49 ex 1911).

Der Streitgenosse (eines geklagten Richters) kann nicht vor dem für den anderen Streitgenossen sachlich zuständigen Gerichte geklagt werden.

Aus dem Tatbestande:

19

4.

Drogę pod katedrą reparowano od czasu do czasu. W r. 1529 sprowadzono 50 skrzyń piasku „na drogę do zamku alias tretu" tj. na chodnik (dla pieszych) wzdłuż drogi jednej.

1529 naprawa bruku między kuchnią króla a królowej (tj. w sieni)

15[illegible] [illegible] sieni.

1531 stajnie brukowane

1533 setki szyb

1535 wyprawa szyb, częste naprawy

[illegible] v. 29. April 1873, RGBl. Nr. 68, erst nach Leistung der Arbeit und Eintritt der Fälligkeit gepfändet oder zediert [illegible] sondern um die Forderung eines Baumeisters, die [illegible] lung der Arbeit zur Entstehung gelangte (eventuell Anspruch auf angemessene Entlohnung, § 1152 ABGB.); die Forderung konnte also sofort rechtsgiltig zediert werden, wenn sie auch erst in späterem Zeitpunkte fällig wurde.

Die Verständigung des Schuldners ist kein wesentliches Moment des Abschlusses eines Abtretungsvertrages, der vielmehr im Verhältnis zwischen Zedenten und Zessionar sogleich wirksam wird.

---

*) Der Zessionar tritt auch in die Kompetenzbegünstigung des Zedenten ein; s. bei § 87 JN. in dieser Nummer; Rangsklasse s. bei § 43 KO. in Nr. 36.

20

1530 — kupiono 150 skrzyń piasku do stajni królewskiej (do rozsypania) gdzie turniej odbywano

1534 Andrzejki urządzono na pewno Króla i Królowę na których poszły się wydało 50400 groszów — ale czy na zamku, czy gdzie, nie można wiedzieć z rachunków.

Powod

Pozwan

przez

o wydanie nakazu zapłaty sumy wekslowej

K h zpn.

krotnie

1 rubryka

załącznik

Stemple za dołączone

Na zasadzie weksla z daty

dnia

A pod A w oryginale,

pod w odpis dołączo-

L. 2. Fischer Spółka, Kraków, „Pałac Spiski", właśc. Jan Wilczyński.

B nego, protestu pod B w oryginale, pod w odpis rewersu notyfi-
C kacyjnego pod C w oryginale, pod w odpis

uprasza

właściciel weksla

D przez wykazanego pod D pełnomocnika:

Wysoki Sąd

raczy polecić dłużni wekslow

aby sumę wekslową K h

z procentem 6% od dnia z kosztami

protestu w kwocie z prowizyą 1/3% z kosztami notyfikacyi

w ilości

wreszcie z kosztami niżej policzonymi przyznać się mającymi, właściciel

weksla

w ciągu dni trzech pod rygorem egzekucyi

zapłacil

O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

Apartamenty „nad bramą" były za Zygmunta I kilka razy przebudowywane dla królowej Bony, która oczywiście na czas budowy przenosiła swą siedzibę do innej części pałacu.

Pierwszą przebudowę skończono w r. 1525 w którym wspominają rachunki ~~wydatków~~ „nową izbę" królowej nad bramą, w r. 1526 przyprawiają pod jej oknami kraty (trzy) drewniane z gałkami.

Widocznie mieszkanie to było za szczupłe, bo około 1530 r. prowadzą się tu nowe roboty

W r. 1531 zapisano 92 gr. dla Bereccego za wykucie 9 drzwi i 7 obramień okien. nych do mieszkania królowej za kościo. łem tj. nad bramą.

Zdaje się, że cały budynek przydłużano ku zachodowi; ~~albo~~ dobudowano ~~drugie piętro nad pierwszem~~, fasyatę, po części do dziś dochowaną, skończoną w r. 1534, w którym Berecci wykonał portal kamienny (prima porta noviter erecta), a na fasyacie obok bramy nad bocznemi mniejszemi bramkami wymalował Hans Dürer św. Wacława i św. Floryana, których to obrazy odnawiano w r. 1564 i 1739, a ślad ich dotąd pozostał.

W r. 1540 znowu prowadzono znaczne roboty „nad bramą", wywożono rumowisko i starano [illegible] pod frontem.

22

1531 Kamieniec pod bramy
gdzie mają być umieszczone
[illegible]

Wekslowy r

Na podstawie weksl .... niewykup

....

— protest .... z dnia ....

rachunk .... zwrotn ....

nakazuje się ....

....

jako akceptant .... , oraz ....

....

aby zaskarżon .... sum .... wekslow ....

wraz z procentami po 6 od sta od ....

kosztami protestu ....

ta:

porto . . .	.... *K*	.... *h*
. . . . .	.... ,,	.... ,,
. . . . .	.... ,,	.... ,,
. . . . .	.... ,,	.... ,,
. . . . .	.... ,,	.... ,,
. . . . .	.... ,,	.... ,,
. . . . .	.... ,,	.... ,,
. . . . .	.... ,,	.... ,,
. . . . .	.... ,,	.... ,,
. . . . .	.... ,,	.... ,,

23

1540 jeszcze roboty murarskie koło frontu i nadbramia (ad aciem supra portam)

1545 kryje się dach naprzeciw kościoła
wydatki murarskie trzeba, ~~[illegible]~~ na przebudowę tego [illegible].

1534 structura domus Regnalis supra portam
prima porta noviter erecta

1531 przejście z pałacu do katedry krytym murowanym gankiem zwano „szlakiem" (za okno do szlaku idąc z pokojów królewskich do kościoła")

1530 gradus noviter facti ex atrio Regnali Maj. (nad bramą)
1531 pokryto dachówką schodki i ganek (do katedry)

C. k. Sąd

w

Oddział

1525 nowe okna przez Mondry przy wieży

1525 1525 mondrici [illegible] kruchty nad bramą

1527 117 kóp piecow kamiennych po- sadzkowych kosztowało 586 groszy

polewane w kolory, wreszcie ~~z pomysłu~~ wyrabiane nie na płaski dach, lecz na szczyty (kalenice) tzw. gąsiory kolorowe i narożniki, których cel nazwa wskazuje, także kolorową polewą kryte (zielone, żółte, białe.

11) Ekspedycya i porto skargi . .

12)

z procentem 6 % od dnia

protestu w kwocie

w ilości

wreszcie z kosztami niżej policzonymi

weksla

w ciągu dni trzech pod rygorem egzeku

zapłacił

O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

Pałac Spiski", właśc. Jan Wilczyński.

pod ... w odpis

pod

dnia

Na zasadzie weksla

krotnie

I rubryka

załącznik

Stemple za

Galerye później postanowiono
zezwolić pierwszej restauracyi
Pan tego Konrade ich sklepien
[illegible]

wekslowem, § 557 proc. cyw.) III.

ksłowemu nakazowi zapłaty mają być wniesione

— notyfikacyi —

z włączeniem – z wyłączeniem – należytości

oznaczonymi, do niepodzielnej

samym terminie swe zarzuty przeciw wek

nego podał

płaty niema rekursu, wolno jednak wnieś

rzeczeniu o kosztach sądowych.

W

Entscheidung v. 2. Mai 1911, Rv II 355/11
(Zentr.-Bl. v. August 1911, Nr. 287).

Eine bedingte Forderung aus einem erst später zu erfüllenden Werkvertrage kann zediert werden; die Zession, zu deren Wirksamkeit Verständigung des cessus nicht erforderlich ist, geht einem später (nach Fälligkeit) erworbenen exekutiven Pfandrechte an der Forderung vor.

Aus dem Tatbestande:

Baumeister C erhält von D den Auftrag, ein durch Brand beschädigtes Gebäude wieder herzustellen und zediert seine Forderung

W r. 1540 ~~naprawiano i przerabiano~~ budowano jakiś nowy
mur zamkowy od fundamentu ~~kosztem~~
pod
~~szl[illegible], gzymsów, ale na murowany~~
a 71 gr. dla Macieja Włocha kamie-
niarza za kamienie na kamienny
potłuczone na ten mur długości 230
Także 6 grzywien temuż za 5 szpar,
nowi kamiennych do odpustu wody z
z tego muru i 7 gr. za 3 kamienne
"strzelcze okna" pro artilleria

25

1549 zapłacitom za bramę i ka-
mienie do muru alias
ciągacie (podcięcie ?) ~~facto~~
zrobione pod nowym murem
pod Kurzą nogą, którego ka-
mienie ciągną się 53 łokci
florenów 30. Mateuszowi
Włochowi, Kamieniarzowi
królewskiemu.

Jakób, cyler }
Maciej [illegible] } strzelnicy
Pachołek prezydenta

Woźny ziemski

Hałasiński }
Proszowski } szlachta z okolic Krakowa
Szabliński }

Świadek I

Świadek II

Mieszczanie, mieszczanki, bracia kurkowi, cechowi,

~~Lubrańska~~ Bastyony.

26

~~Nowo~~

1543 skrynie z subtelnemi król
w Lubrance

1564. ? Zakowiecze w Lubrance

4 niedziane kule na
1524 u Andyzku złożone
na wieży Lubrance
ordna

1532 Crata ad testudinem
ubi cubicularii Regii
mali Mis prandere
debebant ante turrim
Lubrańska

W r. 1532 zapłata 18 skalarom
za roboty koło tory armatnich
koło schodów przed wieżą Lu-
brańską.

W r. 1644 buduje Wład IV
wał i belluardy przy okrągłej
baszcie za stajniami

Prav. II. 243.

1547 bastyon pod Kurzą Nogą
koło bramy

1529 toza dla armat obszerna

1529 porta sub Kurza noga, na której
pobrycie deslarzy Kapłanie 1000
dachówek szrodkich

A K T II

Izba w domu Frezerów. Na ścianach portrety, rusznice.szable, - lutnia, arfa, obrazy. Pod ścianami skrzynie pokryte kobiercami do siedzenia, stół, parę stołków.

Frezer pisze przy stole.

Barbara   Nie siedź mi w tych rachunkach, Salcia ci to przepisze. Mówiłam ci , żebyś wziął rusznicę i poszedł na celestat ćwiczyć się w strzelaniu!

Frez   Wiem-wiem- pamiętam, nie kołatajcie mi głowy tym celestatem i strzelbą!

Barb   Co mi z twojej pamięci, kiedy nie umiesz trafić do kurka! Już młodsi od ciebie, jak Piróg, Styczyński, Masłowic byli królami kurkowymi, a ty nie! Za parę tygodni strzelanie do kurka, przyłóż się do rusznicyporządnie, ćwicz się, i zbij kurka! ~~Salusiaxxx~~ a może i ja raz zostanę Królową!

Salusia   Niechże ociec zbije tego kurka!

FRez   Ale chciałbym, chciałbym-ale to chłop strzela, a PAn Bóg kule nosi!

Barb   Nie szukaj wymówki, tylko dobrze strzelaj! Gdybym ja była chłopem, tobym już wymierzyła w samo centrum!

SALUSIA   Niech ociec wymierzy do centrum!

Frez   O wa! co to za gadanie! Przeszłego roku wycelowałem rusznicę jak się patrzy, aż wołali, że za długo mierzę , przykładam hupkę-bęc! -jak mię rusznica w gębę nie uderzy, tom wszystkie gwiazdy zobaczył!- a kurek szelma został nietknięty! Albo dwa lata temu: wymierzyłem rusznicę w kurka prościutko- kładę hupkę, a ten niegodziwiec Styczyński nagle tuż za uchem jak mi kichnie pściuch!!- tak mi ręka drgnęła i kula poszła Bóg wie gdzie! Trzeba szczęścia- Jak Bóg pozwoli!

Barb   Tylko nie spuszczaj się na samą pomoc Boską , Pomagaj sobie, a Bóg ci dopomoże! Celuj dobrze!

Salusia   Niechże ociec dobrze celuje!

po pożarze

str 309. 27

W r. 1543 zrobiono obliczenie z Sebastyanem stolarzem królewskim i zapłacono mu następujące roboty:

50 małych rozet ~~pojedynczych~~ 15 gr

81 mniejszych 6 gr. – 32 rozety płaskie 10 gr. – 100 rozet do altany 31 gr. – nowe drzwi ze sztukwarkiem i fladrem do nowego pokoju panien królowej 15 gr. – za strop „pro laqueario Loye rotundae" pod Kurzą nogą z kamzamsami, kwiatami i rzniętymi z drzewa 43 gr. – za strop ~~„laquearium"~~ rzeźbiony ~~[illegible] roboty~~ w wyższej altanie 37 gr. – dalej następują roboty meblarskie i tokarskie przy łożach, lektykach, stołach, stołkach, ławkach, skrzyniach, szafy i warcaby.

~~Roty~~

1536 Joachim stolarz 345 florenów za pułap drugiego piętra zaczynając od Kurzej nogi (po klatkę schodową?) w którym jest 138 skrzyńców (kasetonów) a malarz Dionizy za ich pomalowanie 276 florenów

1536 malarzowi Dionizemu za wymalowanie bogatego kraśca (fryzu) drogiemi farbami nad obu wyższymi galeryami 100. fl

wysokości ... %, kosztam

rosłymi dotąd kosztami sądowymi z

ia na

alnym terminie trzech dni

egzekucyi zapłacił lub w tym s

płaty do Sądu poniżej wymienion

d wydania wekslowego nakazu za

artemu w tym nakazie zapłaty o

Sąd

Oddzia

dnia

o wiadomości! Zarzuty przeciw we
podpisane przez adwokata.

. Nr. 79. (Nakaz zapłaty w postępowaniu

Do

jako handlowego

w

Oddział

Pozwan

1538 izba zegarmistrza

1542 — 38 czapów do Izbicy kamiennej nad Izbą królowej. 9 klamer

" przybijano szarfami między rozetkami wielkimi orły i jabłkami ~~szyja~~ II piętra nad skarbem

1575. izba wedle Dan-
ranki nad kuchniami
koło furtki.

wieży Zygm. III na do…
dnie myta z wejściem n…
az Krójkątna przestr…
jąca, że część tą zam…
ywano i plan zwiecie…
ewne i nowe mury w…
emnej.

Schodki prowadzą…
ie w 2 piętrach położon…
sklepieniu.

…i prawnej
…ej ręki —
…ekslowemu
…nieść rekurs.
…iesione na piśmie.

jakiś cyrulik dostarcza w r. 1548 węgle

29

Wekslowy

Na podstawie weksl .... niewyk

— protest .... z dnia ....

rachunk .... zwrotn ....

nakazuje się ....

....

jako akceptant ...., oraz ....

....

aby zaskarżon .... sum .... wekslow ....

wraz z procentami po 6 od sta od ....

kosztami protestu ....

:

rto . . .	.... *K*	.... *h*
. . . .	.... ”	.... ”
. . . .	.... ”	.... ”
. . . .	.... ”	.... ”
. . . .	.... ”	.... ”
. . . .	.... ”	.... ”
. . . .	.... ”	.... ”
. . . .	.... ”	.... ”
. . . .	.... ”	.... ”
. . . .	.... ”	.... ”

malowany i
1560 r. [illegible] [illegible] do [illegible] 30
wody z dachu

40

31

1565 rynny modrzewowe nad domem Starościńskim

1602 zamurowano drzwi za bramą, którędy prowadzono do gmachów, gdzie JWP wojewoda Krak mieszka

w ilości

wreszcie z kosztami niżej policzonymi

weksla

w ciągu dni trzech pod rygorem egzeku

zapłacil

O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

Mit diesem Erlasse wurde ein »Statut der k. k. Zentralkommission für Denkmalpflege« publiziert.

32

1.

Pierwszy budowniczy Franciszek Włoch, ~~był~~ pobierał ryczałtowe kwoty dla sie- ~~wedle jego przedłożenia, bo w wydatkach~~ bie i na robotników. ~~znajdujemy ryczałtowe pozycje za~~ np. 40 grzywien na potrzeby prze budowy zamku; 20 grzywien na wapno, murarzy i cegli, 18 grzywien na łamaczy kamieni w kamieniołomie, 60 gr. na dalsze potrzeby i.t.d. (1507) ~~1508~~ 40 gr. na budowę sali królewskiej (1508) etc. Nieco później zaczyna wielkorządca względnie jego zastępca wypłacać także wprost woźnicom, murarzom, stolarzom malarzom, ale pozostają wszakże pozycje ryczałtowe i dla Franciszka.

~~W r. 1507~~ „Michał malarz ugodzo- w tymże roku ny został z pięciu pomocnikami do roboty malarskiej w pokojach zamku, wyż nowo wybudowanych po 2 fl. tygodniowo a towarzyszom po 21 groszy każdemu, "na farby, postaćkę etc. wypłacano im odrębnie potrzebne drzewo znaczne kwoty.

1511. W r. 1511 kupuje się u Bonera 10050 szyb okrągłych, potem framugi do okien, sukno do ich podszycia, drzewo bramie na dach nowego domu ~~woźnik~~ dla wielkiej i bardzo pilnej roboty zajęłki do pałaców królewskich po 30 fl. grzywny uwiedziane do komnat królewskich. Podrzęczy brał tygodniowo z kasy po 100 grzywien na wypłaty robotników rzemieślników i artystów.

 33

W r. 1521 wypłaca się ryczałty na budowę po 160 grzywien co 2 tygodnie na ręce podrzędnego. W r. 1524 wypłaca się osobno kierownika budowy Benedykta (z Sandomierza) po 1 grzywnie 12 gr. tygodniowo, a osobno robotników.

Podobnie i Berecci i Castiglione ~~się, Berecci, Castiglione~~, pobierali wynagrodzenie własne i otrzymywali albo ryczałty na wypłatę robotników, albo ~~tych się~~ wykazywali, (a podręczy ich wypłacać wprost. [margin: ~~robotników~~]) Pierwszymi przedsiębiorcami biorącymi robotę za ugodzoną z góry kwotę do wykonania byli Włosi, i oni jedynie w tej epoce i jeszcze w wieku następnym posługiwali się takich przedsiębiorstw.

Po spaleniu się wschodniego skrzydła zamku w r. 1536 – podjął się Berecci w roku następnym postawienia nowych sklepień, ~~kolumn~~, balasów, ~~tu~~ ~~pokoi~~ (z kapitelami i bazami) z tynkowaniem, posadzkami etc. z własnego materyału i własnymi ludźmi – wszystko za 2000 florenów licząc po 30 groszy na floren, z zaliczkami po 250 florenów miesięcznie. ~~Wszelkie~~ Widocznie miano zaufanie do Bereccego, że dotrzymuje swych zobowiązań, bo właśnie w tym roku wypłacono mu 500 fl. za wybudowanie piekarni z ~~oka~~ dla sług królowej nowej od fundamentu z 10 kamiennemi oknami, 5 drzwiami, schodem krętym, drzwią bramą, którą

3.

34

przechodzącej do domu Królowej Jadwigi; z nowym ~~murem~~ tanio od strony Kościoła łukiem i gankiem ku domowi Królowej z pozadkami, kominami, tynkowaniem". ~~Nie~~ długo potem zginął zabity Berecci, a ~~roboty~~ kierunek robót po nim objął jego ziomek Mikołaj Castiglione, któremu wypłacają często po grzywnie tygodniowo za ~~prowadzenie robót~~ płacąc materyały i robotników bezpośrednio.

Drugim budowniczym w XVI w. był Galeazzo zmarły około 1560 r., który podjął się z 1600 flor. przebudować dom Rabsztyn, a gdy zmarł w toku robót, podjął się dokończenia znowu tenże Aleksander za 350.k."

Skrzydło południowe ~~wykończone~~ wykończone było zupełnie w r. 1518 w czasie wesela Zygmunta z Boną – niestety ~~ra-~~ ~~chunki z tych lat zaginęły~~ nie zdołano znaleźć rachunków budowy z tych lat.

F Attyka nad południowym skrzydłem galeryj podwórza z r. 1565.7 w którymto roku zapisano wydatek:

~~1565~~ "Od murowania muru od muru Lubrańskiego wstecz od wierzchu co muru podnieść wyższej, zaś groszy od wierzchu pod Luksa od kuchniej króla Jmci Branbuy od kuchniej króla Jmci izmurować aż do gmachu, kędy głowy (do Izby poselskiej) na dwór, a na wyższą aż pod dach, mury z dachem zgodzić a na murze wystawić kamienie — 180 flor." ~~Wtedy zrobiono nowy [illegible] w ten sposób.~~

do „Przedzimie"

2 więc egzemplarze rękopisu

do

Druck: G. Davis & Co., Wien, IX./1 Pramerg. 28.

J Nr. 1.

II

b 2

Entscheidung v. 14. Juni 1910, R V 806/10
(Slg. Nr. 1355).

Der Antrag, den gegen die Ges. m. b. H. klagbar auftretenden Gesellschafter zur Leistung einer Sicherstellung zu verhalten, bedarf nicht der Bescheinigung des der Gesellschaft drohenden Nachteiles.

Aus dem Tatbestande:

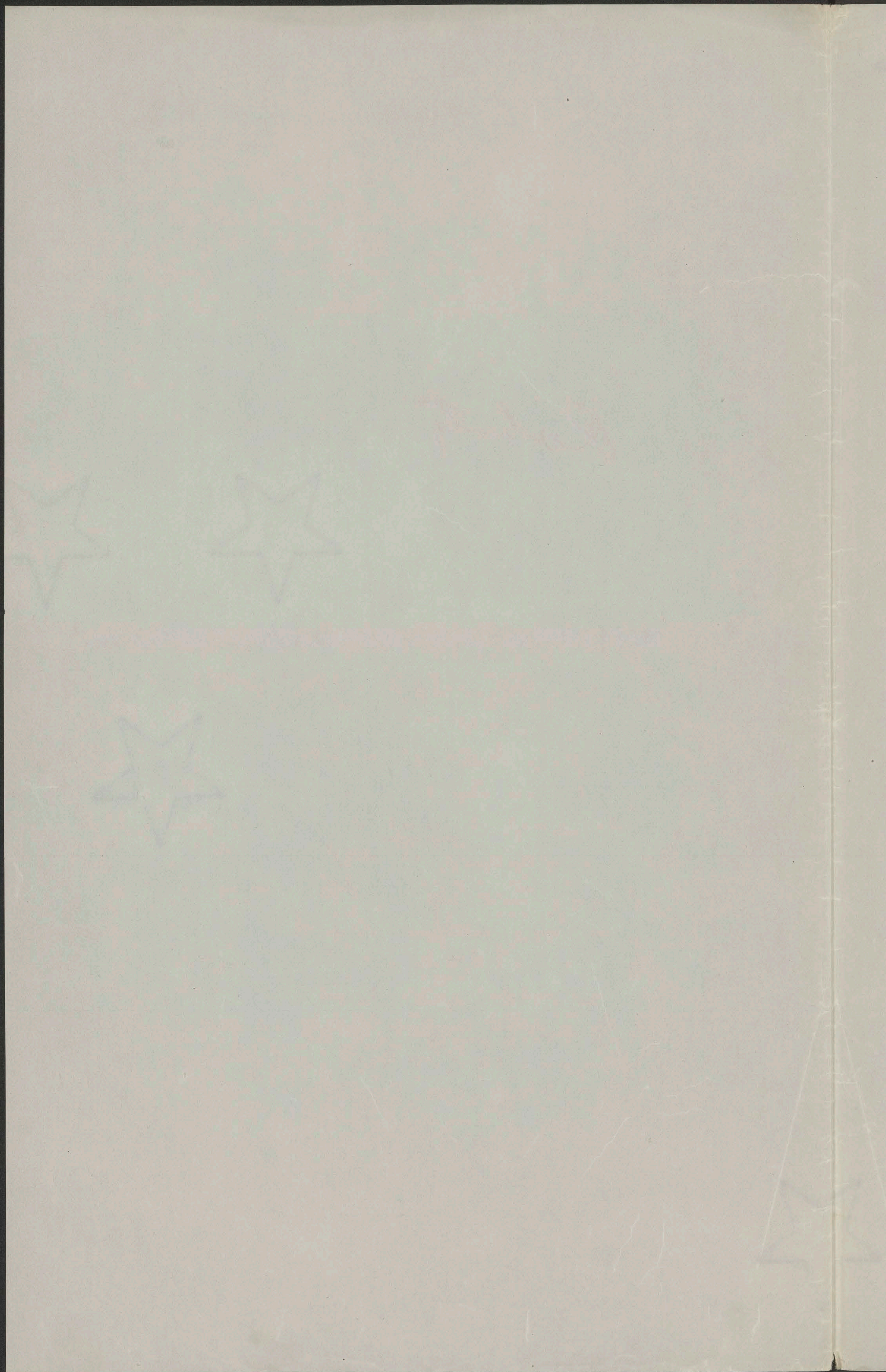
A, Gesellschafter der B, Ges. m. b. H., klagt diese auf Nichtigerklärung eines Beschlusses der Generalversammlung, und begründet das Klagebegehren durch verschiedene Vorwürfe gegen die Bilanz, insbesondere durch Bemängelung einiger Aktivposten, dann durch die Behauptung, daß ein Direktor von der Mitverwaltung verdrängt wurde.

B beantragt, den A zur Leistung einer Sicherstellung von 300.000 K zu verhalten.

I. Instanz gibt dem Antrage mit 100.000 K, III. Instanz mit 20.000 K statt (gegen II. Instanz, die gänzlich abweist).

1524 Drzewo zrzen 291 gr. w tem
podłogi klapy przi Dębowych na
Blachowanie nowoi zamku,
wielkie długi do pozżucenia w [illegible]
lepij na wozy u [illegible] nowke,
[illegible] na Tęnge 19 belek na
[illegible], 3 wielkie topole na
staty do kuchni,

Roboty

38

1.

Roboty ~~ślusarskie~~ metalowe

bretnale
podbretnale
gontowe
slupiale
Łatur,

1524. gwoździe, dłuta dla Wszelakich kamieniarzy, obtoczenie miedzią 3 rynien, okucie form ~~fny po~~ na cegły ~~...~~ izb sklepionych, dwie wielkie ankry, 3 murłaty i 11 jezior murowanych, 4 hakownice (po 3 flor.), zamki do Tarni i Kurzej Nogi, 6 siekier, wałki (ruszty) do kuchni, 47 kajdan, zawiasy do Tarni, 4 kaźnicy dla Turków posłanych do Malborga naprawa 54 hakownic i zrobienie do nich kul. 21 centnarów miedzi do naprawy rynien (w styczniu 1525

1525) za 18 obręczy na szyję Turków, 2 pręty do okien sypialni królowej Jadwigi, 4 pary zawias z zasuwkami do mieszkania królowej razem 202 grz.
potrzebne wydatki oraz

1525 (czopy, klucz, drąg do kaplicy, żelazny instrument alias łopata do pieca królowej, naprawa nadziei murarskich, 4 wielkie ankry do umocnienia sali królowej, banie na wieże Lubranki, 1½ centnara miedzi do naprawy pomieszczenia nad pokojami, 2 żelazne pomieszczenia ~~...~~ 5 krat do domu królowej, ~~...~~ naprawa gałek na 3 wieżach, skrzynia żelazna na pieniądze z dochodów, blachy do pieców, zawiasy, antaby, ~~...~~ haki do okien, klamki, 6 wielkich żelaz ~~...~~ wbitych do muru, na których kładą zioła do wieszania okien, pręty do okien (do zasłon, firanek) okucia drzwi, skrzyni do przewozu prasku – razem 222 grz.

1526 – 150 klamek żelaznych – 5 młotów żwawych marteliny, przybicie 3 drewnianych krat do okien królowej nad bramą, 2 haki do żelaznej kraty, za kłódę zamykającą Tatarów, 18 kajdan dla tychże, 10 kajś pobielanych gwoździ do przybicia blach na jednej wieży

300 blach pobielanych 11 fl. zawiasy do
okien nowej komnaty w nowym domu przed
izbą wielkorządcy, 12 zawias cynkowanych
do okien pokoi nad kuchnią Królowej
czwierzli do przybijania opon, wóz
blach, czwierzli do przybicia zawias do okien
wielkiej sali, 28 zawias do okien w wielkich
salach, różne roboty ślusarskie przy oknach
i drzwiach w mieszkaniach nad kuchnią
królowej, gdzie mieszkają kapelani i
„clientuli" (pachołęta?) 2 wielkie
żelaza na których stoją gałki z powietrz-
nikami, jeden nad wieżą, jeden nad
kurzą nogą, które wicher złamał, 3 wielkie
którymi przymocowano namioty nad
Ciekanią Królowej, tamże 5 żelaz do
krzeseł i antaba ('hanthaba ~~...~~) do
klatki, w której siedzi papuga (wierzadło)
około pierwszych drzwi do nowych pokoi
wielkorządcy i drzwi z wielkiej izby do mie-
tej, do ustępu; i tam gdzie się idzie do
schodni, drugich drzwi, którymi schodzi
się do nowego schodu, około okien tamże
kraty - żelazna skrzynia dla podręcznego na
pieniądze królewskie wydawane z wielko-
rządców - zawiasy do bramy wschodowej przez-
nej, - około drzwi, którymi królowa
schodzi do ogródka, dwa wielkie kółka pod
gałką na Lubrance, gwoździe do przybicia
odpadłych rozet z pułapu, gdzie król
wyszedł się ubierać - 14 żelaznych gwoździ
wielkich do ciostronów nad dworcem na-
wet mieszkaniami „dwa piętra" a dwa
do domu wojewody, 2 antary do Komina ku-
by, w której siadają Matka Królowej -

2 długie żelaza razem zgięrone do zawieszenia kagańców w izbie mieszkania wielkorządcy — 7 dwie ankry między domem królowej a domem pana wojewody koło szlaku, hak do schodków nowych którymi mają się zrobić do pokojów króla w nowym domie, korba dla rurmistrza do pędzenia wody na zamek — razem 305. gr

1527—1528 brak

1529 razem 201 gr. w tym: naprawa nawęgli rurarskich, 30 kajdan dla tatarów, okucie 2 skrzyń do noszenia piasku na budowę, 3 blachy do pieca w nowej izbie królowej Jadwigi, 4 kuny pod sklepem, gdzie tatarzy mieli sypiać, okucie okien i drzwi u królowej Jadwigi, kurzej nodze i w nowym sklepionym pokoju wielkorządcy, 13 klamer do schodów na wyższe pokoje, zawiasy zamki do szafy z szufladami u wielkorządcy, okucie drzwi w kraty do pieca w średnich pokojach nowego domu 7 gryp. sztaby, które trzymają ramy w krzyżach kamiennych okien królowej — okucie 6 drzwi w przejściach nowego domu, drzwi w komnacie wyższej w stronę kościoła św. Bernardyna zamek do drzwi zagubionych (pierwej), gdzie się idzie przez nowy dom z zamku (super domum novam ex castro) zawiasy i haki do okien u Kurzej nodze, wielkie drzwi żelazne w kraty gdzie się idzie z pod wieży przy ganku do Kurzej nogi —

metalowe roboty 4 41

(529. c. d.)

80 śrub do przymocowania rozet w Ku-
rzej nodze, ~~[illegible]~~ 5 gałek na wieżę
przed bramą zamkową, piki do Tama u-
nią kamieni, krata do pieca w
Kurzej nodze, klamry do kominów w
nowym domu, 20 anker na ganek
koło domu ceglanego, który to ganek na
nowo zrobiono, a ankrami połączono
belki z murem, kuny na talarów po-
słanych na Węgry od Królowej Jadwigi,
5 śrub do przymocowania rozet w Ku-
rzej nodze, 2 ankry do kamiennych ław
ławie

1530 razem 323 gr. W tym: Tasiemek ze
śruby do szklanej latarni, która wisi w środ-
ku pokoju przed drzwiami Królowej — bla-
szana latarnia przed jadalnią Królowej — pręt
ze śrubą, na którym wisi świecznik z rogów
jelenich w izbie Królowej — śruby do rozet i
herbu w Kurzej nodze — okucia do drzwi i okien
zawiasy, zamki etc. do różnych drzwi i okien-
zamek nigryglowy do izby, gdzie zwykły sy-
piać panny Królowej — sztaga do świecznika
w domu Królowej Jadwigi, kółko z hakiem do
zawieszenia obrazu tamże, — naprawa wiel-
kiego świecznika Królowej i 2 nowe rurki
do niego — 12 zawias, 16 śrub, 8 wiorblów, 9 ha-
ków pobielanych do torby Królowej — zawiasy do
składanego stołu (czy lektyki) — dwie pary zawias do kratek,
w kredensji gdzie stawiano srebra Król. — Kan-
delaber ofiarowany dla wielkorządcy — 8 haków
pobielanych wbitych do muru na wieszanie ka-
peluszy w wielkorządcy, zawiasy do wielkiej

metalowe

5

skrzyni na suknie królewej – powrózik
na szyję Jordankę – haki do firanek – za-
mek do sklepionej malowanej szafy idące
z kurzej nogi – 600 blach mosiężnych
na altanie – 10 wielkich drągów, których
używają murarze przy kładzeniu fun-
damentu muru.

43

1530 8 haków pobielanych do wie-
(wbitych w mur)
szania na nich kapeluszy
w mieszkaniu W. radcy

z prowizyą 1/3% z kosztami
przyznać się mającymi, właś
cyj

ıkazu zapłaty sumy wekslowej

h zpn.

Fischer Spółka, Kraków, „

Rozne sprawunki 1: 44

1524 wzciądzki, powrozy, ~~dwa zegary średnie~~ Dwa półzegarza (horologia media) dla murarzy i cieśli, Łaty pod dachówki, rynna między domem wrótowej a ~~kuchnią~~, Łaźnią, 600 prętów klejonych, 19 belek do naprawy Łaźni, malowanie 9 ~~nowych~~ wielkich krat przy oknach wyższych pokoi (II. p.) węgle dla kowali i kamieniarzy, 2 wozy słomy do układania beczek z winem, nowy powóz i ~~całe~~ naprawa sani – razem 113 grz. (Roboty prowadzono wtedy także przy kaplicy i dzwonnicy)

(ogólny wydatek na budowy 2146 grz.

1525. podobne wydatki jak w r. 1524 – w nich nadto: zapłata stróżów miejskich, którzy 3 noce w bramie stróżowali, kalefaktor czyszczący kominy, postoczenie i malowanie pracy malowanie krat, ~~tomatow~~ powietrznika na Lubrance i talerza króla Jadwigi, nowe sanie, pokładanie nowej izby wielkorządcy, piec łaźnie, linia drutowana i 2 kluby niedźwiane do czyszczenia kamieni do Kaplicy – razem 79 grz.

~~tapt~~

W r. 1526 – krokwy, ~~[illegible]~~ liny, Łaty, wzciądzki, 10 łopat, przybicie blach na dzbiceli nad domem Króla nad Kurzą nogą, ~~72~~ Łaski rynnom na dom gdzie mieszka wojewoda, ~~klej do zlepiania belek, [illegible]~~ tysiącami „silindri" i „scrinae" do tegoż domu, zdaje się, że to gonty, – klej do zlepiania belek, 4 wozy gliny na poprawy w nowych mieszkaniach, naprawa 2 powozów wielkorządcy, osie, wyścielanie i naprawa sani – razem 82 grz.

rocznie
1527 – 1528 brak

1529 razem 101 grzyw. w tym: za słomę
gdy przewożono wino z Austryi, sanie,
taty do naprawy parkanu w ogro-
dzie królowej i koło sadzawek, węgle do
warsztatu Włochów kamieniarzy, ryza
papieru na rejestry, 10 kóp szelągów do
rysowania, liny, sznury do rozwie-
szania bielizny Królowej, ołów do zale-
wania kamieni w kaplicy, klej dla
malarza, 4 konie robocze, pewne in-
strumenta zwane „Brixe" do pędze-
nia wody na zamek, taty do dachu nad
gankiem od strony zachodniej, sieci
do ptaszyny przy robocie praca w Kurzej
nodze, odlanie 69 blach z ołowiu na
pokrycie wieżyczek, które zrobiono na
wieży okrągłej przed zamkiem, gąb-
ka do mycia ścian w Kurzej nodze po-
malowanych przez malarzy, [illegible] do
naprawy dachów, 26 belek na stajnię
dla koni wielkorządcy, 2 piece w nowych
pokojach środkowych, zielony piec w łaź-
ni królewskiej, pokost szklarzowi do
okien w Kurzej Nodze — 10 fl. Fran-
ciszkowi Włochowi puszkarzowi z po-
lecenia p. żupnika na sporządzenie
zabaw (ludibria) na przyjazd Naj-
Pana (ognie sztuczne)

Różne

1530 razem 102 gr. z tych: mycie wszystkich okien w pokojach – Franciszkowi puszkarzowi 6 gr. (i 9 gr. na zrobienie widowiska z powodu koronacyi Zygm. Augusta (ognie sztuczne)) i 24 gr. na płótno do chorągwi; 50 łokci płótna białego do obrazu skarbnika – blacharowi za wielką latarnię do ~~izby~~ pałacu pod izbą wielkorządcy – 3 wozy czarnej ziemi do ogrodu Królowej; ~~trzo~~ (para łyżwy) ~~gontów~~, naprawa chorągwi królewskiej – 40 łokci płótna czarnego dla obrazu wielkorządcy (story) 13 ½ łokcia sukna zielonego ławie – drzwi pary drabin;, naprawa wozów wielkorządcy – naprawy pieców

47

Malarze 1529

1526 razem 18 gr.

	dwór	1529
		669
		210
		160
	69	32
	202	101
	89	291
	77	67
	117	201
	554	165
		107
		2003

Roboty od 1525 – 1530

Kontu od 1525 razem 416 gr. razem

			1526
			484
	~~dwór 125 + 19 + 75 + 56~~		149
			196
	cegła	243	138
	rozne	77	82
125	zel	222	305
19	drzew	163	31
75	stol.	38 (?) . inni	52
56	~~[illegible]~~	57	18
175	mal.	6.	
	dwór	175	Jadum 65
		1401	1520

68	1526	
42	8478 x 38	31401.
140	67804	1520
31	25434	2557
18	322144	3000
196		8478

Kamieniarze

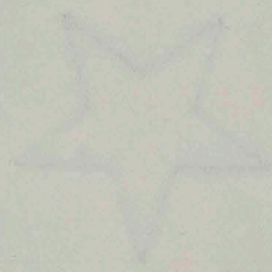
Berecci w r. 1525 z kamieniarzami do r. 1527 wybrał 2459 grzyw. za robotę przy kaplicy, ale także i w zamku

W r. 1527 w lecie roboty kamieniarskie przy oknach, bramach i schodach, słupnie i porcze w nowych pokojach zamku krak z kamienia My-ślenickiego to jest szarego 19 grzyw.

~~Berecci zostało~~ przez koszków wydo-wania kamieni 40 grzyw.

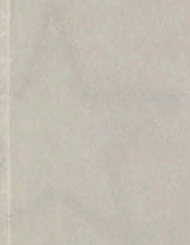
1526, za Kopkę kamieni się wypr czworobocznych na posadzki, 3 gr 6 d. . . niebieskich po 4 i 5 gr. osobno przewóz

za posadzki razem 42 gr

Dachówki polewane

1526 flor 20 Jerzy Kaptaniec
" do 10/3 1527, 20000, — fl. 90 potem 30 gr

srebrnoziel.	39980
zielonych	13,945
żółtych	13 980
niebieskich	7800
białych	4925

Razem do 1527 wydano 260 flor prócz miedzi i ołowiu dawanych majstrowi do wyrobu dachówek

1527 - 1528 brak

1529 — razem 32 gr. w tym u dachówki ptaszki szerokie do naprawy pierwszej bramy, 2500 polewanych, 1000 półokrągłych pojedynczych na naprawę wieży Lubranki, gdy wiatr dach zerwał, 2 formy czyli lady od Kowala z Kleparza do robienia dachówek polewanych, 1000 ptaszków do pokrycia bramy pod Kurzą nogą, 3000 polewanych na Rabsztyn i 500 pojedynczych ptaszków tamże 350 półokrągłych tamże, 4000 talerków dto na pokrycie wieży pod bramą wchodową do zamku, 1500 ptaszków na pokrycie muru między drzwiami, oraz a starą wieżą urwaną pod zamkiem 1101 półokrągłych na pokrycie wieży pod zamkiem

1530 razem 31 gr. 2000 półokrągłych do pokrycia domku za Kominiem (dla nauczyciela Zygm. Aug)

51

1524 Kolorowe dachówki dostarczał Jerzy Kapłaniec robili i kamieniarze Włosi, ale nie wiadomo, które ich roboty odnoszą się do kaplicy, a które do zamku.

na ~~1524~~	murarzy	438	groszy
"	cieśle	335.	"
"	cegła	339	"
"	wapno	28	"
"	dowóz	151.	"
"	szklarze	17.	"
"	drewno	83	"
"	dowóz kamieni	~~77 + 37 + 121 + 123~~ = 358	"
"	ślusarskie	202.	"
"	sprzęty i inne	113	"
"	otrzymanie talarów	67.	"
"	inne wydatki	1430	
	Razem	~~2146~~ 2316	gr.

1525 Dwór i Tamanie (kamieni) (liczonych ~~malaryjatoi na ...~~ „sztuki" według na figury (ćwiczelus, ~~kapa obejm...~~ i ~~[illegible]~~ pewnej miary) i orczli (drzkołi) – razem 163 gr. – inne na kwartały, do brukowania na półtoraki (tydz. 19 gr.) ~~Dw~~ Dwór z Myślenic 75 g. – z Woli Książęckiej 56 gr.

1526 – razem 65 gr.

1527 z Woli Książęcej 140 g

(kwartał = sztuki wierzchnie) ~~=~~ 18 g

1527 – 1528 brak

1529 razem 69 gr. w tym: 21 wozów kamieni z Mazur Wieliczki, 50 skrzyń piasku na ~~drogę~~ „tret" (drogę przez) do zamku.

Posadzka (płaskie kwadratowe) (szerokie

1529 razem 202 gr. za kamienie ciosowe, ~~i szerokie~~ (kapa pierwsze po 4 fl. i ~~wierzchnie po~~ i razem 4 fl.

za orczle 89 gr.

za kamienie z Myślenic ciosy 77 gr

" " z Woli Ks. 117 gr

Dwór 1530 razem 159 gr. malarzyk
orczli 363 gr.
z Myślenic 60.
półtoraki 22
ciosy 25

Roboty Bednarskie

1527 – 1528 brak

1529 razem 15 gr. w tym 26 kadzi ([illegible] – na wodę z rynnem spadającą)

1529 (razem 18 grz. wapno) Za 70 skrzyni wapna na tynkowanie Kurzej Nogi i murów dokoła zamku którego rok naprawiono 14 grz. 28 g. i 20 skrzyń 4. 8 razem 18 grz. 36 gr.

1530 razem 284. grz.

Cegła

1526 — 138 gr.

1527 – 1528 brak

1529 — 160 gr. po 16 gr. [illegible]

1530 rocznie 118 gr. ta sama cena

Drzewo w r. 1524 razem 83 gr

1525. belki, deski, tramy, belki dębowe do brukowania drogi w pierwszej bramie, zapłacenie wszelkich tramów – razem 161 gro.

1526 dwa pnie lipowe na stoły do kuchni, i 36 wszelkich oraz [illegible],
i 37 28 belek (do domu wojewody 28 do domu (i 13) królowej – 100 wszelkich belek dla budynku królewskiego, każda belka po 18 gr
razem 149 gr

1527 – 1528 brak

1530 razem 171 gr. belki dębowe, lipowe na rzezy – przewóz drewna i robota teatrum (gradusy, tron) na rynku na uroczystości koronacyjnej młodego Zygmunta Augusta, królowi, belki do szopy na armaty, gonty na nią, – wszelkie węgli długie gonty, –

1529 Drewno razem 291 gr. w tem
półtory kopy pni dębowych na
blankowanie murów zamku,
wielkie dyle do porznięcia w dachu
lipy na rozety w Kurzej nodze,
kupione na targu, 19 belek na
rusztowanie, 3 wielkie topole na
stoły do kuchien,

Ogół wydatków 58

r. 1525 zesumowanie wydatków

416
125
243
79
222
161
163
48
57
75
56
6
1643 ± 1700 grzywien

1525 malarz 6 grz.

W r. 1527 liczono 10 grzywien na 16 florenów

w latach od 1/11 1525 do 1/11 1527. 8160 grzywien
w zestawieniu i 700
8860.
dla porównania.
~~jako~~ tak zesumowano.

1526 suma wydatków 2048 g.

1. 59

Roboty stolarskie

W r. 1524. dwa stoły do pokojów Królowej – naprawa ~~starych~~ ram okiennych, cztery formy po bokach sklepionych izb, drzwi do schodów, listwy do Krowej nogi i naprawa szafy (3 grzywien razem

W r 1525 drzwi do pokoju Królowej, 4 ramy do pokoju nad bramą, trzy szafy do nowej izby nad bramą i dwie inne, ramy do domu Królowej (12 balasów pod zamkiem) drzwi do nowego domu (właściwie mieszkania) podkomorzego, tamże wielka szafa w mur wstawiona, drzwi do skarbca Królowej za Kozłowem, etc (razem 33 gr.

W r 1526 razem 31 gr. w tem: 3 ramy do nowej komnaty pod izbą podkomorzego, 3 gatki to 4 narolnice do krat pod oknami pokoju Królowej nad bramą, 12 drzwi do mieszkań Deluych w nowym domu i do studni pod schodami w tym domu, z listwami, 3 okna nad drzwiami wchodzą do domu nowego (oberlichty ?) 3 okna do nowych mieszkań nad kuchnią Królowej – Kolebka dla nowo urodzonej Królewnej Katarzyny i 2 okna do Taini (razem 15 gr. . !) za świecznik drewniany na 7 świec, które na roraty stawia się pod ołtarzem gdzie Naj. Pan zwykł mszy słuchać – skrzynia na pucowanie broni Naj. ~~Zygmu~~ Królewicza Zygmunta Augusta naprawa odpory (parawanu ?) pod ogniem u Królowej, naprawa klatek gdzie chowają papugi, 42 ram do drzwi wielkich pokojów – naprawa rozet i herbów, które przypadkowo odpadły w izbie, gdzie król zwykł się ubierać i rewizya oraz przybicie innych rozet w innych pokojach Króla i Królowej.

Stolarze

1527–1528 brak

1529 ogółem 165 gr. w tem:

4 drzwi, które mają być okute żela-
zem w róże do nowych pokoi z ganku, 7 z
sztukwarkiem i fladrem do tychże i do 4
izb podkomorzego Ożarowskiego w Kurzej no-
dze (34 gr.) 3 wielkie kule nad szafę w
średnich nowych pokojach, stół i łóżko fladrowane
do wielkorządcy; i drugi wielki dębowy z szuf-
ładami oraz 3 szafa z szufladami; 2 ławki z poręczami, i ławki sztuk-
warkowe do nowej izby królowej Jadwigi (7 gr.)
naprawa ławek w wielkiej sali, gdzie Naj. Pan
zwykł obsiadować, któreto ławki ruszono z
miejsca, gdy posadzkę na nowo układano,
2 wielkie gałki ~~do~~ nad siedzenie w miejscu
sekretnem król. 8 mniejszych do łożów pod Ku-
rzą nogą, Janowi snycerzowi za zrobienie
74 rozet drewnianych do Kurzej nogi (37 gr.)
herby drewniane królewskie tamże, 3 drzwi
fladrowane tamże (21 gr.) listwy do muru
na zawieszenie opon, naprawa kredensji
czyli służby w wielkiej izbie, gdzie król zwykł
obiadować za kolumną na schodzie, który
Włochowie zrobili w nowym domu.

1530 razem 95 gr. w tym: listwa w łaźni
Królowej, na której wieszają słomiane ka-
pelusze – nogi ze sztukwarkiem i fladrem
do kamiennego stołu w Kurzej nodze –
4 ściany lipowe z dębowemi ramami do
lektyki Królowej – krzesło skórą obite dla
Króla – powiększenie kredensu z kratami
do wielkiej izby w czasie koronacji Zygmunta
Augusta – ławka 3 łokcie długa, łokieć szero-
ka, na której król z królową siadają (kanapa) –

1530 3. 60

<u>stolarze</u>

4 stoły do wielkiej izby, gdzie król jadł z gośćmi podczas koronacyi — 3 Tawlei dla młodego króla — krzesła pokryte szkarłatem — drzwi idące z ganku wyższego do pokoiku sypialnego młodego Króla — 2 ramy hafciarskie do wyszywania kolorami i 2 klocki na których robią u królowej — skrzynka na zegarek u królowej — naprawa 2 klatek na papugi —

61

1529 Kupowano drzewo lipowe na
herby króla i królowej w Ru-
rząd Nadra

Delmoranga

o wydanie nakazu zapłaty sumy wekslowej

K h zpn.

przez

A

Fischer Spółka, Kraków, „

L. 2.

z kosztami

z prowizyą $^{1}/_{3}\%$ z kosztami notyfikacyi

orzyznać się mającymi, właściciel

yi

62

1679 ... oblężnego z zlecenia Króla Jana III wzniesionego, zaraz nad kamiennym schodem odkrywa się sufit stolarską robotą z złotem malowany, upodobnionem blachami gwoździami i na wiele miejsc znak pogoni.

Schody

o wydanie nakazu zapłaty sumy wekslowej

K h zpn.

A

Fischer Spółka, Kraków, „P

L. 2.

z kosztami

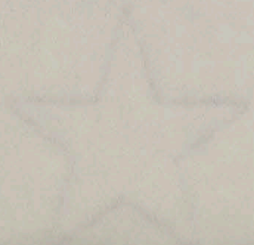
z prowizyą $^1/_3$% z kosztami notyfikacyi

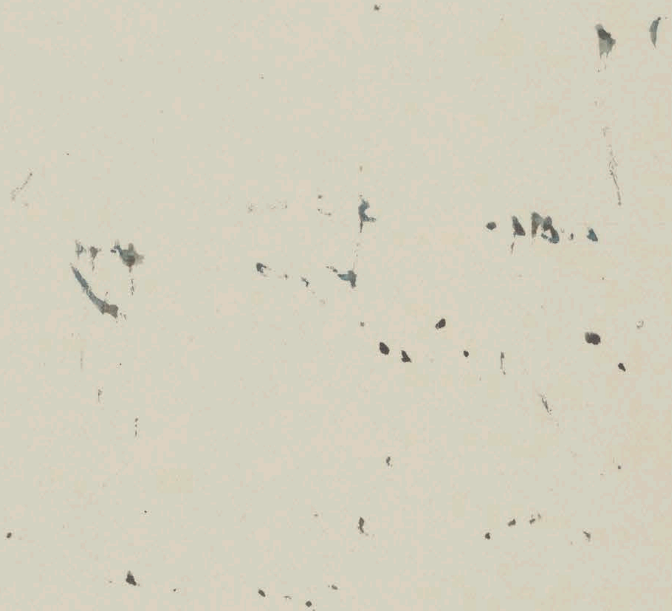
przyznać się mającymi, właściciel

ucyi

Roboty murarskie

w 1525 Mistrz Benedykt z Sandomierza po 1 grz. 12 gr. tygodniowo, pomocników 15 do 30, razem 416 grz. (w co wliczono i wydatki na krakowsy)

1525 dowóz materyałów 125 grz.

1525 za cegłę 243 grz. do której doliczono i posadzki ceglane „do nowego domu"

1526 murarzom ogółem 484 g.
1527–1528 brak

1529 Mistrz Benedykt 5–6 pomocników razem 669. grz. w tym: tynkowanie izby królowej Jadwigi wielkoksiężnej – x chłopców do polerowania marmurów do kaplicy, brukowanie drogi do zamku – 2 chłopom którzy otwierali przez dwie nocy przy wieży murzyńskiej, gdzie przechowuje się proch do dział, gdy wprawiano otrzuscanie kamienne i zawieszano żelazne drzwi – tynkowanie murów od warsztatu włochów po środek domu słupnego, włącznie murarzy wieży pod bramą zamkową i do drugiego muru, zaczynając od kurzej nogi aż do wieży więk= szej po lewej stronie bramy (100. g.) brukowanie między kuchniami – kramice ka= mienny nad studnią 5 grz. – tynkowanie sklepu w Jordance, schodów, piwnicy w wieży Duńskiej – obrobienie 45 kop posadzek do nowego pokoi w Kurzej Nodze i u p. Ożarowskiego 112 grz – łamanie skały koło wieży pod bramą zamkową

murarskie

1530. razem 353 gr. z tem: 6 do 22 pomocników, w maju 46, którzy mur łamali i rum wywozili, w czerwcu 32 chłopów wywoziło rumowisko, a 26 łamało stary mur, w lipcu 37 ludzi kopało w ziemi z powodu ~~budowy muru~~ "stawiania muru" w lipcu pracowało 24 murarzy w sierpniu 29, a 30 (53) pomagało, tyleż mniej więcej przez następne miesiące, dopiero w listopadzie liczba murarzy spadła do 10.

1531 razem 401 gr. Do listopada pracują murarze po 9 – 26, w miesiącach letnich w większej liczbie.

Szklarze

1524 – 17 gr.
1525 57 " głownie do domu królowej pod zamkiem – reszta na naprawy w pokojach a 2070 do okien w pokojach nad bramą.

1526 – 52 g. wkrawono tu 5 łokci płótna w izbie pacholąt królowej i naprawy w całym budynku, 5420 szybek w 13 oknach w nowym domu świet (nieczeg kamin) wielkorządcy, 4880 szybek w kaplicy

1527 – 1528 brak
1529 ogółem 105 grzywien w tym 14 kor. bów dla wielkorządcy (witraże) 800 szyb wewnętrznych do cely, które na nowo ozdobiono u królowej Jadwigi

1530 razem 24 gr. – szyby w drzwiach nowo uczynionych do ołtarzów, gdzie się idzie do kościoła z pokojów królowej –

Cieśle

1526 Bartłomiej z 12–25 pomocnikami i trawami ogółem 315 gr.

1527–1528 brak

1529 Bartłomiej 5–6 pomocników razem 210 gr.
tu wliczono ważniejsze roboty

naprawa parkanu koło sadzawki król. (za ~~grobli~~ domami Ramowicze) ..., porznięcie 47 dębów na Łodzi ... matnie ~~roboty~~ ... w Łazni, stajnia dębowa ... na wodę pod Kościółem ... Michała[F] druga w zamku, wyczyszczenie studni, porznięcie dębów do robienia rzezet w zamku

F do której woda idzie rurami F

1530 razem 208 gr. w tyg. Majster Bartłomiej pracuje cały rok z 5–20 pomocnikami. Porznięcie (belek) desek do domku za kościołem, gdzie namieszkał Naj. Królowa ... – belek dębowe wybrano na ... – roboty koło ... na posadzkę w altanie; – roboty ... schody do Komnaty (czy pułapu) z pokojów Królowej, ponieważ ... zapłatę robotnikom, bo ... nie trzymali się zwykłych godzin pracy ale robili do 24 godziny

1531 razem 195 gr. cieśle rznęli trawy na belki, deski pale ~~tar~~. listwy do pułapu nad altaną.

Malone

W r. 1393. z rozkazu Jagiełły malowali malarze ruscy sypialnię królewską na zamku, a król był tak z roboty ich zadowolony — malowali także kaplicę Maryacką (Batorego) w katedrze — iż na odjezdnem obdarzył ich futrami. 1)

---

1) Piekosiński. Rachunki dworu Jagiełły etc. (Mon. medii aevi XV.)

Ten ostatni powód utraty renty musi być wiarygodnie wykazanym.-

Z wyjątkiem wypadku śmierci emeryta, rozstrzyga w wypadkach 2 i 3 komitet wyborczy (Art.VII.) bezwzględną większością głosów i bez dalszego odwołania, czyli nastąpiła utrata przyznanej emerytury, a w razie twierdzącym poczyni dalsze kroki, celem nadania prenty opróżnionej w myśl Art.VIII.

XIII. Wszelkie z zarządem fundacyi połączone koszta, jak: druków, ogłoszeń, listów, portorii, stempli i.t.d., pokrywane będą z odsetek kapitału fundacyjnego.-

XIV.- Niniejsza fundacya emerytalna stoi pod nadzorem ck.Namiestnictwa we Lwowie jako najwyższej władzy fundacyjnej, skutkiem czego Gmina Miasta Krakowa zobowiązuje się od pięciu do pięciu lat w miesiącu styczniu, a

71

Zachowane rachunki dworu Jagiełły wykazują w r. 1394 wydatki na ruskich malarzy, na oszklenie, zamki i obicia drzwi; (Jest wiadomość że po bitwie grunwaldzkiej (1410.) kazał Jagiełło ~~wymalować~~ umieścić na ~~ścianach~~ zamku wiersz okolicznościowy pamiątkowy *)

---

*) Tomkowicz, Wawel T. 64. przypuszcza słusznie że zbyt długi ten wiersz był chyba w archiwum na zamku złożony nie malowany na ścianach

ne

cji, kaucji
obszarze
nt L.
wowz.
ch 3.
zapewnieniu
zwolaki

72

1529 framugi przy oknach w komnacie Marka Zielonej malowane

Jan (Hans) Dürer, niepośledni malarz XVI w. brat wielkiego Albrechta Dürera, wzywany był w ciągu 10 letniego pobytu swego w Krakowie (—) do ozdabiania zamku.

W r. 1529 maluje w pokojach Kurzej nogi, w r. 1532 wypłacono mu 25 grzywien od malowania ante altariam, w r. 1535 pobiera sumę 50 grzywien za pomalowanie facyaty (ściei) w wejściu na Zamku. Z malowania tego pozostały w dolnej części ślady

1534 Dürerowi za pomalowanie frontu(?) przy wejściu 50 grzywien (S.S. Wacław i Floryan nad bramkami bocznemi)

1564 od pomalowania bramy zamkowej w boku prawym ściany murowanej do zamku idąc obrazem Ś. Floryana i Wacława 15 groszy
wypełnienie muru co deszcz wybił u bramy pod obrazem św. Floryana po prawej stronie —
(po lewej był św. Wacław)

Prawdopodobnie wszystkie odrzwia były barwne, bo w r. 1529 zanotowano wydatek na malarza za kolorowanie 37 odrzwi kamiennych po 5 groszy.

1594 pomalowanie 183 gałek wielkich z porządkiem które umalowane są do powały w górze ~~ze~~ wszystkich mieszkaniach nad bramą i 268 mniejszych

75

1526 za przykrycie trzech krat drewnianych dębowem pokoju Królowej nad bramą 10. gr. a za trzy gałki do nich tokarzowi 9. gr.

jako handlowego.

w ____________________

Oddział __________

Pozwan ....

76

Dalej był przy malowaniu zatrudniony Piotr z Krakowa. W r. 1532 dostał 1 grzywnę za pomalowanie drzwi żelaznych pod altaną na wyższym ganku (II. piętro) i 1 grz. 32 gr. za malowanie 80 herbów nad tem wejściem, wreszcie 3 gr. od malowania (i złocenia) 3 herbów kamiennych nad drzwiami. W. 1535 dostał 1 gr. 42 gr. za pomalowanie 60 blach, na których są wymalowane herby królewskie, zawieszonych nad żelaznemi drzwiami do pokoi nad bramą, 8 groszy za pomalowanie kraty przed izbą ~~pan~~ dam Królowej. Był więc ~~malarzem~~ pokostnikiem ale zarazem i lepszym malarzem, ~~który~~ skoro malował herby.

1537

Malarzowi Dyonizemu[1] od wymalowania kraica (fryzu) drogiemi farbami w obu gankach wyższych (II piętra) florenów 100.

Połowa tego fryzu nad gankiem południowym odkryta ocalała i odnowioną została.

1) według Tomkowicza może ten Dyonizy nazwisko: Stuba.

! (Wchodzą mieszczanie i mieszczanki- witają się) !

Mieszczanin I . Wieść po całem mieście roznosi famę o nowym królu kurkowym i o wessiu!

Mieszcz II. Gratulujemy! gratulujemy!

Michał Dziękuję waszmósciom- dziękuję! (Wita się z przybyłymi0 - Jan rozmawia z Frezerami i Salusia)

Frezerowa (do Frezera) Nie ostałam przez ciebie królowa, to przynamniej będę miała króla za zięcia!

Frezer. Szelma cyber zaroiół mnie – nawet nie mogę ci mu wspominać o talary!

(Muzyka gra szumnego poloneza)

Hałasiński A nuże waszmoście do polskiego!

(Postępują pary polonesa: Hałasinski z Frezerowa Michał z Hanną- Jan z Salusią 0 inni z innemi mieszczkami)

Hałasiński Vivat vivat para młoda, ~~XXXXX~~
Niech im świeci zawsze zgoda,
Vivat domów konjunkcyja,
Niech im szczęście zawsze sprzyja!

Jan
Vivat vivat rżnij kapela
Zdrowie panny rodziciela!
Pana z Borów niech Bóg wspiera
Vivant Bory et caetera!

Orkisz
Vivat vivat król kurkowy,
Niechaj długo żyje zdrowy,
O królową się postara,
Będzie znowu druga para!!

KONIEC.

Zasłona spada .

1534 stare szafy nad bramą, drzwi malowane. 77

Przeciw stronie, która na audyencyi się nie stawi, możn
wniosek wydać wyrok zaoczny, w takim razie przyjmie się za
wdziwe faktyczne, a przedmiotu sporu dotyczące twierdzenia
strony, która na audyencyi się stawiła, o ile twierdzenia te
będą odparte treścią przedłożonych dokumentów. Natomiast
uwzględni się pism, jakieby nadesłała strona niestawająca.

Jeżeli żadna ze stron na wyznaczonej audyencyi się nie st
nastąpi spoczywanie postępowania.

Kraków dnia 8 maja 1913.

Sklepienia były malowane.
Jedyny ślad tych ~~malowań~~ zacho-
wał się nad oknem pokoju nad
bramą, a z fragmentu tego
wnosić można, że ~~malowanie~~
~~było podob~~ sposób dekoracyi ma-
larskiej sklepienia był podobny,
jak dziś widzimy jeszcze na sklepie-
~~[illegible]~~ prezbiterium (około 1540 r.)
niu kościoła św. Krzyża, t.j.
na jasnem tle tynku rzucone
były symetrycznie arabeskowe splo-
ty roślinne.

S.41 2 tablice na zrobienie 79
obrazów (ad applicandas
imagines) Królowej Zofii

(Slg. Nr. 3810.)

Auch ohne Ansammlung von nur fünf Personen kann einen Auflauf im Sinne des § 283 StG. bilden, wenn sie die öffentliche Ruhe und Ordnung zu gefährden geeignet ist.

(Entgegengesetzt. Entsch. v. 27. Dez. 1881, Z. [illegible])

Aus dem Tatbestande:

[illegible] Turner waren nach Pilsno gekommen [illegible] mit diesem

I/A

i 159. fl – 200 – 200 – 480

1546 zapłacono 200 fl. na obrazy do katedry, które wydał pośrednik królewski w Wenecyi, zatem stamtąd obrazy te sumptem królewskim sprowadzano.

"Wydatki dworu w r. 1551 podaje Tom. Kurcz na 130,964. fl.

1546. Andrzejowi malarzowi 30 fl za portret króla

1532 Włochowi za obraz króla „pro imagine iconica R. Majestatis" 1 grz. 12 gr.

1543 14 gwoździ do zawieszenia obrazów u królowej

1545 sznury do obrazów królowej

1538 10 obrazów malowanych do [illegible] nad Tarnowem 68 florenów, za ramy do nich 8. fl.

Ryl.: Cynober i indisch roth –

Mił.: Patrzeć na to nie można!

Ryl.: Alež to sztuka stosowana!

Mił.: Wywijasy bez sensu!

Ryl.: Z wystrzyganek Łowickich – swojskie motywy!

Mił.: Zielone kulawe wywijasy! gzygzaki!

Ryl: I ze skrzyń bronowickich –

Mił.: Przeklęta jakaś farba! Kazałem zaraz na próbę pociągnąć białą farbą – przebija! Kazałem stróżowi myć szczotką – nie puszcza! (al fresco!) wgryzło się w mokry tynk! ja muszę chyba tynk odbić! Na nowo tynkować pokój! Ja nie mogę mieszkania oddać na pierwszego! Ja będę miał znowu proces o odszkodowanie!.... Pan mi narobiłeś szkody! panie – radca podatkowy czeka na mieszkanie, mój panie, radca podatkowy!.......

Mił. [Rylecki: O! nie puści, to al fresco.]

(W toku tej perory Mundziu daje znaki Ryleckiemu, aby wyszedł. Ten cofa się powoli ku drzwiom przed gestykulującym Miłowskim i dopadłszy drzwi przy jego ostatnich słowach nagle ucieka mówiąc: Motywy Zakopiańskie!)

Mił.: (pada na fotel): A to bazgracz przeklęty! cios, cios, panie, finalny!

Zygm.: Niech się ojciec uspokoi, teraz –

Mił.: Szlachtuz – mówię ci szlachtuz !

Zygm.: To się jakoś zamaluje na biało, będzie wyglądać różowo– zaptronuje się deseń innym kolorem – jakoś się naprawi –

Mił.: Powiadasz? Dałby Bóg! Radca podatkowy... uważasz, podatkowy! mieszkanie musi, musi być gotowe na pierwszego! musi! Termin nieodwołalny!

Zygm.: Jak musi, to będzie. Ja się tem zajmę.

Mił.: Chyba – ja już nie potrafiłbym – jestem przybity – tu trzy procesy – to ten bazgracz – a tam! (macha ręką) och!

Kasia.: Proszę pana przyszły znowu te faktory !

81

1564 Malarz pomalował na
szaro 17 okienic na sali,
(na nich malowane ptaszki
i ryby) nit – 3 fl. 12 gr

EVIDENZBLATT F. Ö. G. U. R.

Begründer: Regierungsrat Dr. Heinrich Steger, Hof- und Gerichtsadvokat, und Karl Schack, k. k. Notar. Herausgeber und Redakteur: Dr. Max Breitenstein. Verlag: M. Breitenstein, Wien, IX./3 Währingerstraße 5.
Druck: G. Davis & Co., Wien, IX./1 Pramerg. 28.

ZPO. §§ 6, 7

J Nr. 1.

V

a

82

15-25 za pomalowanie
drewnianego ołtarzy [illegible] lewy
Jadwigi 16 groszy Błażejowi
malarzowi

sumę wekslową K h

Ki Sąd

w odpis

w odpis

rewersu notyfi-

uprasza

D

c. k. Sądu

Powod

przez

83

1602 malują się stropy, dla prędszego schnienia palono w piecach

Odpisane

1

85

Roboty malarskie w r. 1525

Malowanie na czerwono zawiasów do-
mu Królowej, pięciu pieców, trzech
wszelkich pieców w domu Królowej Jad-
wigi, na zielono 3 krat drewnianych w
oknach pokojów Królowej nad bramą
i trzech żelaznych tamże w innym po-
koju, malowanie drzwi żelaznych do
~~nowej~~ izby nowego mieszkania wszelko-
ozdoby przy wieży (Lubranca)

W r. 1526. Malowanie wag u pawę-
żów ~~cynobrem~~, krat i gałek u krat
pod oknami izby przez którą się wchodzi
do zamku nad bramą, pozłocenie
dzbiela, ~~na~~ którym umocowana jest
bania na szczycie domu nad Ku-
rzą Nogą, zrzuconego przez wiatr,
malowanie 47 ram okiennych
w nowych salach, pieców, zawias,
drzwi, itd. pokrywanie herbów
które ~~zostały połamane się~~ pobłaknęły się w izbie, gdzie
król się zwykł ubierać.

Z lat 1527–1528 brak rachunków

W r. 1529: malowano na zielono
ramy czy okiennice (fenestralia)
w Kurzej Nodze, drzwi, piece, odrzwia
kraty, cynobrem dwa wszelkie żelaza na schodach
które zrobili włoscy kamieniarze (po-
nogre?) i drzwi kolorem marmurowym
gdzie się idzie z Kurzej Nogi do sta-
rożytnej izby sklepionej; – pracowało
kilku malarzy – a pomocnikiem
Hans Dürer, o którym wzmiankują

/.

ciągle rachunki następnych
dwudziestu lat.
W r. 1529 zakupuje się dla nie-
go olej lniany do malowideł w Ku-
rzej Nodze, różnych kolorów farby, zwane
parnspat, bleiweis, swarz, saft-
grün, halbswarz, cinober, feingold
(pozłótka) kredę pod pozłótkę, firnis
(werniks?) lazur z Węgier. Obok Dü-
rera „zwanego tutaj malarz
J. K. Mości" – pracują inni bez tego
tytułu jak Sebald, Błażej, Sta-
nisław Srebrba. Koszta malarzy
w tym roku zapisano na 107 grzywien.

W r. 1530 złoci Dürer herb królewski
w Kurzej Nodze, znowu kupują dla niego
kamforę, terra sigillata (?) cynober, gu-
mę arabską, sadzę, indygo, pozłótkę.
Wydatek wynosi w tym roku ogółem
80 grz. Zdaje się, że był to tylko wy-
datek na koszta, a wynagrodzenie
pobierał osobno ze szkatuły osobnej

W r. 1531. ~~Maluje się kraty~~, piece
roboty malarskie przy kratach, pie-
cach, okiennicach, herb królewski na
chorągiewce wieży, drzwi, trzy herby
królewskie w nowych pokojach, sanie,
Dürer dostaje 21 grzywien za malowanie
pułapu nad altaną, 5 gr. za malo-
widła nad oknami w Kurzej Nodze
30 groszy za pomalowanie deski do
regału królowej.

W r. 1532: roboty malarskie wszystkie
przy drzwiach, przeważnie obramień itd. dalej
maluje się 80 herbów nad wejściem
pod altaną na ganku drugiego piętra, 100
pod ławek drewnianych trzymających
listwy na I p. 3 herby kamienne nad
bramą wjezdną ze złoceniem, ko-
lebka (powóz) — Dürer zapłacony
z kwotą 25 gr. za malowanie przed
altaną i 10 gr. za malowanie
drzwi Jordanki (Lubranki)

W r. 1533 malarz Piotr maluje 40 o-
kiennice na okładki okien szkla-
nych (w szybki) w wyższej sali Król,
gadki przy kuchni Królowej, powozy,
piec, kraty, skrzynkę; Dürer w tym
roku nie wspominany

W r. 1534. Dürer otrzymuje 21 grzywn
za pomalowanie kraniec, (fryzu)
z postaciami głów nad trzecim miesz-
(pokojów) kaniem wyższego piętra — a 225 grzyw.
za pomalowanie 40 kasetonów ~~do~~
~~otwartego~~ w otwartem pomieszkaniu
(pokojów) nad schodami i od pozłocenia
rozet w tych kasetonach (skrzynicach)
21 gr. za wymalowanie kraniec pod
temi skrzynicami, 59 gr. za pomalo-
wanie 40 skrzynic na zielono bez
rozet obok powyższych pokoi a 18 g.
od kraniec pod niemi F. W tym roku
wykonali malarze robót za 467 grzywien.

F wreszcie 50 gr. od pomalowania fasjaty
wschodniej zamku (koło katedry)

Z r. 1535 brak rachunków. W r. 1536 strop i podłapie nad galeryami maluje Dionizy. Stuba kosztem 276 flor. malarz Stanisław dostaje za pozłocenie 138 rozet większych a 207 mniejszych do tego podłapu 628 flor. zakupiono 10 obrazów malowanych za 68 flor. do 3 palaci nad Tańcą, Piotr malarz dostaje 18 flor. za pomalowanie środka stołów a Antoni 10 fl. od trzeciego stołu – da- lej Dyonizy 100 fl. za wymalowanie Ściana czyli (ściany) ~~nad~~ obiema wzorzystymi gankami drogimi kolorami i bardzo (venuste) Benedykt 10 fl. za po- malowanie 5 herbów do wyższej izby na II p. – zakupiono za 35 fl. siedem obrazów flandryjskich do pokojów młodego Króla

Z r. 1537 brak rachunków, z r. 1538 jest tylko sumaryczny podający 46 grzywna na malarzy, z r. 1539 brak, w r. 1540: są tylko drobne zwykłe robo- ty ~~w gele~~ i poprawki w starych skrzy- dłach, bo ostatnie od strony Bernardy- nów dopiero pod dach dochodzi; jedy- dyny wyższy wydatek 31 grzywien (= 50 fl.) dla ma- larza Benedykta za pozłocenie 50 rozet większych i 75 mniejszych ~~do ganku~~ w podłapie ganku przed Tańcą~~gami~~

W r. 1541 ogółem 117 grzywna na malarzy w tem wymienione: Piotrowi za pozłocenie rozet do 2 wieżek p. zupnika (Bonera) i poma- lowanie 4 szaf w Kurzej Nodze 10 grzyw. 30 gr. a od pozłocenia I 5 wszystkich belek nad dachami 15 grz. 30 gr.

1542 skrzynia na chorazwie odwrót Tatarów
1543

5

W r. 1542 malowano dach miedziany
nad Łaźnią królowej na zielono kosz-
tem 36 florenów, 30 okiennice na
podłaszu przy wieży nad pokojami
królowej w szyblu, dwie podziebice
(pułapy) nad Łaźnią królowej 5 fl.
pozłocono 112 gałek nad altaną Łaźni
Królowej – razem ogólnikowo 67 fl.
malarzowi Piotrowi.

W r. 1543 Piotrowi za pozłocenie
gałek czyli zwierciadła nad miedzianym
pałacem 4 grz. 18 gr. oraz srebrnej jesz-
kraty za pozłocenie 8 gałek u pieca
królowej, pomalowanie na czerwono
żelaznego uchwytu a na zielono
trzech krat w oknach nad bramą. Dalej
malowano okiennice, ramy okienne
piece, nogi stołu marmurowego z pe-
kosztem.

W r. 1544 Dyonizemu Słubie 4 fl.
od pomalowania muru w Łaźni Kró-
lewskiej za piecem, gdzie są 3 charitates.

W r. 1545 prócz zwykłych robót malo-
wał Jan malarz stół okrągły króle-
wski olejno i werniksował karłem
3 grzywny, w Łaźnię nowy mur 5 grz. Piotr
w dwóch izbach królowej ściany i ornamen-
ta szarym kolorem, pozłacał piece u
króla, 10 gr. 5 ramom obrazów na czarno,
czyścił i werniksował obrazy królowej, krzesło królowej
odmalował Dziecko Jezus, krzyżyk Królewien i odno-
wił obrazy w Łaźni złoto pisca.

6 90

W r. 1546 znowu wzięto roboty malarskie przy drzwiach okuciach pieców, ankier, krat, dwóch krzeseł królowej i pomalowanie kolorem szarym jakiejś wielkiej izby.

W r. 1547 „strychowano" 3 piece cynobrem, jeden z nich w izbie posel-skiej, od dwóch obrazów w Łaźni król-skiej, zapłacono 1 grzywnę, od naprawy krań-ców (fryzów) w pokojach 1 grz.

W r. 1548 obok wszystkich drobiazgów zapłacono 7 grzywien za postawienie pie-ca w izbie pod głowami (poselskiej) i pomalowanie przypiecka, 14 okien-nic na zielono i na strychu, gdzie poma-lowano je w szyby.

W r. 1549 zapłacono 15 flor. Janowi malarzowi za pomalowanie na zielono kredensu alias służby w większej sali zamkowej, w której król zwykł jadać i na sądy zasiadać – malowano minią piec u królowej i 6 pieców w Rabsztynie, dwa okna na szaro na sposób kółek (in modum rotularum) 3 krzesła królowej, ramy kalendarza królewskie-go na zielono.

W następnych latach ~~[illegible]~~ nie znaleziono rachunków prac wy-jątkowo sumarycznych. W r. 1560 wzmian-ka o rusztowaniu do malowania bra-my, i posłano smoka (do wypustu wody). W r. 1565 pomalowano na szaro ko-minki w łaźni przy izbie poselskiej 17 okiennic na szaro w szyby

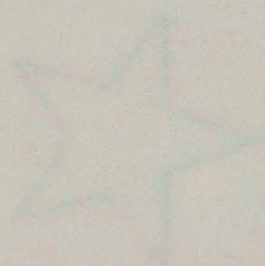
7

Dopiero za Zygmunta III ożywia się
czynność artystyczna: w r. 1602 za-
pisują ~~wydatki~~ rachunki wydatek
10. fl. or. dla Tomasza Dolabelli
a który obrazy do gmachów zamkow.
Króla JMC. maluje na płótnie do tych
obrazów. Murarze przerabiają alabaster
na sztukowe ornamenta, malarze
złocą, w pokoju Król i pali się w tym z
czasowym prace, ale robota malar-
ska prędzej szła. Stolarze i snycerze
obrywali w tym roku 965 florenów.
Na zamku zamieszkali autorze robiący
opony, snycerz, sztukator i malarze.
Niestety brak rachunków z późniejszych
lat, z którychby można wydobyć szczegó-
ły robót

93

115

Сему

Chcąc dać ~~przybliżone najogólniejsze~~ dokładniejsze ~~nawet~~ pojęcie o kształcie budowy, musiałby specyalista numizmatyk i historyk przeprowadzić specyalne do tego studya. Tu muszę, jako niefachowy zupełnie w tym względzie, nadmienić, że do początku XVI w. nie znano monet miedzianych, zatem najmniejsza nawet monetka srebrna, przedstawiała już znaczniejszą wartość. Do Zygmunta I wybijano monetę wyłącznie srebrnej, a podstawą była grzywna (marca) około 185 gramów srebra ważąca, bo stopę menniczą często zmieniano. Grzywna dzieliła się na 48 groszy, a 240 denarów, grosz więc był monetą grubszą, denary zdawkową. Były i pół denarki, ~~ale~~ (obole), ale w rachunki wchodziły tylko grzywny, grosze i denary. Oprócz tego ~~były wielokrotności~~ obejmowano nazwami osobnemi wielokrotności drobnej monety np. 12 groszówkę nazywano wiardunkiem, fertonem, dwugroszówkę skojcem. Dzielono także grzywnę na 96 kwartników, czyli jeden grosz równał się dwom kwartnikom, skojec ~~4~~ czterem, wiardunek 24 kwartnikom.

Od Zygmunta I zaczęto bić także monetę złotą tak zwane floreny (złoty polski), ~~które dzielono na 540 denarów, a~~ za które płacono 30 groszy. Były nadto pięciogroszówki zwane szostakami, 10 groszówki trojakami, półgrosze i t. d. Rachunki wydatków budowy zamku krak. prowadzono jednak dalej w grzywnach, (w r. w florenach) floreny przeliczano na rachunek grzywnowy trzeba po 16 florenów za 10 grzywien.

96

1525 – za 4000 płaskich cegieł na posadzki 4 grzywny – a więc 1000 = 1 grzywna

64 gr. zniszczono 51 flor. gr. 6.

1529 za 2500 dachowek polewanych po 9 fl. tysiąc bez polewania z polewaniem za 2500 = 22 fl. 15 g = 14 grz. 3

(za 1000 płaskich dachowek 3 fl. = 1 grz 42 gr
Kapitanicom na Urzęd Wielkiego płacono

r. 1541 cegieł 2000 do posadzki za 3 grzyw. 24 gr.
" 1 piec zwierciałny 14000 c. 17 grzywny 32 gr
" " "
8000 cegieł olstrichu po 2 fl. - 10 grzywien
19000 " Cantyplowna 23 grzywien 36 gr

BANK KRAJOWY

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

Filia w Krakowie.

Adres na telegramy:
Bank Krajowy, Kraków.

Telefon Nr. 223.

L. 18918./Gr.

W Krakowie, dnia 29.września 1913.

Wielmożny Dr Klemens Bąkowski, adwokat krajowy

w Krakowie.

~~Złożone przez~~ Przekazane przez Wnego Wacława Popiela, Chołoniów

K 186.- / koron sto ośmdziesiąt sześć /

zapisaliśmy na korzyść rachunku bieżącego Ok.94. WPana z walutą dnia 30.b.m.

Z poważaniem

Bank krajowy Królestwa Galicyi
i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
Filia w Krakowie.

97

1526 za wprawienie od szyby 3 denary szklarzowi

w 1521 skrzynia szklana kramna kosztowała 14 fl.

EVIDENZBLATT F. Ö. G. U. R.
Begründer: Regierungsrat Dr. Heinrich Steger, Hof- und Gerichtsadvokat, und Karl Schack, k. k. Notar. Herausgeber und Redakteur: Dr. Max Breitenstein. Verlag: M. Breitenstein, Wien, IX./3 Währingerstraße 5.
Druck: G. Davis & Co., Wien, IX./1 Pramerg. 28.

StrG. § 8

Altana

r. 1530 „Od przybicia 600 blach z siedmio-
ma miedzianemi in circuitu sacelli
Regiae Maj." w altanie nad wieżą Domu-
skaz i za rynny tamże i na wieży Jordance
18 grzywien, 46 gr. 9 d. — 31 ~~kaliny~~ kóp
~~klaftrów~~ do przybicia tychże blach na kam-
zamsie ~~tamże~~, 4 ankry które trzymają 3
srebrne figury nad siedzeniem (sacellum)
królewskiem, 99 klamer trzymających ~~ka-~~
~~mienie~~ ciosy nad wieżą Domską, 111
czopów do kalasów

W r. 1584 widocznie Kurza noga mo-
cno się rysowała bo robiono ruszto-
wanie przy szklarze pod altaną.

1602. zaprowadzono długą stonę do
polepszenia powały nad Kurzą nogą

99

Za 4000 polewanych ce
gieł do posadzek Królowej
w 4 kolorach po 6 fl
15 grzywien (1542)

3000 od Pierwonki
po 6 fl. polewanych 11
11 grzywien 12 groszy
1542

cegły na posadzkę cet
M. Castiglione
po 2 fl tysiąc
1542

20000 [illegible] za
[illegible] po 2 fl. za
tysiąc

14:16 = 0.875

140
128
120
112
80
80

RAJOWY

ielkiem Księstwem Krakowskiem

rakowie.

W Krakowie, dnia 30.września 1913.

mens Bąkowski Syndyk Banku Kraj.

w Krakowie.

tułem płacy Syndyka za miesiąc październik

dziesiąt sześć 66 hal./

94 WPana z walutą dnia 1.X.br. -

Z poważaniem

Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem Filia w Krakowie.

Ceny

1572 Murarz Tomasz brał w r. 1572 tygodniowo 2 fl. 1 1/2 grosz. czela Wolf brał 1 fl 18 gr. tygodniowo

1575. Mularzowi, co robił koło zaprawiania drzwi na złodziejskiej wieży, gdzie złodzieje siedzieli, za 6 dni 1 flor.

Hałasiński : Jadowita miłości strzała Daphnidę z ludzkiej wyzuła postaci, niewytrzymała podobnych impetów Galatea, Fillis dla niej ginie - takto jest mocna miłość. Trafiła strzała Amora w dziś szczęśliwie łączącą się parę i do serdecznych fortec swoje zawiodła garnizony, a Himeneusz tryumfalną wystawuje chorągiew. Widzisz się mościpanie młody zdewinkulowanym ale i zwycięzcą, gdy zdewinkulowałeś serce jejmościanki, a my oddając Himeneuszowi uniżone homagium, oddajemy waszmości jejmościankę, a Dawca wyższego dobra niechaj ze skarbnicy swej niebieskiej udziela waszymmiłościom łask i błogosławieństw - tego gromada krewnych i przyjaciół z serca życzy.

Michał : Wstydliwa z nieudolności wymowa z mozołem szuka słów, aby wyrazić ojcowski affekt w tym momencie, kiedy mój sukcesor znajduje szczęśliwie metam votorum et cordis, kiedy w nierozerwalną konjunkcyą i w wiernych affektów unią przyjętym zostaje w rodzinę wielmożnych a szlachetnych ichmościów Borskich, w dom jaśniejący sławą przodków, cnotami, męstwem, szacunkiem i miłością sąsiadów. Powinny oblig wdzięczności i nieograniczoną obligacyą do nóg rodzicielskich składam, które milczeniem lepiej niż mową wyrazić potrafię, bo kto w krótkich słowach wielkie zamknąć potrafi dzięki ? Oby ta obydwóch domów, świętego sakramentu spojonych ogniem niebotyczna piramis większą niż aleksandryjska Pharos rzucała jasność !

Stach A odbierając miłego tego kompanijona z wdzięcznością

(do Hałasińskiego)

/

W r. 1603 za 5000 cegieł flor 12.

Ceny cegły i dachówek w XVI w. i posadzek ceglanych

~~Cegły~~ Ceny podawane są raz w grzywnach raz we florenach.

W r. 1524 płacone za „piec cegły” (fornax) czyli za produkcyę jednorazową napełnionego pieca po 16 grzywien.

Piec taki obejmował wedle późniejszych rachunków (1541) sztuk 14000, i kosztował w roku 1541 17 grzywien 32 gr.

~~Przeciętnie~~ Licząc więc ~~jak się zdaje~~ każdego pieca po 14,000 sztuk i przeciętnie po 16 grzywien, wypadnie tysiąc cegły po 0.875 grzywny.

1545. Kuglarzom króla młodszego
litewskim, którzy z pewnemi rzeczami
zręcznie pokazywali sztuki
Królowi starszemu 10 fl
Potem wydali na muzyki
kantów rozmaitych, Albertowi
minutkowi, kantorowi, organiście
lutniście, flecistom, cytarzystom

1551. Trzeciniu dało łanowi 384
od N-ru 573 do 957, których
wartość wynosi według rachun-
ku Trzeciina 721 fl. 12 gr.

Oceniano je na dobre

1552, dało 286 łanowi od N 957 do
1243, wartości 548 fl. 2 gr.

oddane

104

1547. Po smierci p. Andrzeja Tricza syn Andrzej, mając to za sina, co ojciec spadnie, oddał mu 120 tomów książek od Nru 112 do 232, których cena jest 153 fl. 17 gr. Te wszystkie tomy mieszano na zamek krak. i depolis inne nie były gotowe książki, co poczalo wano.

1550. Oddał mu Tricziusz 341 tomów od Nr 232 do 573 wartości 634 fl. 1 gr

105

1549 za tablice na której
są znaki astronomicz-
ne 12gr.

106

1549

Talarom, co zmowili skrzynie do worow 10 gr często

ktoryżto wydatek [illegible] razy

się powtarzają

107

1549 od wypolerowania
dwch zwierciadeł
Królowej 1 fl.
za skorupkę (żółwia)
na zwierciadło królowej
14 gr.

108

1548 z 9 obrazów malowa[nych],
wypł. na płótnie, wyplowrałe;
wypł. cnoty 40 fl 15 gr
za 20 obrazów rozmaitych
figur 100 fl
(Chmiel Źródła do hist.
sztuki)

w bibliotece 1548, Abbas nau 20 fl. – Anatomia 109 da Bary 6 fl, druga w obrazkach (in charthis) 15 gr herbarz (zielnik) 25. gr

1548 110

za 16 obrazow, 8 historyi
tych Jozefa a 8 Abrahama
przezyrnaye podslawcy Js.
tych 50. fl

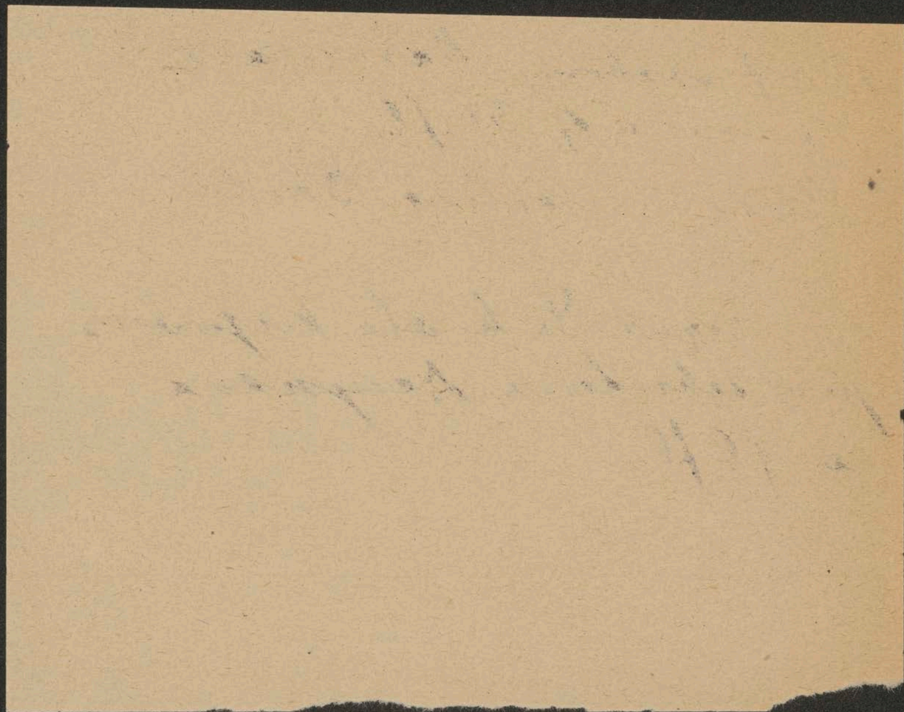
1548 w Oblachelce Biblia
Kronika i Zwierciadło 111
Laskie

1548 Wacławowi co zrobił
srebrnią potrzebnie zmaz
Tego króla starszego 10 fl

112

1549 srebrny kałamarz
dla królowej 36. fl.
szkła weneckie 30. fl

1550 zegar dla króla kupiony
przez sekretarza Decyusza
za 90 fl.

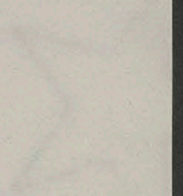

113

1546 Malarovi Andrejovi
za namalovanie portretu
N. Pana 30 fl

Tenutowa zostta
1546 kwitami i hrabia przez
8 miesięcy 6797 fl, stąd,
rocznej 11,149. fl

116

Koszta:

1) *List upominalny do dłużnik......... i porto . . . . K .... h*

2) *Ułożenie skargi . . . . „ .... „*

3) *Nadwyżka z powodu uczestników . . . . „ .... „*

4) *......... krotne przepisanie skargi . . . . „ .... „*

5) *......... krotny odpis weksla . . . . „ .... „*

6) *......... krotny „ protestu . . . . „ .... „*

7) *......... krotny „ rewersu . . . . „ .... „*

8) *Stemple do skargi i załączników . . . . „ .... „*

9) *„ do nakazu i duplikatu . . . . „ .... „*

10) *Pełnomocnictwo ze stemplem . . . . „ .... „*

11) *Ekspedycya i porto skargi . . . . „ .... „*

12) *Porto zwrotne . . . . „ .... „*

W każdem podaniu należy powołać następującą liczbę czynności.

Liczba czynności Cw 1

Wekslowy nakaz zapłaty.

Na podstawie weksl niewykupion , przedłożon w pierwopisie, z dnia

— protest z dnia

rachunk zwrotn

nakazuje się

jako akceptant , oraz

aby zaskarżon sum wekslow

wraz z procentami po 6 od sta od

kosztami protestu

prowizyą w wysokości %, kosztami intymacyi — notyfikacyi —

wreszcie z narosłymi dotąd kosztami sądowymi z włączeniem – z wyłączeniem – należytości prawnej

od orzeczenia na oznaczonymi, do niepodzielnej ręki —

w nieodraczalnym terminie trzech dni

pod rygorem egzekucyi zapłacil lub w tym samym terminie swe zarzuty przeciw wekslowemu nakazowi zapłaty do Sądu poniżej wymienionego podal

Od wydania wekslowego nakazu zapłaty niema rekursu, wolno jednak wnieść rekurs przeciw zawartemu w tym nakazie zapłaty orzeczeniu o kosztach sądowych.

C. k. Sąd w

Oddział

dnia

Do wiadomości! Zarzuty przeciw wekslowemu nakazowi zapłaty mają być wniesione na piśmie. Pismo musi być podpisane przez adwokata.

Ucieczka Henryka 18/6 1574.

Anna Jagiellonka pisze do siostry Zofii
„niebaczyli kiedy wyszedł z zamku ano-
nime piekarnią dolnemi gmachami,
roguarda mnie gości w tym czasie, byli
pijani, a on wtenczas wyszedł i jechał"
Tomasz Stara, proboszcz św. Szczepana
pisze w dwa dni po ucieczce Henryka
do Marcina Kromera: usłyszałem ża-
łosną nowinę, że król hora prima noc-
tis zerwawszy cicho z zamku furtką z kil-
kiem Francuzów uciekł z Polski. Król
przez kanclerstwo wyszedł z zamku furtą, pod
zamkiem czekali go drudzy Francuzi z
końmi. Tamże go obaczył jeden Włoch i
powiadał, i natychmiast dał znać panu
(Dominikowi Kuchmistrzowi) do
swemu; (że Król uciekł)
wstał zaraz wszedł do pana wojewody...
natychmiast się panowie zjechali, z któ-
rych najpierwszy w skok puścił się za nim
pan Wapicki (Tarnowski)... a... pisze rymy:
Rex Henricus zrobił Polakom psikus...

118

(Każdy przy stole jadł wszystkie ~~dania~~ ~~już wszystkie zjedzono~~)

3

dań nie należy rozumieć, aby ~~wszystkie~~ ~~te jedzono~~, gdyż ilość dań właściwie wznawiała półmiski, z których każdy z osobna nie wystarczał dla całego stołu „bo nie zawsze można było dostać tyle", i właśnie dlatego podawano kilkanaście półmisków do wyboru z rozmaitemi potrawami, ~~dały każdy przy stole otrzymał~~ aby dla wszystkich wystarczyły.

Wedle wyżej cytowanego źródła podobnie czynną była piekarnia.

Co tydzień dawano do niej:

„pięknej mąki pszennej 3 korce, z których piecze się codziennie 30 bułek, z tych daje się królowej do stołu jej 14, ~~kuch~~ochmistrzowi 4, podczaszemu 2, kuchmistrzowi 1 a pracisowi 1.

Mąki zaś żytnej korcy 2 z których pieką się bułki, z tych 8 na stół królowej, reszta wyżej wymienionym

~~Piwnica królowej, z tej~~ Codziennie do obiadu i wieczerzy wydaje się bochenków żytnich 8 dla panien ~~pannom~~ pracownych, 19 dla młodzieży, do spiżarni do potraw 12, dla paziów 19, podczaszemu 4, sługom p. Łukomskiej 2, razem codzień 62, a 10 ~~dla~~ talerze, tygodniowo 434, na talerze 70, rocznie ~~3640~~ 22568, na talerze 3640.

Chleb brały po 2 denary dziennie, dla panien 24, dla młodzieży 34, dla paziów 24, do spiżarni 15. – codziennie 95, tygodniowo 665, rocznie 34,580 sztuk.

Dla zaopatrzenia kuchni i pie-
karni w potrzebne zboże, mąkę, kaszę
i t.d. był składnicą <u>Dom sypny</u> (do-
mus frumentaria) po prawej stronie
bramy pod katedrą, ~~dziś na~~ który po-
tem przeszedł na własność duchowną
a obecnie przerobiony został na mu-
zeum dyecezalne. Tu także był
skład owsa, siana i słomy dla stajni
królewskiej. Dom ten nie wystarczał
na wszelkie potrzeby pałacowe, resztę
mieszczono więc na podzamczu od strony
Wisły, gdzie obok stały główne stajnie
wozownie i masztarnie królewskie.

Klucze gubiono w zdumiewającej ilości, (i prosto zamki) w rachunkach co krok spotyka się wydatek na nie. Od r. 1550 rachunki pisane coraz częściej po polsku, a w nich na każdej stronie: [illegible] widzą, Dałem klucz nowy – udziałałem zamek nowy – przybiłem nowe zawiasy.

1573. Po ucieczce (króla) Henryka zapisano w (w r. 1573) wydatkach: „od oprawienia 4 zamków u almaryi (szafy) w izbie, gdzie stary Król umarł, które Francuzowie popsowali" „za 6 kluczy u gryglowych co Francuzowie pogubili od izdebki wedle łożnicy Królewskiej" „do drzwi na ganku pod altaną, co Francuzowie popsowali" „do Koronnego schodka gdzie z górnych gmachów chodzą na średnie gmachy, tam gdzie Francuzowie drzwi wyłupili 2 klucze"

Požáry 121

122

9 maja 1305 pożar Katedry – może i zamek spłonął.

Jeden z roczników zanotował, że zamek odbudował później Władysław z żoną Jadwigą i synem Kazimierzem, jedna zapiska przypisuje Łokietkowi że zamek [illegible] od fundamentu [illegible] wybudował, z mylną datą 1298 r. (M. P. H. III. 308.)

Ekspedycye

1/ Norbalin
2/ Porta Kraców[illegible]
3/ " Kraków
4/ Bank krajowy we[illegible]
5/ 5/7 Mag. Fatzcka
6/ 7/7 Sąd Mary[illegible]
7/ 8/7 " Gmina c Boch[illegible]
" " " c Beyrels[illegible]
" " " c T. Hanu[illegible]
9/8 Mag. strat Kontrakt[illegible]
" Izba Adwok. o p[illegible]
10/8 Sąd kryj. Bk. c Dan[illegible]
[illegible]

1536. 1/ Bielski pisze: "winowano ~~o to~~ w tem X. Ja, 123
rodzonego, który miał gmachy Królewskie w
porucznictwie, jakoby iż z jego przyczyny miało
zażec od świecy w izbie Królewskiej, gdzie le-
gał. Winowano też i pisarza w skarbie izby,
od niego z komina pod dachówką nierad ogień
wypuścić, tak się zakraść; i owa prawie ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ wszędzie nie możono, skąd szkoda
wielka przyszła!"

124

W r. 1500 zgorzała Kurza noga przy posłach tureckich (Marcin Bielski)

Bielski J.

W r. 1536 dnia 18 października wybuchnął pożar w pałacu, przyczem 8 ludzi gaszących ogień przez walące się skle- pienia zabitych, o 10 pokaleczonych zostało.

Inscr. Castr. Crac. t 65. 1303. r. 1549.

„Po upływie 13 lat od podobnej okropności w nocy przed św. Łukaszem Ewangelistą (18 paźdz. 1549.) zamek krak. poniósł wielką szkodę od poża- ru w części południowej i zachodniej)

W r. 1455 wszczął się pożar na zamku, ale go zaraz ugaszono

Propozycya Wydziału:

(Głosuje się na 20 Członków W
i 3 do Komisyi Kontrolują

1. *Dr Klemens Bąkow*
2. *Stanisław Cercha.*
3. *Adam Chmiel.*
4. *Władysław Ekielsk*
5. *Józef Friedlein.*
6. *Dr Konstanty Gór*
7. *Zygmunt Hendel.*
8. *Dr Feliks Kopera.*
9. *Dr Józef Korzenio*
10. *Dr Stanisł. Krzyża*
11. *Dr Stanisław Kut*
12. *Leonard Lepszy.*
13. *Dr Józef Muczkow*
14. *Dr Jerzy Mycielsk*

---

15. *Julian Pagaczewski.*
16. *Dr Kar*
17. *Władysł*
18. *Jan Pta*
19. *Dr Stani*
20. *Dr Ema*

....

....

....

Członkowie

1. *Jan Kan*
2. *August*
3. *Adam K*

Propozycya Wydziału:

(Głosuje się na 20 Członków Wydziału
i 3 do Komisyi Kontrolującej).

1. *Dr Klemens Bąkowski.*
2. *Stanisław Cercha.*
3. *Adam Chmiel.*
4. *Władysław Ekielski.*
5. *Józef Friedlein.*
6. *Dr Konstanty Górski.*
7. *Zygmunt Hendel.*
8. *Dr Feliks Kopera.*
9. *Dr Józef Korzeniowski.*
10. *Dr Stanisł. Krzyżanowski.*
11. *Dr Stanisław Kutrzeba.*
12. *Leonard Lepszy.*
13. *Dr Józef Muczkowski.*
14. *Dr Jerzy Mycielski.*

S. Orzechowski: Kronika: (1549 rok.)

...nastąpiło pogorzelisko zamku, któ-
rego połowa ku południowi gorzała. Tam za-
jednem się w niebezpieczeństwie był cały za-
mek z kościołem św. Stanisława, bo był bla-
chą pokrytym (?) przy patrzeniu na to Króla
i okrutnie z żoną swoją Barbarą w dre-
dnie od bojaźni drżącym. Lecz za zbiegnię-
ciem się odważnych i obecnością Króla, któ-
ra do tem pierwszego nagliła ratunku, u-
gaszono płomień i obroniono zamek."

W r. 1554 wysłał Decyusz z Krakowa do Wilna 200 sikawek zrobionych przez tokarza Stanisława Głodowskiego po 15 gr. (aspergimina seu spergulae, alias sikawki)

Rewizya z r. 1665 wspomina 24 i 12 sikawek mosiężnych, 43

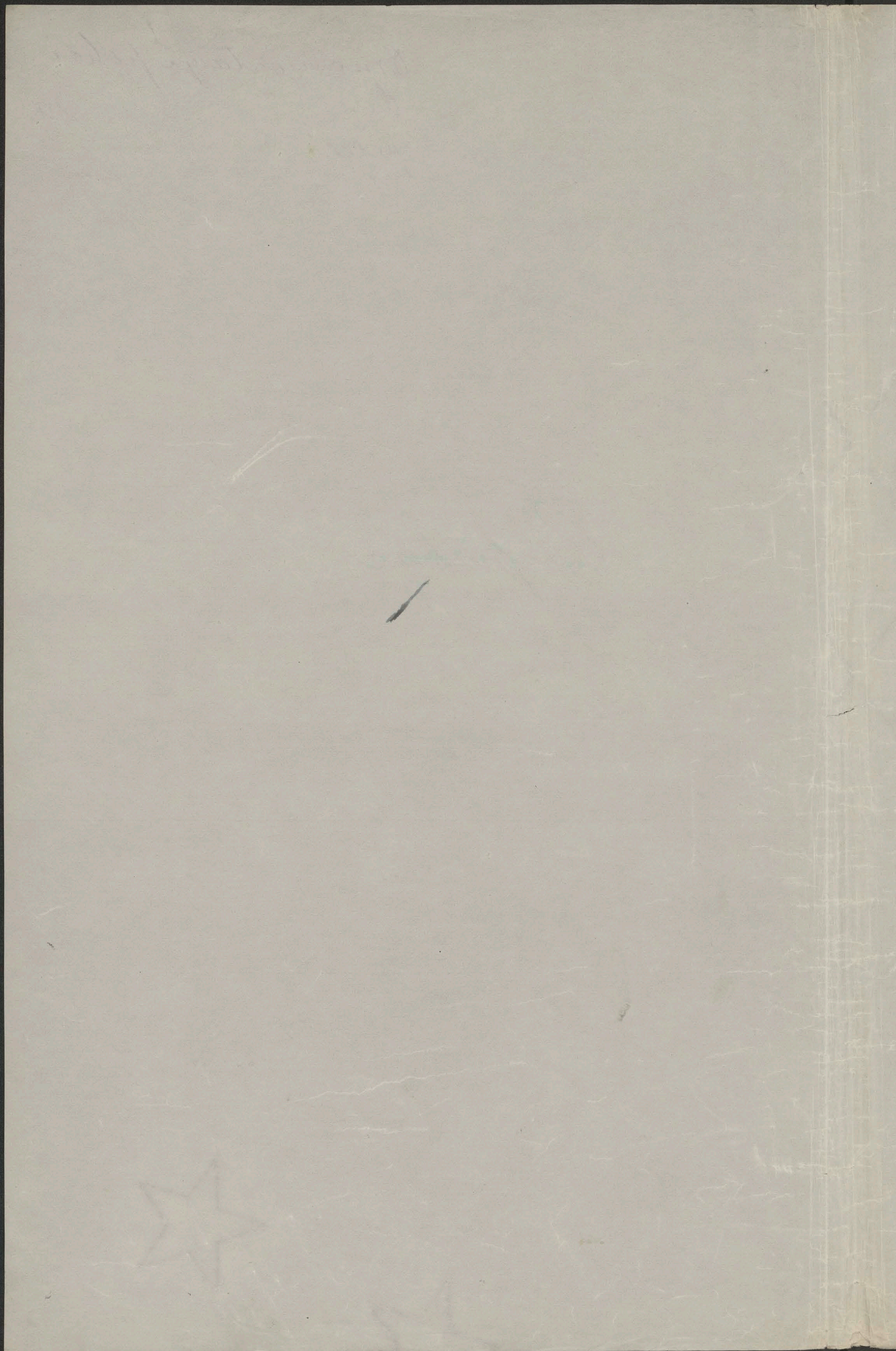
~~W r. 1665 wiader~~ skórzanych na ganku, ~~43~~, starych 3, osęk 7 z żerdziami, a drugich żelaznych 18, siekier 9,

Na strychu stały ~~[illegible]~~ cebry z wodą

Ornamentacija pohoi
duri
peči
okna

128

Prepisane

129

amorki a [illegible] z panną 453

anioły przy drzwiach i skrzyniach z kwiaty [illegible]

ewar, lewar do wyciągania w piwnicy 201

baryłki, cebry

chorągwie 143

535
wzór [illegible] [illegible]

dr Feliks 538, 539

ptaszki: nad [illegible] Król — nad wozy, nad łódkami w [illegible] wodzie — przy łóżku, przy baldachimie Królowej, malowane przy krześle Królowej — nad pracami

gra w piłki

Do
c. k. Sądu jako handlowego
w
Oddział
Powód
Pozwan
przez
o wydanie nakazu zapłaty sumy wekslowej
K h zpn.
krotnie
I rubryka
załącznik
Stemple za dołączone
Na zasadzie weksla z daty
dnia
A pod A w oryginale,
pod w odpis dołączo-

L. 2. Fischer Spółka, Kraków, „Pałac Spiski“, właśc. Jan Wilczyński.

B nego, protestu pod B w oryginale, pod .... w odpis .... rewersu notyfi-

C kacyjnego pod C w oryginale, pod .... w odpis ....

.... uprasza

właściciel .... weksla ....

D przez wykazanego pod D pełnomocnika:

Wysoki Sąd

raczy polecić dłużni .... wekslow ....

aby .... sumę wekslową .... K .... h

z procentem 6% od dnia .... z kosztami

protestu w kwocie .... z prowizyą 1/8% z kosztami notyfikacyi

w ilości ....

wreszcie z kosztami niżej policzonymi przyznać się mającymi, właściciel

weksla ....

w ciągu dni trzech pod rygorem egzekucyi ....

zapłacił ....

O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

herby w okuciach 94-96
królewski kuty w Nowej Modrze 124,
ze stołu ~~152~~, 127, malowany na
pierwotrzymiku, 177 królewski ma-
lowany w nowych pokojach 177
kamienny malowany nad drzwiami 189
w oknie, na ścianie w pozłotnej ościeżu 432
Na blasze na drzwiach 699, malowany
na lamnafcie 727, ~~na kamieniu~~
na kaflach 681, 684, etc

Sala Koronacyjna ~~159~~. oz 188

biblioteka 526

Kagańce żelazne przy murze
w drzwiach w ganku dolnym

Kalendarz R. ministrae 408.

Kłódki rżnięte, polerowane, pokłosowane
pobielane, z tawrzyskiem, z 7 kluczami,
trójkątne

~~Kominek~~ Kaprawy, w wygrodzie kamienia
rżnięty, z gzemsem kamiennym, we trzy
granie, ~~we trzy skrzynie~~, kamienny z
maszkaronami i ornamentem, marmuro-
wy ~~z herbem~~, ~~z gzemsem~~ rycerskiej roboty,
kratkowy, z kamiennymi wzgórami,

B nego, protestu pod B w oryginale, pod ________ w odpis ________ rewersu notyfi-

C kacyjnego pod C w oryginale, pod ________ w odpis ________

________ uprasza

właściciel ________ weksla ________

D przez wykazanego pod D pełnomocnika:

Wysoki Sąd

raczy polecić dłużni ________ wekslow ________

aby ________ sumę wekslową ________ K ________ h

z procentem 6% od dnia ________ z kosztami

protestu w kwocie ________ z prowizyą $^{1}/_{3}$% z kosztami notyfikacyi

w ilości ________

wreszcie z kosztami niżej policzonymi przyznać się mającymi, właściciel ________

weksla ________

w ciągu dni trzech pod rygorem egzekucyi ________

zapłacil ________

O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

Kraty: drewniane, żelazne, malowane zielono na rozpręcie gałązek i wiśniowy, czerwono, z korbami, pobielana;

pod oknami, pod piecem, na ganku, przetwory dla ptaków, z kredensie, w kuchni, na schodach w rzeźbie secesyjnej

Kowali Zyg. Nr 189.

świecznik

Tasiki secesyjne na kształt skrzyń 574, 524

obrazy 718, 728, 731,

okiennice

pasiec Kadłewny 46 Z

B nego, protestu pod B w oryginale, pod w odpis rewersu notyfi-
C kacyjnego pod C w oryginale, pod w odpis

uprasza

właściciel weksla

D przez wykazanego pod D pełnomocnika:

Wysoki Sąd

raczy polecić dłużni wekslow

aby sumę wekslową K h

z procentem 6% od dnia z kosztami

protestu w kwocie z prowizyą 1/3% z kosztami notyfikacyi

w ilości

wreszcie z kosztami niżej policzonymi przyznać się mającymi, właściciel

weksla

w ciągu dni trzech pod rygorem egzekucyi

zapłacił

O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

Do

c. k. Sądu jako handlowego

w

Oddział

Powod

Pozwan

przez

o wydanie nakazu zapłaty sumy wekslowej

K h zpn.

krotnie

1 rubryka

załącznik

Stemple za dołączone

Na zasadzie weksla z daty

dnia

A pod A w oryginale,

pod w odpis dołączo-

L. 2. Fischer Spółka, Kraków, „Pałac Spiski“, właśc. Jan Wilczyński.

W miejsce przygniatających sklepień średniowiecznych w pokojach mieszkalnych, wprowadził Zygmunt I płaskie pułapy kasetonowe ozdobione polichromią i rzeźbami. W parterze przeznaczonym przeważnie na bezpieczne „sklepy" i dźwigającym wysokie mury zrobiono sklepienia beczkowe, z wyjątkiem ostatniej części pałacu od strony Bernardynów, gdzie nawet w parterze zrobiono pułapy na czterech żebrach, które dotąd się dochowały. Jedynie w starej części wbudowanej w nowy pałac, tj. w Kurzej nodze i w narożniku północno-wschodnim zatrzymano ~~nawet~~ na I piętrze sklepienia. Na pierwszym piętrze dochowały się dwa pułapy w części od strony Bernardynów – brakuje wprawdzie rozet i rzeźb, ale malowanie kasetonów dają się odczytać i przywrócić".

W ornamentacyi wnętrza wielką rolę odgrywały jakieś gałki (globi; kule) toczone przez tokarzy. W r. 1533 zapisano gałki od tokarza do trzech świeczników które będą wisiały w średnich pokojach królewskich, 183 gałek wielkich wiszących do mieszkania nad bramą, od ~~[illegible]~~ pomalowania i pozłocenia tych 183 gałek które zawieszone są pod pułapem mieszkania "nad bramą" zapłacono 17 groszy a za pozłocenie 268 gałek mniejszych 11 groszy (1535.) Sądzę, że gałki te były przewlekane przez pręt pod pułapem,# a do nich doczepiane opony i firanki spływające na okna i ściany.
o złoconych gałkach przy piecach w pokojach królowej z r. 1535
W r. 1529 jest mowa także o pozłoceniu 9 gałek nad kratami, 6 gałek nad piecem w izbie stołowej królowej i gałki w szatni — gałki toczone przez tokarza w kratach drewnianych u królowej (1526) Nawet w miejscu ustępowem zapisano dwie gałki nad stolcem królewskim (1529.) Od pozłocenia gałek alias wierzchadła do świecznika brązowego (1543)

wszędzie pod fryzem, pod pułapem # malowanym na ścianach.

MIEJSKI ZAKŁAD INSTALACYJNY WODOCIĄGÓW.

BIURO:
ul. Senatorska L. 1. Dz. XII.
Telefon Nr. 0325.

W Krakowie, dnia 14 grudnia 1912

L. 1174

Odpis.

RACHUNEK

za naprawy instalacyi wodociągowej w realności L. 112 Dz. X ul. Zakrzówek

dla Wnego Pana Adama Zakrzowieckiego

Płatny i zaskarżalny w Krakowie.

Data 1912	Ilość	Jednostek	PRZEDMIOT	CENA Pojedynczo K	CENA Pojedynczo h	CENA Razem K	CENA Razem h
11/IX.			Wykopanie 15.00 mb rowu, przeczyszczenie rur dopływowych, wlutowanie łącznika mosiężnego 15 m/m i 2.00 mb rury ołowianej ∅ 15 m/m na miejsce pękniętej oraz zasypanie wykopanego rowu.			64	30
			Razem			64	30

Należytość uiścić należy: w kasie miejskiej
w Zarządzie wod. miejskiego
oddawcy rachunku.

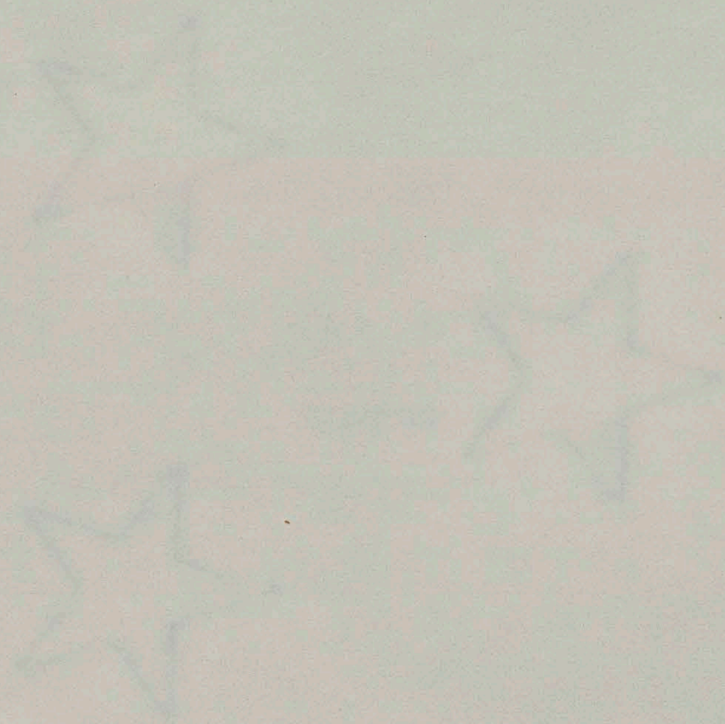
D. Z. W. 44 ex 1912.

Drukarnia Związkowa w Krakowie, ul. Mikołajska 13

Wewnętrzne urządzenie ~~[illegible]~~ pałacu ~~wschodniego~~ odznaczało się według notat zawartych w rachunkach, artystycznym przepychem. Brak wszelkich zapisek do schyłku budowy pół-nocnego nie pozwala stwierdzić, czy dorównało wschodniemu, na które złożyła się sztuka rzeźbiar-ska i malarska najlepszych współ-czesnych mistrzowskich artystów, ~~[illegible]~~ którzy latami pracowali raz w jed-nej, raz w drugiej sali, dla jej ozdo-bienia, na które hojny król nie szczędził stałych a wielkich na owe czasy wydatków. Sala za salą zdobi-ły się w pułapy zdobne w rzeźbione rozety, ornamenty, głowy, błyszczące złotem i barwami [illegible] regularne kasetony, pod pułapami biegł a koło sali fryz (kra-nice) malowany, F pod nim kosz-towne opony, ogromne kaflowe ~~kolorowe~~ piece (lub złocone), a dokoła szaty ławy, stoły, krzesła, świeczniki i wszelkie drobiazgi [illegible]

Z pułapów zwisały pająki, o których często są wzmianki w r. 1545 zapisano wydatek na 4 żelaza, do wieszania kutasów pod pułapami, może służyły one do trzymania bal-dachimu nad krzesłem królewskim, a może do trzymania portyer przy obrazach

F [illegible] na II p. w izbie po-selskiej; w połączeniu pod nią na I p. ~~[illegible]~~ w izbie na II pod izbą poselską resztki fresków przedstawiających turnieje]

Sala ~~jadalna~~ złotowa Królowej

W r. 1535 zapisano 6 gałek nad piecem w izbie złotowej królowej. Piec ten zdaje się służył także do odgrzewania potraw przynoszonych z kuchni, bo w r. 1534 zapisano wydatek na 17 blach do pieca, gdzie Królowa zwykła jadać. W r. 1549 kupiono nowy stół niemiecki z czterema okrągłemi krzesłami do izby jadalnej królewej

zobacz

1602 Tomaszowi Dolabelli 10 f. na płótno do obrazów do nowych gmachów

witam go z tym afektem, z jakim go waszmość oddaje.

Szabliński Sapiens mulier aedificabit domum tuam!

Stach. Majestatowi Boskiemu za ten klejnot dziękować będę perpetue!

(Podczas tych przemów słychać z prawej strony sceny cichą melodyą poloneza- Andrzej z dwoma chłopcami przenoszą z lewych drzwi do prawych tace ze szklankami, dzbanami, butelkami i.t.d.)

Michał Dziękuję wąsym miłościom za te życzenia i przyjaźń dla mego potomka ! Raczcie się rozgościć. Dom nasz za szczupły na takie dwie kompanije- wybaczcie a sercem przyjmijcie z serca podane przyjęcie. ~~Proszę wasze miłości do wielkiej iz-~~

Senior ze strzelcami wchodzą z prawej

Senior A to wieść niespodziana! Przyjmijcież gratulacyje braci kurkowych! To dobrze, bardzo dobrze..fortuna widać obrała sobie domicilium u państwa Kowalskieg!

V (Podczas gdy senior i strzelcy ściskają ręce państwa młodych i witaja się z Hałasińskim. Proszowskim i reszta

W całym gmachu, nawet w podrzędnych izbach odrzwia bogato kute w kamieniu, robotą przechodzącą poziom prostego rzemiosła a wkraczającą w artystyczną rzeźbę. Głównym motywem, obok kunsztownego przeprowadzenia laskowań gotyckich, laska z wijącą się po niej wstęgą z liści, gzemsy z jajownikiem, ząbkami, lub bogato kutymi liśćmi. Gdzieniegdzie figurki w nadprożach, owoce, napisy humanistyczne, ~~w późniejszych herby w kartuszach. W nadprożach Zygmunta III herb Wazów, snopek.~~ wszędzie przebijają żywe reminiscencye gotyckie.

Odrzwia i nadproża Zygmunta III w Kurzej Stopce, w przyległym pałacu na II p. w portalu prowadzącym do głównych schodów – są marmurowe, bez śladów gotycyzmu, z herbem Wazów, snopkiem.

139

„Siedm dział fladrowanych ze sztuk. wierzchem w nowych położeniach przy wejściu z ganku" (1529).

Na osobnym arkuszu

1 140

Drzwi z dziedzińca i z galeryi prowadzące do wnętrza pałacu były wszystkie zewnątrz obite żelazem i okute w pasy, między któremi były rozety lub herby żelazne blaszane wycięte (zachowane częściowo w partere skrzydła zachodniego) albo w ~~żelazo~~ kute w ~~ornamenta~~ żelazne „kwiaty". Wszystkie były malowane w jaskrawe kolory np. czerwone i zielone. Natomiast od wnętrza były te ~~drzwi~~ wykładane flądrem stolarską robotą „fladrowane" „ze szlukwarkiem", albo malowane, tak, że od wnętrza nie robiły wrażenia też warowności, ciężkości, jakie robiły od zewnątrz. √

Drzwi wewnętrzne między pokojami były ~~bardzo ozdobne~~ bardzo kosztowne. Przeważnie były one jednoskrzydłowe, niektóre dwuskrzydłowe (podwoje).

Opróż ogólnych wzmianek, jak: drzwi „ozdobione listwami" – „malowane" – „z fladru" – „z owalem fladrowanym" – „szlukwerkowane" – „drzewem z obu stron wysadzane" – „w kwiaty malowane" – „stolarskiej roboty v taffle" „różnem drzewem wysadzane"; same ceny roboty wskazują na wykwintność roboty. W XVI. w. do starszych robót stolarskich stolarz nadworny Sebastyan Taurbach, w styczniu ~~r. 1543~~ wymieniono ~~razem~~ ~~florenów 24 za dr~~ między jego robotami drzwi do pokoju panien królowej ze szlukwarkiem i fladrem 24 floreny – drzwi do sali

[W r. 1541 drzwi do izby poselskiej za 50 gr. a w r. 1543]

przed altaną z kladrem w ocenie 40 flor.

~~Drzwi do Kaplicy Zygmunta III~~

Drzwi do celi poselskiej jeszcze w r. 1739 ~~mające~~ były wsadzone różnemi drzewami misternie z obydwu stron na klej, lecz już w tem nasadzeniu u góry nadpsute"

~~K przy ze str. 699~~ → Drzwi do kaplicy Zygmunta III ~~w r. 1679~~ zanotowano w r. 1679 jako „czarne hebanowe drzwi te kością słoniową i macicą perłową sadzone, ale też przewybierano."

~~Drzwi do Kaplicy~~

Zaszklenie okien zwano błonami gdyż przed wprowadzeniem szkła zaciągano na ramy okienne błony natłuszczone, które nie dawały wprawdzie widoku, ale przepuszczały światło. W XVI w. używano tylko w klasztorach i wozowniach błon z płótna napojonego terpentyną, zresztą cały zamek był już w szyby ~~szklane~~ zaopatrzony. Rozróżniano szkło weneckie, [illegible] i norymbergowe. Szyby były drobne sześciokątne, czworokątne lub okrągłe, ~~oprawiane w ołow~~ łączone oprawą z ołowiu i wstawiane w ramy okien. ~~Jedno okno~~ Wprowadzone przez Zygmunta I wielkie trójdzielne okna wymagały około 600 sztuk szybek do jednego okna. W niektórych pokojach wprawiano ~~kolorowe~~ herby z kolorowych szyb (witraże)

Na osobnym arkuszu

Od Lubranki musiał mur biegnąć ku wieży Senatorskiej; może była w nim jeszcze jedna wieża, i zamykał średniowieczną rezydencyą od południa. Oczywista jest rzeczą, że między wieżą Senatorską a bramą wjezdną nie mogło być wolnej przestrzeni, bo i naówczas brama nie byłaby potrzebna, zatem od bramy ~~tam~~ do wieży Senatorskiej musiały istnieć jakieś zabudowania, których reszki zapewne tkwią w późniejszych [illegible].

Okna od strony dziedzińca miały wewnątrz okiennice, aby wieczorem nie zaglądano do pokoi z galeryi. Okiennice były malowane jedne w sposób naśladujący szyby, ~~a~~ ~~[illegible]~~ drugie na szaro.

Od zewnątrz miały kraty ozdobne, malowane z gałkami z herbami itp. „za przybicie 3 krat drewnianych do okien pokojów królowej nad bramą 10 gr. a za trzy gałki do nich kołarzowi 9. gr"

F

W r. 1534, gdy się kończy dawne użyn pałacu „nad bramą" ~~za~~sprowadza się na posadzki płaskie cegły ~~m~~ i ~~[illegible]~~ polewane ~~nad~~ pokoju królowej.

W r. 1525 sprowadzono 4000 płaskich cegieł do pokojów królowej i tyleż dla izby wielkorządcy w nowym domu, t.j. w skrzydle wschodnim, bo przed r. 1578 mieszkał w północnem obok skarbca. Były one czworokątne i pod podłogami znaleziono ich resztki obecnie.

Posadzki.

były w komnatach ~~były~~ trojakiego rodzaju ~~i~~ kamienne, ceglane i z cegły polewanej. Znaleziono także w kamieniczce jedną taflę zrobioną na sposób kafli z gruszkowym płasko ornamentem. F

W r. 1533 zakupiono 10,000 ceglanych płytek na posadzki do pokoi królowej (nad bramą) i do łaźni. Pod posadzkę sprowadzano glinę. F

W r. 1541 garncarz Przeczka dostarczał 13000 cegieł polewanych ~~w ostrych kolorach do pokojów królowej za 15 groszy~~ na posadzki po 6 flor. za tysiąc. W roku następnym zakupiono 4000 polewanych cegieł w żółte i zieli kolorach do pokojów królowej za 15 groszy.

W latach następnych kładziono przeważnie kamienne posadzki. Już w r. 1542 sprowadzono 117 kóp płaz kamiennych (petrae vivae planae, alias płazy) do „nowej izby i innych mieszkań" za 5?6 groszy. W r. 1548 zapisano płazy kamienne w wielkiej izbie pod Lubranką. W r. 1602 brano płazy kamienne do wielkiej sali z Brzesowic po 4 flor. za kopę, a od równania tych płyt dopłacano 2 fl. 10 gr od kopy. Lustracje z XVII wspominają przeważnie kamienne posadzki, dopiero po najeździe Szwedzkim poprawiają się podłogi z tarcic.

Posadzkę ceglaną w dworku królowej pod Zamkiem malowano w r. 1530 na czerwono, zapewne więc i na Zamku je malowano. Zimne kamienne i ceglane posadzki pokrywano dywanami, suknami i futrami

F W r. 1526 kupowano (posadzki kamienne) kwadratowe koloru szarego i siwego na kopy. F

W r. 1529 dostarcza Świech z Dragini kopę i 20 płaskich kamieni na posadzkę, Borzęta 18 kóp siwego koloru, później znowu dalsze kopy, Sroski z Dróg 4 kopy, Kalik ze Swoszowic kopę itd. itd.

2 147

Na galeryach drewniana [była] posadzka kamienna
z staz. wielkorządca Jan Stara (—)
„w gankach, gdzie posadzka starami
„jest popsowana, stary miejscami dać
nowe i w pokojach, gdzie królewic Wła-
dysław mieszkał, także niektóre balasy
na gankach dać nowe wprawić!"

Ściana działowa zachodnia korpusu pałacu jest zewnętrzną niegdyś ścianą skarbca budynku gotyckiego, który ciągnął się odtąd w kierunku Katedry, czego dowodem cały szczyt gotycki zewnętrzny odkryty na II piętrze z pod tynku

[illegible]

W pokoju wieży Zygm. II na II piętrze posadzka marmurowa, we framugach okiennych w podłodze jednolite tafle z czarnego marmuru z wycięciami w które wstawiono tafle z białego marmuru.

Malowidło ordynarne nowsze (chłop na beczce

149 24

Schody poselskie miały podest w miejscu, gdzie się kończy poręcz w murze wykuta i skręcały ku sieni ~~na prawo~~, w murze reszta kamiennych balasów z tych wschodów. W sieni poziom był wyższy od dzisiejszego a dostęp do tegoż z podwórza prowadził przez schodki podobne, jak przed Kustodyą i skarbcem.

ad skrypto oddzielnie do ostrożnego

Sporzą[illegible]

152

1525 haki wszelkie wbijane w mur, przez które kładzie się żerdzi do wieszania sukien

1529 listwy do zawieszania opon na ścianie na ścianie

salvas stwiba

credentia in stuba magna ubi solet habere prandium Majestas regia

1529, sznury do wieszania brekiny w skarbcu Królewej

1529 – krzesło, które się obraca we wszystkie strony 2 flor.

bioru dokumentów załącza się pod ....

pod ....); należytość intabulacyjną załącza

....

Świetny c. k. Sąd zezwolić na prenotacyę

....

załącznik .... dla z

ymiaru należytości

..........K. ....gr. ......

olan ....

rawomocn ....raczy

astawu ....

noszę

Świetny c.

ı wykonalnej a dotąd nieuiszczonej (reszt

.......% od dnia ....

..........K. ....gr. już przyznanymi, jak

wolić na przymusowe uzasadnienie pr

biernym ....

Wykaz hipoteczny dla wyż ws

.... znajduje się

go) Sądu ....

153

W r. 1525 stuba nowa w pokoju mieszkaniu królewej, (do niej 3 szafy)

i w tymże roku 4050 szyb do tegoż domu (nadbramny?)

u królowej drzwi malowane w kwiaty zewnątrz i wewnątrz (1546.) zawiasy u drzwi czerwono malowane (1525.)

3 okienice u królowej (1559.)

o wpis przymusowego prawa zastawu d
kwoty .... K. .... gr. zpn. w stani
biernym ....

Frezer A gdybyś ty tak zgrabnie dopomógł, to dostał

sięć.

Jakob Ej! co też waszmość mówi! to nie wolno! nie wo

Frezer Mógłbyś tak.. uweżasz.. sznureczek zaciągnąć

nę, pociągnąć! ~~Jakob~~ ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~

Jakob ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~ Nie idzie! nie idzie! dojrz

sznurek...

154

1526 (Szymon stolarz robi dwie skrzynki, jedna na srebrną kolebkę, a drugą na jej podstawki 1 gr. 12 gr.

" oraz kolebkę drewnianą dla nowo narodzonej królewny Katarzyny 15 gr.

1545 Sexaurus ~~stoła~~ młodszego

1545 izba na piętrze koziołka gdzie są pisarze Królowej

1548 Tapki na węgiery i szewany

1542 prasa (torcularz) dla królowej

pow
nośi

wnoszę

Świetny c.

dla wykonalnej a dotąd nieuiszczonej (resz

z .... % od dnia ....

.... K. .... gr. już przyznanymi, ja

z d

zezwolić na przymusowe uzasadnienie p

nie biernym ....

Wykaz hipoteczny dla wyż w

.... znajduje się

szego) Sądu ....

1530 abak alias służba, z firankami

1530 stół do składania

1530 od Hieronima Rymera kupiono kandelaber bronzowy za 2 grzyw. 9 gr do pokoju w. rządcy.

1529 trzy nowe gałki nad szafą

Długi stół z szufladami dębowy

Tawle ze szkatułkami z podporami

n

W każdem podaniu należy powołać następującą liczbę czynności.

Liczba czynności Cw 1

Wekslowy nakaz zapłaty.

Na podstawie weksl niewykupion , przedłożon w pierwopisie, z dnia

— protest z dnia

rachunk zwrotn

nakazuje się

jako akceptant , oraz

aby zaskarżon sum wekslow

wraz z procentami po 6 od sta od

kosztami protestu

prowizyą w wysokości %, kosztami intymacyi — notyfikacyi —

wreszcie z narosłymi dotąd kosztami sądowymi z włączeniem – z wyłączeniem – należytości prawnej

od orzeczenia na oznaczonymi, do niepodzielnej ręki —

w nieodraczalnym terminie trzech dni

pod rygorem egzekucyi zapłacil lub w tym samym terminie swe zarzuty przeciw wekslowemu nakazowi zapłaty do Sądu poniżej wymienionego podal

Od wydania wekslowego nakazu zapłaty niema rekursu, wolno jednak wnieść rekurs przeciw zawartemu w tym nakazie zapłaty orzeczeniu o kosztach sądowych.

C. k. Sąd w

Oddział

dnia

Do wiadomości! Zarzuty przeciw wekslowemu nakazowi zapłaty mają być wniesione na piśmie. Pismo musi być podpisane przez adwokata.

Form. cyw. proc. Nr. **79.** (Nakaz zapłaty w postępowaniu wekslowem, § 557 proc. cyw.) III.

1530 [illegible] w Tarcii krolowej na którą wracają kapelusze [illegible]

1530 taburet krolowej obszyty szkarłatem

1530 [illegible] krolowej Izabeli

notyf 156

przyznać się mającymi, właściciel

o wydanie nakazu zapłaty

K h zpn.

L. 2.

o wydanie na

K

L. 2.

1530 latarnia szklana na łańcuchu wisząca przed wejściem do pokojów Królowej, na przedzie przed jej izbą stołową

1530 pręt żelazny na którym wisi świecznik z jeleniem i rogami w pokoju królowej

1542 6 świeczników przybitych do murów

o wydanie nakazu zapłaty sumy wekslowej

K h zpn.

min

sk

ka

krot

krot

krot

krot

do

do

ocnict

L. 2.

Fischer Spółka, Kraków,

158

1530 kafle do przykrycia ławek w Kurzej nodze

1529 Ławki kamienne w Kurzej Nodze (może ~~we framudze~~ po bokach framug okiennych)

Na podsta
z dn
protest
zwrotn
rachunk
akceptuje się
jako akceptant
aby zaskarżon
s
wraz z procentami p
kosztami protestu

1543 strop drewniany Loggi rotundy koło Kurzej nogi z kasetona-mi, kasetonami rzeźbionymi z drewna 70 florenów.

W Kurzej Nodze

Ławki (1530) malowany lawaterz (1540) malowana szafa z starym szkle- (1540) ławka pię koło Kurzej Nogi (1540) ławka z podporą w Kurzej Nodze (1530) stół ka-mienny na drewnianych nogach z orkulwarkiem, fladrem w K. N. (1530). Trzy drzwi z fladrem, listwy do zawiesza-nia tapet w K. N. (1529.)

1531 trzy miałe ławki, na ganku nad bramą, na których zwykł młody Król stawać

skich składam, które milczeniem lepiej niż mową wyra-
zić potrafię, bo kto w krótkich słowach wielkie zam-
knąć potrafi dzięki ? Oby ta obywdówch domów, święt-
tym sakramentem spojonych ogniem niebotyczna piramid
większą niż aleksandryjska Pharos rzucała jasność ! ...

Stach A odbierając miłego tego kompanijona z wdzięcznością

159

1532 Tawlei z pomocą (z oparciem)

1529 63 Tokei listów do czyty i ozdobki wielko zwady, stąd flandrowane stąd / długi z szuflad dyskowy, szata z ozna ludźmi

c. k. S

krotnie

1 rubryka

załącznik

Stemple za

Na zasadzie weksla z d…

dnia

4 pod A w

pod w odpis

przez

„Pałac Spiski", właśc. Jan Wilczyński.

1534 malowane, ławki w korlatu-cie skrzyni

1540 ławki, stołki i zydle u w. rządcy

1532 2 siekacze w kuchni w. rządowej

1542 pobielenie wielkiego miedzia-nego kotła do gotowania mięsa w kuchni w. rządcy

1530 durszlak w kuchni wielk. Korządy

z prowizyą 1/3% z kosztami

przyznać się mającymi, właści

rucyi

odpis

rewer

% kosztami

a:

porto . . . K h

. . . . " "

. . . . " "

. . . . " "

. . . . " "

. . . . " "

. . . . " "

. . . . " "

. . . . " "

. . . . " "

rotnie

ka

cznik

dołączone

dzie weksla z daty

dnia

pod A w oryginale,

w odpis dołączo-

Wilczyński.

A

ów, „Pała

1541 wanna miedziana pobielana królowej ważąca 9 kamieni 5 liber kotlarzowi 14 grzywien 45 gr.

1533 przed łaźnią królewską piec do destylowania wody różanej

1533 5 centnarów ołowiu do tawrenia kamieni fontanny w ogrodzie królowej i kołaniów w altanie

Z przeglądu dokumentów wynika, że przez przebudowy zygmuntowskie rezydencya królewska posunęła od północy i południa granice ~~poza mury budynków stanowiących, które w średniowieczu granicę stanowiły, wydatnie granicę~~. Od wschodu pozostała ~~nie naruszona~~ średniowieczna granica tj. ramię Rudawy tuż pod Kurzą Stopką ku Stradomiowi płynące. Góra była stromo podmurowana nad brzegiem i granica dalej posunąć się nie dała. Podobnie od południa górujące nad Wisłą stanowiło teren, na który nie można się było posuwać, zresztą z tej strony pozostały na górze mury średniowieczne, pod nimi wznosiły się zabudowania średniowieczne i nie ma śladu, aby z tej strony cokolwiek zmieniano. Natomiast ~~miejsce~~ zbocze między Bernardynami a zamkiem pozwalało na rozszerzenie ogródków podpałacowych na stoku góry na dół; obwarowanie stanowiły wały i palisady półkolem od wieży Lubranki ku wieży Sandomierskiej poprowadzone. Również od północy ~~stok~~ zajęto pod ogrodki ~~i wzniesione budynki~~ pałacyk królowej ~~i inne budynki~~ idące od Kurzej Stopki ku ulicy Kanoniczej po samą Rudawkę (~~płynącą~~ ramię od Piasku dzisiejszą aleją plantacyjną pod Domem Długosza ku Kościołowi św. Idziego i między nim a zamkiem za murami zmierzające ku Stradomiowi), dalsze idące między tą

5

1547. Zygmunt August bawił się, jak się zdaje tokarstwem, bo w r. 1547 zapisano wydatek stolarzowi za oczyszczenie stołów, ławek i tokarni w komnacie króla młodszego.

W r. 1524 zapłacił Boner 15 fl. w aptece pod Murzynami za trociczki dla króla

1546 widełki pod piecem
młynek ołów i wierzynak
1546 podwórek pod skrzynią do siedzenia
„ Skawlin podwórek pod stołem

[illegible]

49.

Hałaśiński : Jedowita miłości strzała Dagnidę z ludzkiej wyzuła postaci, niewytrzymała gwałtownych impetów Galatea, Fillis dla niej ginie - takto jest mocna miłość. Trafiła strzała amora w dziś szczęśliwie łączącą się parę i do serde...

ny, a N...

1547 Krata do izby Królowej do okna, którą się wypuszcza gorąco (lufcik)

1526 Komini przy którym mowa się kat Królowej

1526 Z śruby na których przypięte namioty (baldachimy) nad Torkami Królowej

" antaba do klatki w której papugi, naprawa klatek na papugi

1531 malowany przez Dürera negał Królowej

1548 nowy długi stół z orzechu rzezany (?) przy którym Królowa jada w polu

1546 świecznik z flagambrem do fraucymeru Królowej

1533 Torbo podróżne Królowej
" " skrzynia obijana żelazem

1547 podpora do obrazu Królowej przybicie Krucyfiksu

jako handlowego

Oddział

Pozwan

z procentem 6 od dnia

protestu w ilości

w ilości

wreszcie z kosztami niżej położonemi

weksla

w ciągu dni trzech pod rygorem

zapłacił

O zwrot [illegible] należy [illegible].

stemp

Kraków, Szewsk

1543 naprawa pasów perłów do pokojów Królowej 164

1543 cztery krzesła z poręczami na 18 łokci do sali królowej

1546 Ławka podnoszona i stołek dla królowej

1546 ramy, krosna dla Królowej i królewien do wyszywania igłami

1547 krzesło składane i ławka po której królowa wchodzi do lektyki

1526 klatka z papugą

1530 dwie skrzyneczki okręgnięte zielonem suknem na przechowanie złotych Tandemków i zapinek królowej

" pudełko na zegarek

" wielki złocony świecznik u Królowej

1548 mały stolik, który się przysuwa do wielkiego u królowej

1543 klucz in angulo ubi thesaurus królowej

szcie z narosłymi dotąd kosztami sądowymi z

orzeczenia na ....

ieodraczalnym terminie trzech dni ....

rygorem egzekucyi zapłacil ...... lub w tym s

azowi zapłaty do Sądu poniżej wymienion

Od wydania wekslowego nakazu zap

eciw zawartemu w tym nakazie zapłaty or

C. k. Sąd ....

Oddział

dnia ....

Do wiadomości! Zarzuty przeciw wek
smo musi być podpisane przez adwokata.

rm. cyw. proc. Nr. **79.** (Nakaz zapłaty w postępowaniu w

---

prowizyą w wysokości

wreszcie z narosłymi do

od orzeczenia na

w nieodraczalnym ter

pod rygorem egzekucy

nakazowi zapłaty do

Od wydani

przeciw zawartemu w

C. k. Sąd

Do wiad
Pismo musi być podpis

Form. cyw. proc. Nr. 79

---

sin (do Stacha) Jako przyjaciel i krewny, ergo / quasi
opiekun, oddaję tę oto cnotliwą jejmościankę waszej
mi tości, aby waszmości w dożywotnej pomagała kom-

D

c. k. Sądu

Powód

przez

K h

Chmiel Źródła

1544 przy przyjeździe do Kr. Zyg. Aug. najmowano furmanów i ludzi z rynku do znoszenia rzeczy z wozów

1544 naczynie browarne w Farni w Kło- [illegible] się przewróciło.

1544 drewniane dzbany (Konewki) których przy stole używają dworzanie

1544 pewnej starej Niemce z [illegible] obrabowanej i zubożałej zapomogi 10. fl.

1544 4 wielkie kotły miedziane do Kuchni: 36 fl

Protokoły legalizacyi

Izby narad, senatorska i poselska: W r. 1547 zapisano 13 ławek do izby gdzie się schodzą senatorowie (ubi consiliarii conveniunt)

Fskortabellów...

Ork Człek dumny i twardy... procesowicz.. ma koligacyje.. i nie ubliżając szlachectwu waszmóści..Borski będzie zawżdy mieć waszmościów za gorszą szlachtę... za F

Mich Nie tak bardzo! nie tak bardzo! Jasiek wyrobił w Wiedniu w kancelaryej cesarskiej dyploma cesarza Leopolda, potwierdzające nasze szlachectwo nadane od cesarza Karolusa- postaramy się o wniesienie do sejmu (indygenat albo) promocya, praecise scortabellatu..

Ork Hm! TO coś znaczy- to coś znaczy! Hm!

Mich Trzeba waszmości (jeszcze) wiedzieć ,że Borski dłużen mi jest parę tysięcy złotych, a co po tytule , gdy próżno w szkatule? A inni kredytorzy, nie mogąc doczekać się zapłaty, cedowali mi swe pretensye do Borskiego...

Ork Ą!! AA!

Mich In amicabili compositione-w drodze polubownej- zapisałbym te sumy na wiano synowej , jejmóściance Borskiej- rozumiesz waszmość?

Ork To co innego- teraz rozumiem! Tędy droga!

Mich Oczywiście waszmość miałbyś, prócz fatygi, wydatki na jazdę, poczestne i co tam w życiu zwykle bywa- tu więc przygotowałem dla waszmości na wydatki. (podaje mu woreczek)

Ork Tylko na wydatki , tylko na wydatki, bo dla waszmości fatygi nie pożałuję.

Mich Jak rzecz pójdzie feliciter, będzie waszmość ze mnie contentus. Ręka rękę myję —

Ork Noga nogę wspiera-

Mich Tylko politycznie z nim mówić, jako że to ma być familija.

Ork NIe pójdzie to od razu gładko- Borski twardy- ale jakoś to będzie!

Mich Dopiero w ostateczności przedstawi mu waszmość argumentum, że mu grozi exmissio bonorum, że długi przenoszą praetium jego wioszczyny- jedyna deska ratunku | in hoc matrimonio.

1543 sznury do związania niedźwiedzi

Utrzymanie lwów i lwice przez rok 1572 kosztowało 363 fl. 28 gr.

1578 krata na ganku, kędy lwów wyglądają.

1582 przywiezono niedźwiedzie zrobiono na nie drewniane komórki
" od łupienia lwa, co z niego skórę zdjęto, rzeźnikowi 13 gr
od wyprawienia jej kuśnierzowi 4 fl

1582 2 lwy przywiezione od króla

1582 „położyły na lwa pod Lubranką także też i na lwy młode w tym roku przywiezione na miejsce starych, opatrywaczowi lwów po 24 grosze na tydzień.

Zresztą w r. 1574 utrzymywano lwy na zamku, bo pod tą datą zapisano w aktach miejskich wydatek 6 groszy monstratori leonum in arce. (Skarbn. Grab. 171.) i w r. 1576, w którym Batory potwierdza pensyę Tomaszowi Wolskiemu za zasługi także koło utrzymania lwów (Rel. Castr. Crac. t. 3. str. 548.

Hałasiński : Jadowita miłości strzała Daphnidę z ludzkiej wyzuła postaci, niewytrzymała podobnych impetów Galatea, Fillis dla niej ginie - takto jest mocna miłość. Trafiła strzała Amora w dziś szczęśliwie łączącą się parę i do serdecznych fortec swoje zawiodła garnizony, a Himeneusz tryumfalną wystawuje chorągiew. Widzisz się mościpanie młody zdewinkulowanym ale i zwycięzcą, gdy zdewinkulowałeś serce jejmościanki, a my oddając Himeneuszowi uniżone homagium oddajemy waszmości jejmościankę, a Dawca wyższego dobra niechaj z skarbnicy swej niebieskiej udziela waszymmiłościom łask i błogosławieństw - tego gromada krewnych i przyjaciół z serca życzy.

Michał : Wstydliwa z nieudolności wymowa z mozołem szuka słów, aby wyrazić ojcowski affekt a tym momencie, kiedy mój sukcesor znajduje szczęśliwie metam votorum et cordis, kiedy w nierozerwalną konjunkcyą i w wiernych affektów unią przyjętym zostaje w rodzinę wielmożnych a szlachetnych ichmościów Borskich, w dom jaśniejący sławą przodków, cnotami, męstwem, szacunkiem i miłością sąsiadów. Powinny oblig wdzięczności i nieograniczoną obligacyą do nóg rodzicielskich składam, które milczeniem lepiej niż mową wyrazić potrafię, bo kto w krótkich słowach wielkie zamknąć potrafi dzięki ? Oby ta obywdówch domów, świętym sakramentem spojonych ogniem niebotyczna piramis większą niż aleksandryjska Pharos rzucała jasność !

Stach A odbierając miłego tego kompanijona z wdzięcznością,

168

1575 Karłowi mieszkającemu na Rabsztynie

1583 Cieśle robili na pomost ławki i ganki dla muzyków na sali, na wesele pana Kanclerzowe

1583 Szampios dołu i góry

protestu w kwocie
w ilości
wreszcie z kosztami niżej położonymi
weksla
w ciągu dni trzech pod rygorem egzekuc
zapłacił
O zwrot oryg. allg. upraszam się.

1

Grzywna (marca) (około 185 gramów srebra) dzieliła się na 48 groszy, ćwierć grzywny ~~na~~ czyli 12 groszy nazywało się wiardunek, (ferto) dwa grosze zwano szkojcem (scotus), czyli grzywna dzieliła się na 24 szkojców. Była to moneta grubsza; moneta drobna pochodziła z dalszego podziału grzywny na 240 denarów lub jeszcze drobniejszego na 480 oboli. ~~Denar~~ ~~Były także w obiegu~~ Dzielono także grzywnę na 96 kwartników, czyli jeden grosz równał się dwom kwartnikom, szkojec 4 kwartnikom, a wiardunek 24 kwartnikom.

Główną ozdobą ścian były „opony przybite ćwieczkami do ścian" (1526) pod fryzem (krańcem) malowanym na górnych częściach ścian pod stropem. F W r. 1526 zapisał Boner w rachunkach: Z polecenia Naj. Królowej kazałem zrobić we Flandryi 16 opon z wełny z figurami i obrazami według próby (rysunku) poleceń i wielkości podanej mi przez Naj. Królowę, które w szerokości i długości ~~trzy~~ mierzą 200 łokci flandryjskich; każdy łokieć po florenie reńskim ~~które trzy~~ po 28 groszy polskich ~~wynosi~~. Przewóz tych opon z Antorff do Frankfurtu, z Frankfurtu do Norymbergi a stąd do Wrocławia i Krakowa kosztował z cłem i innymi wydatkami 78 fl. 16 gr. Faktor mój w Norymberdze policzył mi w rachunku 10 fl. 17 gr. na swego pomocnika, którego posłał do Antorff dla zamówienia i zgodzenia tych opon.

F W r. 1534 przybyło 208 sztuk listew z drzewa [illegible] służących do wieszania opon w pokojach Królowej: F

Najsławniejsze były opony sprawione w r. 1553 za Zygmunta Augusta, przed- ~~przed~~stawiające w tkaninach sceny z historyi rodu ludzkiego, zwane „Potopem" od głównego gobelinu sceny Potopu przedstawiającego, znajdujące się obecnie w Gatczynie. Było tych gobelinów 24, z tych 3 darowano papieżowi Urbanowi VIII, nadto przeszło 100 innych podobnych. Oznaczone są cyfrą S. A. C. R. (Sigism. August. – Catharina Regina) z r. 1553 roboty prawdopodobnie niederlandzkiej, według rysunków jakiegoś znakomitego artysty.[1])

[1]) Cały zbiór tych Kobierców zastawił Król Jan Kazimierz u Kupca gdańskiego Jana Gratty za 120,000 Złp. Koło r. 1667 Gratta pożyczał „Potopu" Królowi Michałowi Wiśniowieckiemu do Częstochowy na uświetnienie wesela. Dopiero w r. 1724 wykupiła Potop Rzplita od sukcesorów Jana Gratty. Dla wielkiej ilości zaś Kobierców oddano je w przechowanie do Kościoła XX. Karmelitów w Warszawie, którym za suszenie, trzepanie i przechowywanie płacono 126 Złp rocznie. W r. 1764 wydali Karmelici „Potop" Królow. Stan. Augustowi na Zamek Warszawski, skąd w r. 1794 dostały się do pałacu carskiego w Gatczynie.

Okrzey

Zegary bez żadnego opisu. ~~Prawdopodobnie były to~~ klepsydry w ozdobnych formach jak wspominane u inwentarza Kardynała Batorego: 1/ zegar od Księcia Bawarskiego w kształcie wieży — drugi bardzo piękny, czworokątny, sprawiony od tegoż księcia — inny wielki z figurą Bachusa — z zegar z prochem (~~do~~ klepsydra z przesypującym się proszkiem lub piaskiem) o 4 kwadransach.

1/ J. Czubek: Stanislai Reszii Diarium 1583-1589. Kraków 1915. Arch. ośw. T. XV.

wane, z [illegible]

zdobiona: malowany mały świecznik 172

królewskich (1542) świecznik drewniany

na siedm świec pod ołtarzyk, gdzie król

mszy słucha (1526) tokarzowi 30 groszy za

gałki nad bronzowy świecznik królowej

(1543) świecznik z łagankiem u królo-

wej (1546) kandelaber z jelenich ro-

gów przyśrubowany na żelaznym pręcie

w izbie królowej (1530), wielki świecznik

królowej z rurkami na świece (1530.)

w Łaźni 2 świeczniki o dwóch rurkach (1530.)

1536 odprawiono świecznik

wiszący z jelenimi rogami

rządem do dodawania i odejmowania, tak zwane REMINGTON-WAHL, które prócz zwykłego pisania także dodają i odejmują, a zatem mają bardzo wielkie zastosowanie przy pracach rachunkowych jak obliczaniu i wystawianiu faktur.

Na życzenie zawsze gotowi jesteśmy , którykolwiek z tych tu podanych modeli WPanu na miejscu i to bez wszelkiego zobowiązania do kupna zademonstrować i w ten sposób wykazać wyższość maszyn Remington Standard ponad wszystkie inne systemy.

Również prowadzimy na składzie wszelkie przybory do

173

1532 Klepsydra na oleju gr. 14.

f. fl

174

1550. 20 fl. za robotę koło instru-
mentu muzycznego zwanego re-
gałem

Zucker: A!.... To pan mówi o ten papier, co to się godzili Schlesingier ze szwagrem!... wiem teraz, wiem... to żadne kupno! To był taki Scheingeschäft!

Springer: So ist! Scheingeschäft!

Zygmunt: Słuchajcież panowie. Za ten Scheingeschäft i za te listy po nim, to moglibyście pójść do kryminału -

Springer: Co to za gadanie!

Zucker: To jest Verläumdung!

Zygmunt: Próbowaliście oszustwa, bo Schlesinger sprzedał dom Springierowi przed 2 tygodniami za 50,000 ~~kxxxnx~~, a potem obiecał mu zeznać kontrakt także na inną osobę - mógłby więc sprzedawać tylko Springier, a nie Schlesyngier. Chcieliście od nas 53,000 wydobyć, chcecie podstawić napowrót Schlesyngiera za właściciela! Tu mam ...godnych i opcyi -

...iedem

175

1543 złocone zwierciadło do [illegible]

1536 wielkie brązowe zwierciadło (speculum) w izbie nad łaźnią za 6 florenów, w lepszy wieniec z rogami jeleniemi, obraz malowany i złocony, wieńce brązowe z łańcuchami.

1) List upon
2) Ułożenie
3) Nadwyżk
4)
5)
6)
7)
8) Stemple
9) „
10) Pełnomo
11) Ekspedy
12) Porto z

wyznacza się na dzień 17 maja 1913. godz. 9 przed poł. w s

tutejszym biuro Nr. sala rozpraw III.

Strony winny przynieść na audyencyę te dokumenta, które w
rze niniejszym mogą mieć znaczenie, a których w oryginal
przedłożono jeszcze sądowi, jak również te przedmioty, któr

Skrzynie: malowana, (obijana zielonem suknem) fladrowana, ze sztukwarkiem, dębowe, żelazem obijane, jodłowe, o trzech szufladach — według przeznaczenia: do przechowywania pieniędzy, na mięsy, na przechowanie chleba, korzeni, świec, srebra, ~~książek~~, regestrów, sukni, bielizny.

Raz wymurowana jest skrzynia złożona, zapewne jedna z tych, których używano do się ~~drewnia~~ zamurowane tamy. Skrzynie były nie tylko ~~schowkami~~ ale i polichromowanymi meblami ozdobnymi. ~~polepszonymi~~

Koszta:

1) List upominalny do dłużnika i porto	K	h
2) Ułożenie skargi	„	„
3) Nadwyżka z powodu załączników	„	„
4) ..... krotne przepisanie skargi	„	„
5) ..... krotny duplikat wekslu	„	„
6) ..... krotny „ protestu	„	„
7) ..... krotny „ rewersu	„	„
8) Stemple do skargi i załączników	„	„
9) „ do nakazu i duplikatu	„	„
10) Pełnomocnictwo ze stemplem	„	„
11) Ekspedycya i porto skargi	„	„
12) Porto zwrotne	„	„

W każdem podaniu należy powołać następującą liczbę czynności.

Liczba czynności Cw 1

Wekslowy nakaz zapłaty.

Na podstawie weksl niewykupion , przedłożon w pierwopisie, z dnia

— protest z dnia

rachunk zwrotn

nakazuje się

jako akceptant , oraz

aby zaskarżon sum wekslow

wraz z procentami po 6 od sta od

kosztami protestu

prowizyą w wysokości %, kosztami intymacyi — notyfikacyi —

wreszcie z narosłymi dotąd kosztami sądowymi z włączeniem – z wyłączeniem – należytości prawnej

od orzeczenia na oznaczonymi, do niepodzielnej ręki —

w nieodraczalnym terminie trzech dni

pod rygorem egzekucyi zapłacil lub w tym samym terminie swe zarzuty przeciw wekslowemu nakazowi zapłaty do Sądu poniżej wymienionego podal

Od wydania wekslowego nakazu zapłaty niema rekursu, wolno jednak wnieść rekurs przeciw zawartemu w tym nakazie zapłaty orzeczeniu o kosztach sądowych.

C. k. Sąd w

Oddział

dnia

Do wiadomości! **Zarzuty przeciw wekslowemu nakazowi zapłaty mają być wniesione na piśmie. Pismo musi być podpisane przez adwokata.**

Form. cyw. proc. Nr. **79.** (Nakaz zapłaty w postępowaniu wekslowem, § 557 proc. cyw.) III.

177

1542 Skrzynia na chowanie obuwia tatarów.

Dr. Artur Till i Dr. Alfred Zgórski
ADWOKACI WE LWOWIE

TELEFON Nr. 62
RACH. CZEKOWY P. K. O. Nr. 115.174

UL. PAŃSKA 4

WE LWOWIE, DNIA 29. września 1913.

Wielmożny Panie Kolego !

Potwirdzając odbór nadesłanych mi cennym listem z dnia 27. b.m. skarg Elektrowni miejskiej w Krakowie przeciw Józefowi Iwanickiemu i Ludwikowi Haniszewskiemu we Lwowie o K. 34.72. i 28.62. , pospieszam donieść uprzejmie że skargi powyższe poleciłem natychmiast wnieść do Sądu i przy wyznaczyć się mających rozprawach WPana Kolegę zastąpię . -

Łączę wyrazy wysokiego poważania

[illegible]

Stolik hebanowy kością słoniową sadzony – z nogami skrzyżowanemi, kwadratowy, wyperską robotą, bejcowany

~~Stolik~~ Stół do składania, czarny, długi, o strzęgły malowany, pokoszczony, niecki, na kółkach, malowany, na 9 słupach, kwadratowy, jodłowy, dębowy, fladrowany, na słoku fladrowanym z żelazkiem na kręconych nogach drewnem wkładanie na klejony ~~ale nowszy~~ ale nowszy

stół do pokarków Zygm. Aug 171–175

królowej Jadwigi

Stół kuchenny, na chowanie legominy spiżarniany, dla piekarni na papiery w archiwum

Stołek, (sedile) czerwoną skórą obity, szkarłatem obity, obracający się, fladrowany, trójnożny, malowany, kością słoniową sadzony, z poręczem, włoski

B nego, protestu pod B w oryginale, pod .... w odpis .... rewersu notyfi-

C kacyjnego pod C w oryginale, pod .... w odpis ....

.... uprasza

właściciel .... weksla ....

D przez wykazanego pod D pełnomocnika:

Wysoki Sąd

raczy polecić dłużni .... wekslow ....

aby .... sumę wekslową .... K .... h

z procentem 6% od dnia .... z kosztami

protestu w kwocie .... z prowizyą $^1/_3$% z kosztami notyfikacyi

w ilości ....

wreszcie z kosztami niżej policzonymi przyznać się mającymi, właściciel

weksla ....

w ciągu dni trzech pod rygorem egzekucyi

zapłacił ....

O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

Ramy do obrazów: czarne, zielone, złociste
rycerską robotą,

Sklep - gdzie królewna wypina, gdzie panny wyprzęgą,

gdzie mąka, proszki, z wyszczerbem, ~~do~~ gdzie obicie
króla, gdzie rzeczy, korzenie, srebro

Słoffni strzemieni

B nego, protestu pod B w oryginale, pod .... w odpis .... rewersu notyfi-
C kacyjnego pod C w oryginale, pod .... w odpis ....
.... uprasza
właściciel .... weksla ....
D przez wykazanego pod D pełnomocnika:

Wysoki Sąd

raczy polecić dłużni .... wekslow ....

aby .... sumę wekslową .... K .... h
z procentem 6% od dnia .... z kosztami
protestu w kwocie .... z prowizyą $1/3$% z kosztami notyfikacyi
w ilości ....
wreszcie z kosztami niżej policzonymi przyznać się mającymi, właściciel
weksla ....
w ciągu dni trzech pod rygorem egzekucyi ....
zapłacil ....
O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

Do

c. k. Sądu jako handlowego

w

Oddział

Powod

Pozwan

przez

o wydanie nakazu zapłaty sumy wekslowej

K h zpn.

krotnie

1 rubryka

załącznik

Stemple za dołączone

Na zasadzie weksla z daty

dnia

A pod A w oryginale,

pod w odpis dołączo-

L. 2. Fischer Spółka, Kraków, „Pałac Spiski“, właśc. Jan Wilczyński.

W rachunkach wspominane są:

Izba na parterze (interior) gdzie mieszkają pokojowi królewny Jadwigi (1529) Izba Laskowice, gdzie pokojowi królewscy (1529) wielka izba na parterze i sklepiony pokój, gdzie damy królowej mieszkają (1533) pokój gdzie mieszkają nad kuchnią kapelani (sacrificuli) Królowej 1526 (1533) izba panien królowej, „za zwornik brązowy wielki wstawiony w izbie nowej panien Królowej 16 florenów" (1543) F pokój drewniany (1564) w r. 1575 z drewnianym sklepie dowają szaty królewskie. Izba naprzeciw kościoła, gdzie mieszkają pisarze królowej (1545) izba podkomorzych młodszego króla koło kaledry (1542) izba ~~zarządzy~~ szafarza (~~dispensator~~) królewien (1543) izba pokojowych królewskich pod skarbcem króla (1543) izba panien ~~kró~~ dworu królewny Jadwigi (1532) izba służby (clientulorum) królowej ~~(1526)~~ w niej firanki z płótna (1526) izba skarbca królewskiego nad kuchnią (1533) izba gdzie pokojowi królowej jadają (1530) izba gdzie armatury króla (1526) izba młodszego króla, gdzie broń przechowują (1540) izba ~~szara (1519)~~ w której wydają panny za mąż (1540)

F kafli przy drzwiach w panien po zamurowaniu zielona (1543)

Mich Waszmość wprawdzie szlachcic nie z krakowskiel ziemie, jak mówiłeś, ale masz tu znajomości-

Ork I konfidencye, koligacye na około, bądź waszmość spokojny. Właściwie, to ja trochę i z krakowskiego, bo chociam się na Rusi rodził, to mój dziad był z Proszowskiego, a dopiero mój ociec przeniósł się na Ruś i dotąd mam stryjców pod Kielcami- to właściwe gniaz/do ORkiszów herbu Doliwa.

Mich Tem lepiej. Wolałbych ja tu mieć siedzibę, niż na Rusi! Łońskiego roku pohańce spalili mi dwór, dzierżawca ledwo z życiem i dobytkiem uszedł, czynszu oczywiście nie zapłacił- obiecuje na ten rok po zbiorach, jeżeli Pan Bóg i Panowie hetmani nie dopuszczą ordy. Dlatego też chciałem prosić o pożyczkę do jesieni. Tylko do jesieni, bo chociażby dzierżawca znowu zawiódł, to pojadę z galarami Wielmożnego Kasztelana Wojnickiego z pszenicą do Gdańska- a to już nie zawiedzie.

Mich Wieleż waszmości potrzeba?

Ork Chciałem prosić waszmość o..sto złotych.

Mich Do jesieni?

Ork Do jesieni- verbum nobile!

Mich (biorąc woreczek ze szuflady i licząc)Lichwy żadnej nie będę liczyć waszmości, a nawet, hm, zrobimy pactum korzystniejsze dla waszmości: jeżeli waszmość doprowadzi gładko do skutku rzecz, którą zaraz waści wyłożę,z panem Borskim, to te sto złotych zostaną przy waszmości.

Ork (chowając pieniądze) Mówże waszmość o co chodzi, mów!

Mich Skoro syn mój obejmie Mylniki , musi postanowić się w stanie małżeńskim. Obmyśliłem mu towarzyszkę według stanu i z korzyścią dla uregulowania stosunków sąsiedzkich. Słowem- myślę ożenić go z panną Borską.

Ork Ho! ho! ho!

Mich Cóżto za ho ho ho! Cożto! Borski kasztelan albo wojewoda? Dygnitarz jaki?

181

Forar strusie jaja na żelaznych podstawkach (1547.) (strusie jaja jako rzadkość uważano za nadzwyczaj kosztowne ozdoby)

i wychodzi na prawo- po chwili temiż

Orkisz

Ork Służba moja waszmości!

Witam ! Słysze, że waszmość

Król miał pewne ulubione pokoje, w których przesiadywał chętniej stale wspominają rachunki „pokój letni" (aestivalis) i zimowy (hiemalis)

Z pokojów królewskich ławki obite zielonem suknem (1524) dalej ławka łokieć szeroka a 3 łokci długa, na której król z królową zwykli siedzieć (1530) — sedile ~~(kanapa)~~ łokieć szeroka a 3½ łokcia długa skórą ~~(corio)~~ obita (kanapa) ~~króla~~ (1530) przed siedzeniem krata (balustrada) za 10 fl. (1530) nad siedzeniem rzeźbione postacie (1530) (sculptae imagines super sacellum)), drzwi ławeczki włoskie u króla (1543) Nad siedzeniem królewskiem był baldachim (namiot) umocowany ~~przybity~~ żelazem do pułapu (1543) na gradusie (theatrum) (1543) a spodek (plecy) pod namiotem malował Piotr malarz kosztem 1 grzywny 12 gr. Dalej fladrowana ławka u króla (1546) Zwierciadło złocone króla (1531)

Nad oknem 4 kółka żelazne do sukna którem się zaciemnia pokój króla (1543) — stół składany (1543) krzesło przenośne (1544) przy łóżku pulpit do czytania (1547)

2
wili temi ż
z
ci!
e waszmość

za wiele nagadaliśmy się dziś de publicis i de privatis.

Stach Pomagaj Bóg!

(Orkisz wychodzi drzwiami w głębi- Stach siada do ksiąg przy stole-po chwili z prawej wchodzą

Michał i Jan

(Jan w włoskim czarnym stroju)

Mich Tandem powitałeś się prawie ze wszystkiemi- czas pomówić o interesach! ~~Muzikux~~ Chcę, abyś na prawdę wszedł między szlachtę, obejmiesz więc Mylniki nie w mojem imieniu, lecz we własnem- zapiszę ci je donacyją. Wieś ma wszystkie porządki. Stach, choć to ma w głowie fiu! fiu! zastępował mię dobrze i gospodarował poććiwie, choć tylko dojeżdżał. Ekonom Batorski wierny i uććiwy. Będzie jeszcze lepiej szło gospodarstwo, gdy na miejscu osiędziesz. Pańskie oko konia tuczy.Trzeba się oczywiście postanowić w świętym stanie małżeńskim, a obmyśliłem ci godną towarzyszkę dozgonną.

Jan Pozwól ojcze, że rozpatrzę się pierwej w gospodarstwie- dla mnie zupełna to novitas-

Mich Właśnie dlatego potrzebujesz towarzyszki wyrosłej na roli i z którą mógłbyś się między szlachtą pokazać. Obmyśliłem ci szlachciankę, sąsiadkę. Familija znana, ma autoritatem w okolicy. Notandum, że szlachta krzywo patrzy na nas z miasta i braliby cię za plebeja- skoro ożenisz się z Borską, rzecz inna.

Jan Ale to chyba później o tem pomyślimy, niech ja pierwej...

Mich Już to mnie zostaw. Twoje konkury nie na wieleby się zdały, gdyby nie moja providentia.

Jan Muszę pierwej poznać gospodarstwo~~AAA~~ !...

Mich Pierwej zrzuć mi ten strój cudzoziemski- wyglądasz w nim jak fizyk jakowy albo włoski cyrulik. Każ zrobić sobie polskie ubranie, resztę mnie zostaw, Odwiedź resztę znajomych i sąsiadów, powitaj , a potem pojedziesz z Bogiem do Mylnik i będziesz czekać , póki ci nie dam wiadomości, abyś jachał do Borów. Potem muszę pomyśleć o Stachu. Myślę ożenić go z Frezerówną.

Ze sprzętów młodszego króla wymieniają rachunki: W przedsionku latarnia, za którą ślosarzowi, szklarzowi i malarzowi zapłacono 4 fl. 24 gr. (1537) W pokojach na ścianach siedm flandryjskich obrazów malowanych za 35 flor. ramy do nich 2 fl. malowanie ram 2 flor. (1537) Przy ścianie szafa i skrzyneczka do chowania książek, atramentu i reszty za 1 grzywnę 12 gr. ~~(15~~ ~~(1532)~~. — dalej stół owalny – stół ~~[illegible]~~ zewsząd fladrem odebrany z 3 skrzyneczkami, pod tym stołem (szuflady) za 9 grzywien (1532) dwa krzesła trójnożne malowane (1536) dwie skrzynie okrągłe (1543). Dalej gdzieś obok izba króla młodszego gdzie broń przechowują. (1540)

1532 [illegible] młodego króla

W r. 1544 zapisał Decyusz w wydatkach dworu ~~zapisał Decyusz 1544 r. za~~ naprawę regału królewskiego, w r. 1546 tekę na arfę, w r. 1547 naprawę klawicymbałów.

W dalszych pokojach Królowej wspomniano (hafciarskie ramy z drzewa z klockami do wyszywania w kolorach (ad acupicturam) 1530.) trzy krzesła włoskie, na których usiadają stare panie przyjęte u królowej (1548.) prasa (torculare, do bielizny?) dla królowej (1542).

DR. KLEMENS BĄKOWSKI
ADWOKAT
KRAKÓW - ul. Św. Jana l. 12. II. piętro

C.K. SĄD POWIATOWY CYWILNY
W KRAKOWIE
Pod 7 - MAJA 1913
O GODZ. ... POŚ. ...
EGZ. ... RUB. ... ZAŁ. ...

7 maja 1913.
Bąkowski

D O

Świetnego c.k. Sądu Powiatowego
w
Krakowie

Powód:
Gmina stoł.król.miasta Krakowa
przez
Adw.Dr.Klemensa Bąkowskiego

Pozwany:
Adam Zakrzowiecki, wł.real.
w Zakrzówku Dz. X.

Skarga
o zapłacenie 64 Kor.30 hal.zpn.

2 krotnie
1 napis

Z dalszych szczegółów co do urządzenia i ornamentacyi pokojów Królowej ~~znaj~~ dujemy następujące wzmianki ~~opisu stwierdzić~~. ~~Obok tej inną pokojach być musiał obrazy~~ „obraz na haku na ścianie" ~~wspomniany już w~~ (1530) w r 1543 wydatek na 14 gwoździ do zawieszenia obrazów w pokojach Królowej. W pokojach wisiały świeczniki: tokarzowi 30 gr za gałki nad brązowy świecznik Królowej (1543) świecznik z kagankiem u Królowej (1546) wielki świecznik Królowej z rurkami na świece (1530) kandelaber z rogów jelenich przyśrubowany na żelaznym pręcie ~~(1530)~~ w izbie Królowej (1530) – dwie ~~skrzyneczki pokryte zielonem suknem na klejnoty i skrzynka na zegar~~ (reservandum) (na zegar) (1530.)

~~Drwi~~ Pod ścianami biegły skrzynie i ławy do siedzenia. W r. 1543 sprawiono 140 łokci ław do trzech pokoi Królowej i cztery ławki z oparciami ~~na~~ długości 18 łokci – w r. 1546 ławkę alias podnosistą i stułbę (Kredens) dla Królowej. Królowa musiała mieć ~~dla swoje~~ gradus, podobnie jak Król. Krzesło obite szkarłatem dla Królowej (1530.) Trzy szafy w nowej izbie Królowej nad bramą (1525.)

W r. 1565 zapłacono 110 flor. za stół sztukwerkowy do pokoi nad bramą.

pod panowaniem półksiężyca, w r.1532 dosięgają Wiednia, w r.1683 ponownie go oblęgają; Islam jest u zenitu potęgi, drży całe chrześciaństwo, książęta Rzeszy niemieckiej i nasz Sobieski biegną na pomoc stolicy Habsburgów - i odtąd dopiero łamie się potęga turecka. Węgry wróciły do Habsburgów a w r.1699 na mocy pokoju w Karłowicach Ukraina i Podole z Kamieńcem do Polski.

Nieszczęśliwe ludy Bałkańskie jęczały dalej pod jarzmem tureckiem. Austrya zaniechała dalszej akcyi ku południowi, natomiast Rosya zwolna uszczuplała coraz państwo tureckie od strony morza Czarnego i od strony azyatyckiej, w r.1817 dotarła do Dunaju, w r.1829 przeszła Bałkan, skutkiem czego Turcya pokojem Adryanopolskim uznała niezależność Greków i Serbów i nadała pewne swobody księstwom naddunajskim. Austrya nie uczyniła nic wowczas nic potem dla ulżenia losu ciemiężonych ludów Bałkańskich, nie zakreśliła nigdy programu swego wobec nich na przyszłość, nic więc dziwnego, że ciemiężeni widzieli i widzą jedyną nadzieję w Rosyi, która systematycznie i konsekwentnie wykonuje opiekuńczy patronat nad nimi.

Ludy Bałkańskie zamieszkałe w znacznej części nie na zgwartych terytoryach etnograficznych, lecz nieszczęściem historycznem pomieszane, szarpane więc między sobą niezgodą, trapione ciągłemi wyprawami wojennemi, nie mające stałych ognisk kulturalnych pozbawione kontaktu ze Słowianami północnemi, Czachami i Polakami, przez wdarcie się najprzód Awarów a potem Węgrów w dolinę Dunaju i wynarodowiane przez Turków, częściowo zturczone, podzielone między fanatyczne i ciemne duchowieństwo prawosławne lub muzułmańskie, pozostały daleko za kulturą zachodnią i dopiero ostatnie dziesiątki lat w miarę wyjarzmiania się z

186

Zrzucanie pajęczyn

Utrzymanie czystości w tak wiel-
kim gmachu było zadaniem
dość trudnem. Codzienne sprzą-
tania i czyszczenia wykonywała
oczywiście służba pałacowa. Po-
nadto jednak od czasu do czasu
robiono wielkie porządki, których
ślad znajdujemy w zapisanych
wydatkach na przyjmowanie
kobiety i chłopów do mycia o-
kien, stołów, ławek we wszystkich
pokojach, wydatki na łopatkę do
zbierania wosku nakapanego na
posadzki z świec, drabinki do czy-
szczenia pająków. Nad kana-
łami czuwał „magister canalium"
wywozem nieczystości trudnił się
oprawca. Nie brakło myszy i szczu-
rów, na które sprawiano łapki
(1548).

Zjazdy, zwłaszcza w czasie sejmów,
co prawda rzadko w Krakowie odbywa-
nych, dawały dużo roboty do porządkowa-
nia. Arkady na partere zastawiano
kobiercami i stawiano tam kadzie
dla potrzeb naturalnych. Niesforna
szlachta pchała się do izby poselskiej
tak, że raz o mało balasów ganku
wyłamała.

~~Do [illegible]~~

~~odpisać w sprawie~~

188

Krol

Do

c. k. Sądu jako handlowego

w

Oddział

Powod

Pozwan

przez

o wydanie nakazu zapłaty sumy wekslowej

K h zpn.

krotnie

1 rubryka

załącznik

Stemple za dołączone

Na zasadzie weksla z daty

dnia

A pod A w oryginale,

pod w odpis dołączo-

L. 2. Fischer Spółka, Kraków, „Pałac Spiski", właśc. Jan Wilczyński.

B nego, protestu pod B w oryginale, pod .... w odpis .... rewersu notyfi-

C kacyjnego pod C w oryginale, pod .... w odpis ....

.... uprasza

właściciel .... weksla ....

D przez wykazanego pod D pełnomocnika:

Wysoki Sąd

raczy polecić dłużni .... wekslow ....

....

....

....

....

....

aby .... sumę wekslową .... K .... h

z procentem 6% od dnia .... z kosztami

protestu w kwocie .... z prowizyą $^{1}/_{3}$% z kosztami notyfikacyi

w ilości ....

wreszcie z kosztami niżej policzonymi przyznać się mającymi, właściciel ....

weksla ....

w ciągu dni trzech pod rygorem egzekucyi ....

zapłacil ....

O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

Do r. 1578 ¹/ ukończone było i skrzydło ~~wschodnie~~ i północne.

Decyusz opisując wesele Zygmunta I z Boną, wspomina o pałacu ~~tych skrzydłach~~ następujące szczegóły:

D. 18 kwietnia zasiedli do królewskiej uczty w sali po pierwszych schodach (na I. p.) która była ~~złotą~~ złotym brokatem wokoło ubrana ~~ozdobiona~~ (a przy wejściu był kredens błyszczący wielu srebrnemi i złotemi naczyniami... D. 19 kwietnia była uczta w drugiej sali, która jako królewska jest wspaniałą. A tu nie mogę pominąć zmyślności króla, (industria) który tu przewyższył poprzedników. Zamek ten zaczął nowymi budynkami zdobić. W ciągu dziewięciu lat ogromnym kosztem dwa pałace (skrzydło wschodnie i północne) od fundamentu zbudował. Pod ziemią całe na wino umieścił na równi sklepienia które Włosi volte nazywają na różne ~~cele~~ porządki przeznaczone, gmachy na skarb Król. i starostów, a obok dla wielkorządcy Krak. Te (budowy) otoczone są pięknymi na wysokich kolumnach kamiennych Tuttowym obejściem z którego przez pierwsze schody idzie się do pokojów ~~sali~~, a z tego do sali, gdzie była uczta ¹/ i do drugiego obejścia (ganku I. p.) potem przez drugie schody (II piętro) mieszkanie króla ~~i królowej~~ od ziemi i pałac królowej, siedm

---

¹/ Z tego określenia możnaby wnosić, że mowa o sali, którą potem srebrną ~~nazw~~ nazwano.

ubikacyi, której o szczególnej ozdobie, zwy-
czajem włoskim rozetami ubrana złoco-
nemi u góry wszędzie rozrzuconemi (na-
piętrach), a trzecie obejście (ganek II p.)
~~sporty~~ z wypukłemi kolumnami, także
złotemi rozetami ubrane. Tak oba skrzy-
dła obydwóch połowy zamku razem z
oficynami kuchennemi, które zbudowano
od fundamentu z rozkazu Królewskiej Wy-
sokości w ten sposób, aby wystarczyły na
dwa skrzydła mające się dobudować, aby
mógł doprowadzić zamek do czworobocznego
kształtu..." Powracając do uczty – oddaje
Deynor – tańczono potem ~~tf~~ zwyczajem
~~Rzym~~ włoskim niemieckim i naszym, potem
udano się do sypialni... Łoże Królewskie
było najwykwintniej zrobione, u góry
złotemi rozetami pokryte (baldachim) F
sztuką ~~arty~~ malarzy wszędzie ozdobione, się-
nami złoconemi pokrywane. Posadzka zro-
biona z szarego kamienia, wszędzie była
czerwonem suknem pokryta."

F/ że na łożu nie było pustego miejsca/

W r. 1576 po koronacji Stefana Batorego wspomina Orzelski kuryę a potem tańce „w sali która najwięcej ku Stradomio-wi zwrócona od mnogości rzeźbą wyrażonych głów Głowy się nazywa" (str. 661.)

Królowa Anna mieszkała w budynku najbliższym katedry (174.)

Zygmunt August ur. 1520 jako dwuletnie dziecko został obrany za życia ojca Królem i następcą i koronowany — odtąd w zapiskach ~~wydatków~~ odróżniano wydatki dla króla starego i ~~dla~~ króla młodszego.

W r. 1543 ożenił się z Elżbietą Austryaczką, owdowiawszy niedługo, z Barbarą Radziwiłłówną 1547 ożenił się powtórnie, a po jej niedługiej śmierci po raz trzeci [w r. 1553] z Katarzyną, siostrą pierwszej żony, z którą przestał żyć, gdy się okazało, że cierpi wielką chorobę, a królowa wyjechała z dworem swoim z Polski.

Zygm 145, 438, 441, 442, 444-5-7
8-452, 453

Tęczyńscy

Sulko kaszt. krak. 1285–7

Andrzej wojewoda " 1349–63

Jan kaszt. i star. " 1398–1405

Jan wojew. " 1439–58

Andrzej de Rabsztyn"[1] zamordowany w Krakowie 1461,

Jan, "dworzanin" nadw. 1502–5, odwoził pannę
ochmistrzyni Królowej Elżbiety

Andrzej skarbnik król. 1503 potem wojewoda krak.
1527–37 następnie kasztelan kr.
do 1536

Andrzej kaszt. krak. 1561–1562

Stanisław wojew. kr. 1556–1561

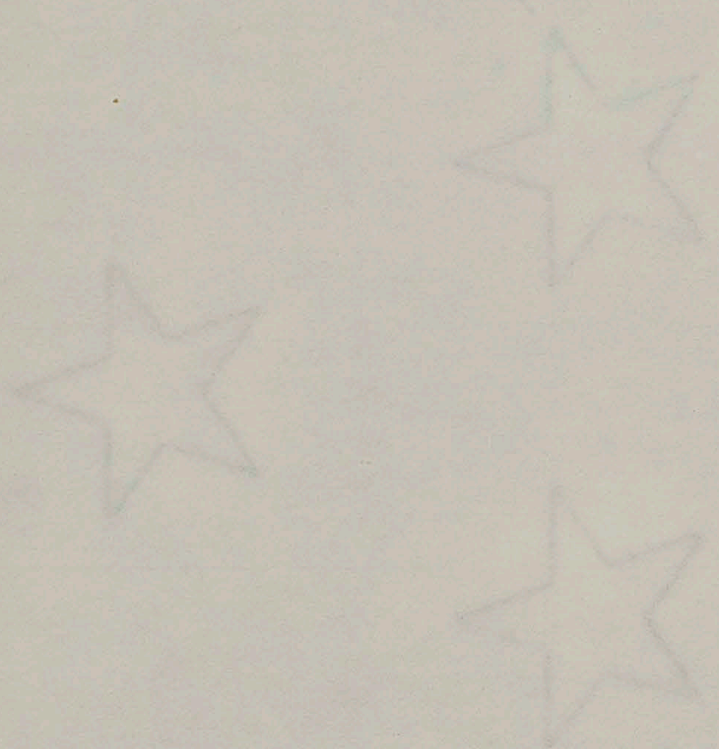
Andrzej woj. kr. potem kaszt. kr. 1583–89

Jan " " 1620–37

[1] objął po żonie Jadwidze z Melsztyna wszystkie dzierżawy grodu R.

228 – 316 – 319
60 – 105
409 – 422 – 424 – 428
390 402 –
434 436 438 – 439 – 440
431
4, 6, 8, 9, 463, 467, 469
470, 508 520 – 540 – 2 – 5 575
977, 779.

na wiadomość o śmierci królowej wydano na różne postawy czarnego: sukna na żałobne ubrania całego dworu tj. łożnych, halabardników, na kucharzy, woźniców, stajennych, na pokrycie wozów i td. 887 flor. – na sukno do podróżnego czarnego ubrania króla 4 flor na sukno flamandzkie na zwierzchni płaszcz króla 5 flor – dalej na rozmaite czarne materiały na kozule, kapelusze, paski, podszewki ubrań, na pokrycie powozów, kołder, namiotu nad łóżkiem, kaptury itd. kilkaset florenów.

Commendoni 3/11 1578
audienza segreta – audienza publica
M-tà del Re .. parla latino non solo
bene ma elegante et facondo.
capella privata nel Castello (regia)

postawie moskiewscy przysięli pr krola. na
aud. publ. da S. M-tà et dal senato solenne,
messe in una gran sala del palazzo et
castello reale. 1578.

L. R.

Działo się w Krakowie w Wielkiem Księstwie Krakowskiem, w dzielnicy pierwszej, w domu przy ul. św. Anny pod liczbą 5, w biurze podpisanego c. k. Notaryusza dnia .... miesiąca .... roku tysiącznego dziewięćsetnego ....

PROTOKÓŁ LEGALIZACYJNY.

Przedemną **Edmundem Klemensiewiczem,** *c. k. Notaryuszem w Krakowie, stawil się osobiście mnie ...... znan ....*

w .... zamieszkal ...... żądając stwierdzenia podpis ...... sw ...... w mojej obecności położon ...... za własnoręczn ...... uznan ...... na ....

Po spisaniu tego protokółu, oryginał aktu marką za ...... K ...... h ostemplowany zaopatrzyłem klauzulą legalizacyjną na stemplu za ...... K ...... h spisaną. — W dowód czego podpis stron i świadków.

Należytość: ...... K ...... h.

Drukarnia Literacka w Krakowie.

Sekretarz Króla Stefana Batorego Stanisław Reszka ~~notuje~~ podaje w swym Dyaryuszu w r. 1585 o jednej audyencyi u króla podając mi mnóstwem charakterystyczne szczegóły: Król zawołał mnie do ~~[illegible]~~ dalszego pokoju. Mówił o wyjeździe do Rzymu (siostrzeńca swego kardynała) o celu, wydatkach, o wszystkiem zaraz ~~decydował~~ objawiał zdanie. Ja notowałem różne pytania, na wszystkie zaraz odpowiadał. Gdy Reszka przytaczał swe powody, dla których nie czuje się powołanym na posła do Rzymu, król notował sobie w małej swej książeczce i odrzekł, że pomówi o tem jeszcze z Kanclerzem i namyśli się.

C.K. SĄD POWIATOWY CYWILNY
w KRAKOWIE
Pod. 30 CZERWCA 1916 roku

O GODZ.... P.... POŁ....
EGZ.... RUB.... ZAŁ....

M III 1716/16
1

DO

SWIETNEGO C.K. SADU POWIATOWEGO

w

KRAKOWIE.-

Powód:

Elektrownia miejska
w Krakowie
przez
Adw.Dra Klemensa Bąkowskiego

Pozwany:

Janina Filipowa
Kraków,-
ulica Długa L.47.

SKARGA NAKAZOWA

o zapłacenie 6. koron 68. h. zpn.-

2-krotnie
1.napis.-

D

W r. 1545 sprawiano królowi tibiales alias portki do polowania podszyte (~~[illegible]~~ [illegible]) z czarnego sukna włoskiego ~~za~~ 2 ~~f. 15 gr.~~ i podobne tibialia parva alias pończoszki — dalej diploidem alias kaftan ~~podobn~~ z czarnego atlasu podszyty ~~sukn~~ [illegible], rękawiczki czarnym atlasem podszywane

EVIDENZBLATT F. Ö. G. U. R.
Begründer: Regierungsrat Dr. Heinrich Steger, Hof- und Gerichtsadvokat, und Karl Schack, k. k. Notar. Herausgeber und Redakteur: Dr. Max Breitenstein. Verlag: M. Breitenstein, Wien, IX./3 Währingerstraße 5.
Druck: G. Davis & Co., Wien, IX./1 Pramerg. 28.

Pensionsversicherung.

A Nr. 1.

VII
d

Rechtswirksamkeit der Anerkennung von Ersatzinstituten.

Die durch das Ministerium des Innern erfolgende Anerkennung von Ersatzinstituten und Ersatzverträgen im Sinne des § 67 des Gesetzes vom 16. Dezember 1906, RGBl. Nr. 1 ex 1907, betreffend die Pensionsversicherung der in privaten Diensten und einiger in öffentlichen Diensten Angestellten ist ein konstitutiver Akt. Als solcher kann aber diese Anerkennung gegenüber den Parteien nicht früher rechtliche Wirkungen erzeugen, als von dem Zeitpunkte an, in welchem die Parteien von derselben ordnungsmäßig ämtlich verständigt worden sind.

Skarbiec 197

1531 firanka przy nowej szafie, szafa z zamkami do [illegible] skarbca [illegible]

1526 Ławy i półki i szaffy robi stolarz Joachim do sklepu gdzie aromata i inne rzeczy król.

1526 izba, gdzie chowają broń król.

załącza się pod

ość intabulacyjną załącza

zezwolić na prenotacyę

, dwie librze od persony się płaci-jedna libra czyni 12 groszy-. W Padwie stanąłem gospodą a la colomba bianca. Tu wziąłem się ad praelectiones. Nacyja polska ma swój ołtarz i sklep do pogrzebów w kościele bardzo cudnym św. Antoniego.

Frez A był kto, prócz waszmości, z naszej nacyi?

Jan Było paniąt kilkoro, którzy razem się trzymali, ma-

Skarbiec litewski

Zygmunt August został jako wiadomo w r. 1529 obrany wielkim księciem litewskim, a w r. 1530 za życia ojca koronowany i odtąd zwany był „młodym królem" i miał osobny swój dwór. Następnie powierzył mu ojciec zarząd Wielkiego Księstwa Litewskiego, ~~a wtedy~~ odtąd też młody król coraz częściej przebywał na Litwie. Zapewne ~~w związku~~ skarbiec, który przewieziono w r. 1545 do Wilna, skarbiec zwany litewskim, dotąd na Wawelu przechowywany. ~~Za Zato~~ Skarbiec ten obejmował[1]: sześć rogów oprawnych w srebro, z przykrywami srebrnymi, jeden na nóżce z orłem i wieżyczką, dwa z rzeźbami i napisami (puchary) – mianowicie dwie tj. niskie, jedna z rurkami do nalewania, druga pozłacana z herbami króla, dwie mniejsze, kosz wielki z pozłacanymi brzegami, drugi staroświecki, pięć małych z herbami Jarosławica, trzy kredensy [illegible], jeden z zwierzątkami na trzech nóżkach, dwa z kostkami, jeden ze św. Hieronimem, orzech z przykrywą pozłacany, szklanka kryształowa z srebrną przykrywą, konewka gliniana ze srebrną przykrywą, kubek, 12 czarek, 12 łyżek srebrnych z pozłacanemi rękojeściami, 10 ze słowem Jezus, 34 innych, 3 kolce pozłacane, szklanica wenecka oprawna w srebro, pozłacana, dwa wielkie noże krajcze i dwa mniejsze, trąbka aspisowa i druga szmelcowana. ~~oznaczone na 2.15 grzywien.~~ Jak z tego spisu widać nie było ~~to jednak~~ (w tym skarbcu jakichś) niezwykłych ~~kosztowności~~, lecz głównie zastawy stołowe.

1) Kazim. Kaczmarczyk, Spraw. Kom. Hist. Sztuki. T. VIII.

Ani wzgardzisz chucią moją,
Ale mi ją oddasz swoją... [1]

Michał ExQuisite!

Jan. Brava! Bravissima!

(Batorski wpada zadyszany- ociera pot z czoła)

Bator Panie dziedzicu! (wielmożny) panie dziedzicu! Szukam waszmości, aż mi tchu brakuje! Okropność! gwałt!

Mich Co się stało?

Bator Gwałt, wielmożny panie dziedzicu, gwałt! złodziejstwo i rabusiostwo!

MIch Rabusie w Mylnikach?

Bator Rzecz niesłychana!

Mich Mówże waść do licha!

Bator Od wczesnego ranka przekładaliśmy (wielmożny panie dziedzicu) spokojnie siano i składaliśmy w stogi....

MIch Ale gadajże waść krótko, kto rabował i gdzie?

Bator Zaraz przyjdę do tego, wielmożny panie dziedzicu. Słonko dogrzewało, a sianko pachniało jak apteka... aromat, wielmożny Panie dziedzicu!..

Stach Krótko! Krótko!

1532 „ materace w torbach królewskich

133

1544 Łóżko z czterema kolumnami tokarskiej roboty z kapitelami dla królowej, drugie podobne dla króla mniejsze

z procentem 6 % od

protestu w kwocie

w ilości

wreszcie z kosztami

weksla

w ciągu dni trzech pod

zapłacil

O zwrot oryg. alle

200

1548 płótno zielone do zaciemniania pokoju średniego z powodu promieni słonecznych wpadających do komnaty króla

1530 pręty żelazne nad oknami aby płótnem okna zasłaniać można

W oknach wieszano firanki i sukna (portyery) które zastępowały story. Rachunki wymieniają: dwie tulie do ~~[illegible]~~ prętów przy firankach i żelazo z kółkami (1548) W oknach wielkorządcy były czarne płótna zamiast storów ( ) w r. 1540 wspomniana ~~[illegible] zielonego~~ sukna przy oknach ~~do pokoju~~ młodszego króla (portyery) w r. 1541 zakupiono ~~dla niego 2~~ ~~[illegible]~~ do jego pokoju 2 portiery zielonego sukna

kisz Ja dałem błohosławieństwo w imieniu waszmości...

chał Kto to waści pozwolił?!!

kisz Tylko lente mości panie Kowalski! Jako plenipotencyjaryjusz do wyswatania miałem prawo— jeżeliście się pomylili w dyspozycyi, to wasza rzecz i nie dam ubliżać memu klejnotowi ślacheckiemu!...

chał Czemu nie pisał o tem do mnie?

kisz Nie było czasu- periculum in mora- mógł pan Borski rozmyślić się--

chał A ja już mu raiłem Frezerównę!...

kisz To niech się z nią Jasiek ożeni! Podobno ma Ha... mój głęboki sentyment.

chał He?

201

Król

1547 Krzesło włoskie króla o który kładą drzgą na którym króla noszą

1548 nowa lektyka król i żerdki do zasuwania opon w oknach, podpory do lektyki

Sala jadalna

1525 i 1527 Naczynie srebrne na którem podają chleb królowi (taca,

24
14
38

prawie ...

... wianankami', (1545)

Fliszer	Albo tak z boku pod strzęp ...— w pod-stawkę dziubnąć-albo kamyczkiem— Dostałbyś piętnaście talerów!
Jakub	Piętnaście! (skrobie się w głowę)
Fliszer	Piętnaście- tu masz pięć z góry , uważasz, a dzie... jak ostanę królem.
Jakub	Teraz cichajcie, bo idzie Maciej- niech waszmość ... poszczęści! (odchodzi w głąb ku kurkowi)
	... No! rzecz skończona! Jakóbek ni... ...ów-(odchodzi)

2krotnie

202

Dwór Króla.

Rachunki Zygmunta Augusta z r. 1547 wymieniają w jego dworze:

pokojowych, stołowych, łożkowych, halabardników, kapelanów, organistę, fletnistów 5, trębaczy 7, bębenistów 2, harfistę Włocha, zegarmistrza, balwierza, 8 odźwiernych, 5 służących skarbu, 2 krawców, aptekarza, 5 kucharzy, piekarza, 14 kucharczyków, szpiżarnego, kowala, praczkę, strzelców oprawiających się sokołami do polowania, prówniczych, pomocników kuchni, srebrowych, ~~stu~~ służących dla stołu stawiły i dla dworzan, 2 balwierzy, obroźnego, szewca, stajennych, woźnice, ogrodnika Włocha, 2 sekretarzy, dworzan 8 litewskich, ~~dworzanom kuchni~~ stróżów kuchni, palaczy w piecach,

Jestto spis niekompletny, gdyż obejmuje tylko pewną część dworu ~~objętą~~ ~~tą rozchodem którą płacił~~ pobierającą płacę z tego źródła, z którego rachunek zdawano w tym spisie.

~~1546.~~

~~Kuchnia królewska przez 8 miesięcy kosztowała 6,797 fl. królowej 11,149 fl.~~

baletnik włoski saltator
1546

Thomas [illegible] arabskiego 1546

1545 lutniści
cytaryści, trębacze z trąbami i bębnami podczas obi uczty, fletniści

(tureccy"),
1545 kuglarze króla młodszego ze zwierzętami, tancerzami, trębacze młodszego króla z armoniami, którzy przed starszym królem występowali

1546 Cytaryści
muzycy biskupi przed królem, właściwie śpiewacy
organista
komediant mimik (mimus)

Dwór

Mił.: Te gałgany!?

Zygm.: Tylko spokojnie. Ja ich zamówiłem. Niech się ojciec nic nie odzywa, tylko słucha - wszystko będzie dobrze — Niech wejdą!

Mił.: Co ty robisz Mundziu!

(Wchodzą Springer i Zucker).

Springer Dzień dobry panu !

Zucker: Dzień dobry, panie dobrodzieju !

Spring.: Ja zaraz sobie miślałem, że pan nie będzie chciał moje krzywdę i że się pogodzimy.

Zucker: Lepsza zgoda, po co mamy chodzić po sądach !

Zygmunt: Zwłaszcza po kryminale!?

Zucker: Was ist ?

Springer: Co to za gadanie ?

Zygmunt: Panie Springer - pan jest szwagrem Szlesyngiera ?

Springer: (niespokojnie) Co to mo do rzeczy? Czemu nie miałbym być szwagrem ? was ist ?

Zygmunt: Więc panowie mówicie, że Schlesyngier chce sprzedać dom na Krupniczej ulicy ?

Springier: No - tak - on chce !

Zygmunt: A jakże można ten sam dom sprzedawać dwa razy ?

Springier: Jakto? co to dwa razy?

Zygmunt: A tak, bo przed dwoma tygodniami podpisał punkta przedugodne z niejakim panem Simche Springerem? Czy to jest jaki drugi pan Simchė Springier ?

Zucker: Ja o niczem takiem nie słyszałem !

~~Springier~~ Zygmunt: Tak? a na punktach przedugodnych jest podpisany jako świadek pan Jonas Zucker ?

Zucker: (niepewnie:) To może jaki inny Zucker !

Zygmunt: Jest tam i drugi świadek podpisany pan ~~Mojżesz Grass~~ Salomon Majer... on zapewne będzie wiedział, któryto Jonas Zucker !

1582

D. 28 sierpnia przyprowadzono dwóch tata-
rów z Moskwy przez pana Ostrowskiego,
w ten dzień nie jedli, dano im na
chleb 8 groszy.

Do oświetlania używano latarń, kaganków i świec.

Są wzmianki że w sieniach, w dziedzińcu, w przedpokojach były latarnie bądź na pręcie żelaznym prostopadle w ~~ścianie~~ umocowanym (na Krobsztynie(?)) bądź na wiszącym pręcie lub Tańcowalni(?): latarnia szklana na Tańcowalni(?) wisząca(?) w ~~przedpokoju Królowej~~ przedsionku pod drzwiami Królowej (1530) pod orłą(?) wielkorządcy(?) wielka latarnia z blachy (1530). Także w pokojach bywały latarnie, ~~oprawione...~~ F w r. 1543 robi

3 205

Pokoiki i Hubrych za wynagrodzeniem	258. 12
Skorościcki, Łukowski, Lisner	349. 18
Paziom: Czermieński, Czernikowski Thawskierchen, Kniaź Przezdziecki Gurowski, Leśniowski	246. 18
	10. 12.
Kortowi ubranie	
Szafarzowi	305. 12
Zawiadowcy spiżarni	100. 20
Krawcowi	164. —
Aptekarzowi	69. 10
Balwierzowi	82. 04
Żarźebnikowi	55. 21
Cześnikowi	87. 06
Bartłomiejowi Skatkowi . . .	68. 12
Cześnikowi Mechanikowi . . .	40. —
Pawłowi Stelowi	40. —
Kuryerom ośmiu	372. 23.
Palaczowi pieców . . .	9. 12
Kuchmistrzom trzem . . .	224. 10
Kucharzom z młodszym . .	76. 11
Piekarzowi	48. 05.
Służącym kucharzy dwom . .	43. 26
Pomocnikom kuchni . . .	45. 02
Tragarzowi kuchni . . .	32. —
Służącym paniom	58. 22
Srebrnym dwom	59. 12
Felczerowi zawiadowcy magazynu . . .	32. 18
Służącym dwom ~~paziów~~ dworzan	6 24
Balbierowi służącemu panien	20. —
Zatrudnionym w stajni:	
Rozwadowski	82 —
Kowalowi	96. 21
Cieśli	49. 19

Stajennemu 64.19
8 innym stajennym 378.12
Głównemu woźnicy Ambrożemu 46.12
Woźnicom 8 innym . . . . 349.10.
Pomocnikowi woźnicy Melchiorowi 45.12
7 innym pomocnikom woźnic 298.10
Stróżom wozów ciężarowych 32.11.
(wypłacano im tygodniowo)

Panny towarzyszki (Virgines pedisequae)

Pani Łukowska 70.–
„ Trembecka 32.16
„ Bichawska 42.16
Katarzyna Mortini . . 38.–
Elżbieta – 32.09
Barbara praczka 134.18
Urszula „ 106.–
Towarzyszkom polskim: Krystynie Czermińskiej, Dorocie Światopolskiej, Reginie Straszównie i Annie, Małgorzacie Dzimbatowskiej, Annie Kamienieckiej i Felicji Rożnównie. 245.14
Klarze Sminkowicz . . 49.02
Karlicom Zofii i Katarzynie . . 78.26
Dworzanom trzem 74.–

Cały wydatek na dwór królowej rocznie 9960 f. 16 gr.
Na wydatki kuchenne mięsa, oliwę, korzenie, zwierzynę, ryby, chleb, przyprawy, piwo itd. itd. plus minus 150 fl. tygodniowo, rocznie 7800 fl, wino 937 fl. 10 gr. wydatki na stajnię 1823 fl – dalej wydatki na świece, przyprawy, sukna, płótna, drewno etc etc. – razem 23461 fl. rocznie – oraz 2000 fl. na drobne wydatki.

1575 źdebka pod Łaśnią górą
Kortowie mieszkają. Pierwszy
w r. 1542 spotykamy wydatek
~~[illegible]~~
na łóżeczko na 4 kołkach
dla Karliczki.

~~1546 [illegible] [illegible]~~
Kortowie mieszkali w r 1575
na Rabsztynie

~~1543 [illegible] srebra [illegible]~~

Orkisz A Jasiek ożeni się zamiast Stacha! i wszystko in ordine! toć to dziecko wasze i to dziecko- Stacha ślachta lubi- dobrze go przyjęła...

Kowalski Dobrze go przyjęła? tak? co? dobrze powiadasz?

Orkisz Kochają go, jak brata! Odprowadzili go tu do Waszmości z honorem-- przyjechali tu z pań stwem młodem!

Michał Z państwem młodem?

Orkisz Splendor dla waszmóści..(idzie ku drzwiom na prawo i wprowadza Stacha z Hanną)

Hanna (klękając ze Stachem przed Michałem) Pobłogosław nam ojcze!

Stach Pobłogosław panie ojcze!

Michał(patrzy- ociera łzy) Ha! Dziej się wola nieba! niech wam Bóg błogosławi! !(ściska ich)

(Orkisz wychodzi na lewo i po chwili wraca z Janem)

Ork (do Jana) Trzeba kuć żelazo póki gorące!

Jan Witajcie, witajcie i przyjmijcie braterskie gratulacyje! Czołem mościa pani bratowo! (ściska Stacha całuje Hannę w rękę- rozmawia z nimi)

Michał Janie! Stachu! trzeba poprosić panów ślachtę!

Orkisz Jeno z kuchnią będzie trochę krucho na dwie kompanije!

Michał Trzeba uprosić u sąsiadów auxilium...

Jan Poproszę Frezerów...

Mich (macha ręką)Ha! idźżeż już do tych Frezerów, Widzę, że ci tam pilno i miarkuję teraz, że to była cała konspiracyja na mnie! Ale niech się tam już dzieje dalej wola Boża! (Jan wybiega) Trzeba poprosić także panów Styczyńskiego, Daniela, sąsiadów.. jak wesele, to wesele! Stachu! mości Orkisz!

(prawo)

Koszta:

1) List upominalny do dłużnik...... i porto . . .	K	h
2) Ułożenie skargi	„	„
3) Nadwyżka z powodu uczestników	„	„
4) ...... krotne przepisanie skargi	„	„
5) ...... krotny odpis weksla	„	„
6) ...... krotny „ protestu	„	„
7) ...... krotny „ rewersu	„	„
8) Stemple do skargi i załączników	„	„
9) „ do nakazu i duplikatu	„	„
10) Pełnomocnictwo ze stemplem	„	„
11) Ekspedycya i porto skargi	„	„
12) Porto zwrotne	„	„

W każdem podaniu należy powołać następującą liczbę czynności.

Liczba czynności .... Cw / 1

Wekslowy nakaz zapłaty.

Na podstawie weksl .... niewykupion ...., przedłożon .... w pierwopisie, z dnia ....

— protest .... z dnia ....

rachunk .... zwrotn ....

nakazuje się ....

....

jako akceptant ...., oraz ....

....

aby zaskarżon .... sum .... wekslow ....

wraz z procentami po 6 od sta od ....

kosztami protestu ....

prowizyą w wysokości .... %, kosztami intymacyi — notyfikacyi —

wreszcie z narosłymi dotąd kosztami sądowymi z włączeniem – z wyłączeniem – należytości prawnej od orzeczenia na .... oznaczonymi, do niepodzielnej ręki — w nieodraczalnym terminie trzech dni ....

....

pod rygorem egzekucyi zapłacil .... lub w tym samym terminie swe zarzuty przeciw wekslowemu nakazowi zapłaty do Sądu poniżej wymienionego podal ....

Od wydania wekslowego nakazu zapłaty niema rekursu, wolno jednak wnieść rekurs przeciw zawartemu w tym nakazie zapłaty orzeczeniu o kosztach sądowych.

C. k. Sąd .... w ....

Oddział ....,

dnia ....

Do wiadomości! Zarzuty przeciw wekslowemu nakazowi zapłaty mają być wniesione na piśmie. Pismo musi być podpisane przez adwokata.

Form. cyw. proc. Nr. **79.** (Nakaz zapłaty w postępowaniu wekslowem, § 557 proc. cyw.) III.

Krolewa

203

Do

c. k. Sądu jako handlowego

w

Oddział

Powod

Pozwan

przez

o wydanie nakazu zapłaty sumy wekslowej

K h zpn.

krotnie

1 rubryka

załącznik

Stemple za dołączone

Na zasadzie weksla z daty

dnia

A pod A w oryginale,

pod w odpis dołączo-

L. 2. Fischer Spółka, Kraków, „Pałac Spiski“, właśc. Jan Wilczyński.

B nego, protestu pod B w oryginale, pod w odpis rewersu notyfi-
C kacyjnego pod C w oryginale, pod w odpis

uprasza

właściciel weksla

D przez wykazanego pod D pełnomocnika:

Wysoki Sąd

raczy polecić dłużni wekslow

aby sumę wekslową K h

z procentem 6% od dnia z kosztami

protestu w kwocie z prowizyą 1/3% z kosztami notyfikacyi

w ilości

wreszcie z kosztami niżej policzonymi przyznać się mającymi, właściciel

weksla

w ciągu dni trzech pod rygorem egzekucyi

zapłacil

O zwrot oryg. alleg. uprasza się.

Dwór Królowej

1. 210

~~Oświetlenie~~ - co

Co do szczegółów wewnętrznego urządzenia i (i kosztów) zaopatrzenia dworu na Wawelu przyniosą kiedyś szczegółów dotąd większe wiadomości rachunki dworu, gdy ~~kiedyś~~ ogłoszone zostaną. ~~Wyszczególnione dotąd znalezione~~ ogłoszone przez rozmaitych poszukiwaczy przynoszą już jednak wiele ~~wiadomości~~ dokładnych szczegółów, szczególnie co do dworu królowych.

Rachunki Zygmunta Augusta z r. 1547 1) wymieniają w dworze Królowej: pokojowych, halabardników, 5 kucharzy starszych, wielkiego kucharza, młodych kucharzy, piekarzy, kowala, flatnistów, odźwiernych, szafarza, piwniczego, Tarieb-ników, stróżów skarbu, panien, woźnice stajennych, srebrnych, drażnich

Spis ten nie jest kompletny, lecz obejmuje tylko te osoby, które były płatne z pewnego źródła dochodu, którego rachunki dotyczą.

1) Ogłoszone przez p. Adama Chmiela: „Źródła do hist. sztuki i cywil. w Polsce." Tom I. Kraków 1911.

" .... " ....

" .... " ....

" .... " ....

" .... " ....

" .... " ....K............

2) za .... " ....

" ....K............

Upraszamy o wdrożenie kroków sądowych ....

Przesyłamy list adwokata Dr R. Resnera w sprawie A. J. Placzka.

Otrzymałem dn. 6/I

Dyrekcya Elektrowni miejskiej w Krakowie

Uwaga:

2 211

Najdokładniejsze wiadomości daje natomiast jednorazowy spis wydatków dworu Królowej Katarzyny trzeciej żony Zygm. Augusta z roku około 1560.[2]

Podajemy z niego główne szczegóły:

~~II~~. Stroży przy koniach.[2]

Pan mistrz dworu (magister curiae) ~~z 8 koń~~ ~~mi~~ z 8 końmi	rocznie fl. 714 gr 20
Podczaszy z 5 końmi . . .	446. 20
Nadzorca stolników (magister dapif.) z 5 końmi	446. 20
Kuchmistrz z 4 końmi . . .	358. 10
4 stolnikom z 16 końmi	1152. — ~~777. 20~~
Dyplyskircher z 4 końmi.	288. —
Organista . — — — .	260 —
Doktor . . — . — .	500. —
Sekretarz	256. —
Dwaj kapelani	168. 12
Przełożony kapłanów . . .	66. 11

---

[2] Ogłoszony przez Dr. E. Kuntzego w Archiwum Komisyi hist. T. XI. z rękopisu znajdującego się w archiwum dworskiem w Drezdnie.

[3] Następnie ~~niedowod~~ (zupełnie odpowiadają) trzeci pod nimi — podaje nadmiernie dostatecznie.

Strona dz. prądu ....

L. p. ....

" " urządz. ....

Kraków, dnia .... 191..

Jaśnie Wielmożny

PANIE SYNDYKU!

....

.... zamieszka.... przy ul. ....

win...... nam ...... tytułem należytości

1) za prąd i wynajem elektromierza

za miesiąc .... K ....

" .... " ....

" .... " ....

W r. 1539 sprowadzała Bona owoce
które zowią arancia (~~stat. poma~~
~~rań~~ (poma quae vocant arancia,
star. polskie: pomarańcza) z Włoch
ponieważ słyszała, że posłużą do
wyleczenia ~~króla~~ męża

Królowa Bona miała [illegible] własnych, którym w latach 1524–1525 płacił wielkorządca po 30 groszy kwartalnie ~~– przez 7 kwartałów wypłacono im 3333 florenów~~. Później znika ten wydatek z rachunków wielkorządowych, widocznie stróżka włoska pobierała potem płacę z kasy dworskiej. W wydatkach r. 1547 wspomniano naprawę komina, przy którym własnie kobiety gotują potrawy dla Królowej

Szaty:) Królowej ~~Katarzyny 1562~~ (2.

214

5 złotogłowowych, 7 teletowych, 3 tabinowych, 7 atła-
samitnych, 6 atłasowych 4 adamaszkowe 5 pod-
szytych futrami, z sobolami i bobrem, Kożuch
gronostajowy, z grzbietów popielicowych i z bo-
brem. Dalej płaszcze, ubrania dla panien
dworskich. Czapki zimowe i letnie: aksamit-
na czerwona kitajką czerwoną podszyta, około niej
sznur czerwony jedwabny wewnątrz też drugi
z kutasy – miczka z szczerna aksamitna
czarna popielicami i bobrem podszyta.

Pościel: Poszwki albo nasówki na dwie
poduszce większe dwie mniejsze i dwie
pierzynie, z atłasu brunatnego, tłomoki
na pierzynki, kołdry: złotogłowowe, atłasowe
haftowana itd. Namioty nad łoże (balda-
chimy, firanki) z adamaszku czerwonego
tureckiego, 6 firanek z frandzlą jedwabiu
czerwonego, łoża dwie ~~wielkie~~ składane nie-
mieckie, każde w osobnej skrzyni włożone.
Łożko francuskie małe które w kolebce (po-
wozie) bywa.

11 gierłach (kornet) ze złotymi rękawy i
jedna z perłami, czepek na noc perłowy, ośm
czepców włoskich ze złotem, 15 wyszywanych
2 ścierecze (ścierki) ~~złote~~ ze złotem do ręku
(chusteczki) 22 towal do ręku wyszywanych
24 czepków złotych, zaprawki perłowe, 9 pa-
sów złotych.

Dalej: obicia z ośmiu opon z figurami
Absalona – 30 kobierców ~~złotych~~ tureckich

/.

Bielizna

Do Kosztu Dworu Królowej trzeba 6 postawów płótna po 8 fl. na podszewki do czapek i czepków, 6 postawów z niższych Niemiec po 20 fl., z Holandyi 6 postawów po 14 fl.

Dalej na obrusy, fartuszki i chustki szyrne, płótno podszywkowe 6 postawów po 8 fl. – 6 postawów gorszego po 6 fl. – Krośnieńskiego 4 po 5 fl.

~~Na~~

Do ogólnej ~~wszystkich~~ potrzeby jak pracz-
kom na mydło, na drzewo do kuchni
i pokoi, owoce i inne drobiazgi
liczono rocznie plus minus 400 fl.

Na pokojowców Królowej posyłanych
z listami tu i tam i ich podwody
policzono 300 fl. rocznie

Do kosztu utrzymania królowej wli-
czono płótno na podszewki czapek i
(6 postawów) czepków, oraz płótno z niższych Niemiec
oraz z Holandyi ~~w większej ilości~~ po 6 po-
stawów

Do końca utrzymania królewej woli, czego płótno na podszewki czapek i (6 połowic) trzepków, oraz płótno z niższych Niemiec oraz z Holandyi ~~w [illegible]~~ itd. po 6 postawi

W wyprawie Królowej Katarzyny Austr[iaczki] z r. 1553:

Broszę kosztowności (zapinek) naszyjników, naramienników, kołnierzyków pierścieni, brosz, łańcuchów, kamieni drogich w pasach, czapkach etc.

Sprzęty srebrne: 58 ~~dużych~~ ~~talerzy~~ mis, 12 średnich, 12 mniejszych, wazy, 12 talerzy, dzbany, podstawki, czasze, solniczka, puhar, ~~z tych~~ tylko złocone; naczynia do napojów, 3 szczególniej puhar z przykrywką, noże, widelce — dla dworu swego i służby: 26 łyżek i dużo kubków, (szczególnie) — srebro do odprawiania mszy.

Sukien szczególnych 14, futro sokole i [illegible] — suknie spodnie (interiores, quae sotanae italice appellantur) z brokatu złotego i srebrnego, wyszywanych, haftowanych wszelakich kolorów kilkadziesiąt, podbicie kilkadziesiąt ~~[illegible]~~ (ubrań na głowę ze złotem, perłami, kamieniami drogimi, emaliami — obicia ścian 24: osiem malowane (przedstawiona) cnoty, przez „niewiadomej treści malunki", osiem zielonych przedstawiających rozmaite zwierzęta, trzy małe, — dywany: na stoły, — gobeliny z figurami średnimi cnót, — z kotarami ze scenami z pisma św. — złociste — z kwiatami i zwierzętami — trzy tureckie. Szaty do mszy św. — 3 skrzynie żelazne z zamkami. —

Do sypialni materac, przykrycie [illegible] z wyszyciami złotem kwiatów — dwie „jakby ściany otaczające łóżko" (parawan) złociste i dwie adamaszkowe — 3 skrzynie żelazne (z zamkami).

Powozy z uprzężą, siodła etc i uprząż do jazdy konnej strzemiona, ostrogi, wędzidła etc

Srebro królewny Katarzyny (1562)

12 kubków pozłocistych wyższe z pokrywkami norymberskiej roboty z herby J. kr. M. – 12 mniejszych, rozmaitych 27, jeden węgierski z pokrywką z bladymi ~~kwiatkami~~, jeden dwoisty z figurami i trawami – 2 flaszki złociste – wanienka do talerzów – 10 mis wielkich złocistych – 12 półmisków, – 6 przystawek – 24 talerzów z herbami królewskimi pozłocistymi – 25 łyżek widelki większe i mniejsze – miednica – nalewka – dzbanowie – solniczka – łyżka jedna i widelki złote.

Dalej: Kałamarz, cik albo kociołek srebrny – kubki z pokrywkami – lichtarze – zwierciadło – 2 głębokie miednice do mycia – przybory do mszy św.

Cyna: 12 wielkich mis, 20 półmisków, 24 talerzów, konew dla nosrzenia piwa do stołu pannom, flasza do octu druga do oliwy. Ozban miedziany wielki do pomywania srebra, mniejszy do warzenia wódki cynamonowej, wanienka do chłodzenia wina – 2 kotły wielkie dla prażki naczynia kuchenne: wielki sagan, pół sagania, 8 wielkich kotłów 12 mniejszych panew do prażki, 4 rzeczki, 6 patel do tortów, 2 durszlaki, panewka jajeczna 2 brytwanny, 4 pokrywy na kotły, flasze do octu, oliwy, wina, 2 rożny wielkie 5 mniejszych, ruszt, 2 widełki, łopata

(Katarzyny koło 1560 r.)

Na potrzeby ~~stajni~~ królewskiej stało w stajni 62 konie i 3 muły. Konie były tak dobrane, że były dwa zaprzęgi po 8 koni (wszystkie jednej maści) pięć zaprzęgów po 6 koni, innych oraz pod wierzch i dla gońców 16.

Dawano dla nich codzień po pół korca owsa na każdego konia — w roku korcy 11830 po 3 grosze, razem 1183. fl. — siana 60 „wozów" po 6 fl. razem 360. fl. — ~~pod~~ słomy 40 wozów po 2 fl. razem 80. fl.

Na inne potrzeby jak: płótna, okucie, gwoździe, uprząż etc. około 200 fl., razem łożono wydatki na stajnię 1823. fl rocznie.

Kończy się na następnych stronicach

Chrostowie

222

Dwór królewny Anny koło 1560. r.[1]

„Suma na wydatki całego dworu Naj. Królewny, mianowicie rocznych płac officyalistom, dworzanom i rzeczne dworu 9543 fl. – na wydatki kuchni i stołu 5200. – na przyprawy 1310. – wino i ocet 600. – stajni 2820. – wosk (na świece) 150. – kupno rzeczy metalowych (zamki, klucze, wilki do kuchni, pogrzebacze, kotły i t.p.) 300. – płótno bierzna składowa 300. – pokojowcom 300. – różne wydatki 300. – rocznie razem 20824 fl."

Mniejsze wydatki na ~~przyrzeczne rze-~~ różne potrzeby ~~czy i potrzeby~~ wspólnie dla Królowej i królewny 3946. fl.

[1] Dr E. Kuntze Expens dworu Król. Katarzyny Archiw. hist. t. XI. Kwoty podane tylko w florenach z opuszczeniem groszy i denarów.

Obrady i wieczerze dworu zajmować musiały po kilka pokoi obok siebie, jak to wynika z dokładnego zestawienia rocznego Królowej Katarzyny z r. około 1560 podającego nie tylko koszta, ale i cały domowy porządek gospodarski.

Przy stole pierwszym wymieniane są:

Panie które jadają koło Królowej:
Pani stara Łukowska, Bichowska.
Panny: Szymińkowiczówna (?), Czermieńska, Strasiówna (?), dwie Wielopolskie, Dziś-kalkowska (?), Kasińska (?), Różnówna.
Karliczki: Elżbieta, Zofia i jakaś trzecia.
Razem 13 osób.

Przy stole drugim Młodzieńcy (pacholę?) z innymi, którzy wyjadają potraw, które odnoszą ze stołu Królowej:
Michał starszy ~~[illegible]~~, bakałarz Andrzej ~~[illegible]~~, Kniaź Trezma (?), ~~[illegible]~~, Brat Czermieński ze sługami – Czernikowski, Tłuchowski (?) czecher (?), Gurewicz (?), Leśniowski. Tym wszystkim posługuje chłopiec Kacaś (?).
Razem 14 osób z 6 sługami.

Przy stole trzecim Panny młodsze (posteriores) przy jednym stole:
Pani Trembecka, panny: Jarmyszówna (?), Dorota, Orechówna (?), Winarska, Krasłowska (?), Bogusławska, Zagorska.
Posługuje Feliks od pani starej.

Przy ~~dalszym~~ stole (czwartym) panny: Martyna, Helena, Katarzyna, Gramińska (?) – Bartłomiej Szolthorr (?) gr. 15 (?) Paweł Wrzel (?), Jerzy Baumgartner, w pałacu (?).
Razem 16 osób.

Ogółem siada do stołu osób 49.

1540 stare panie mieszkają nad
bramą

o wydanie

L. 2.

Sprav. wewn. f. 26. r. 1845

Plan położenia budynków na Zawelu - kościelnych i wydanych z r. 1844 - przyjętych mi ma - i objaśnienia do niego.

f. 9 r. 1846 sprav. wewn.

plan i kosztorys przebrukowania drogi od Kamienicy do kościoła katedr.

f. 15 r. 1832 sprav. wewn. Pismo senatu do wydz. spraw wewn. polecające przesłać kontrakt sprzedaży na rzecz m. Krakowa gruntu ogrodowego pod plantacyę około góry Wawel zajętego do Kamienicy pod Nrem 11 Gminy I przyległego z kapitułą kat. zawarty

1546, 21/6 - Poznań. Andrzej Górka kasztel. pozn. i star. gen. wielkopolski darował tę „curia" w zamku krak. „Pinczow" królewiczowi Zygmuntowi Augustowi na wieczne czasy.

Kuziecki, dyplom kszg. 216.

A. Gorka recedens a terra palatinatus et districtus Cracoviensis ~~[illegible]~~ dictam integram curiam suam Pinczow dictam in castro Crac. sitam

Teka o Wawelu, przeglądnąć

cum omni iure et proprietate Domino Sigismundo Augusto donavit resignavit per eundem D. S. A. Regem etc et Suae M^tis successores tenendam habendam utifruendam et quovis possidendam. Quam resignationem generosus Gaspar Czeklinski nomine Suae M^tis Regiae acceptavit (na rzeczach zdecydował Poznańskich)

Koszta:

1) List upominalny do dłużnik...... i porto	K	h
2) Ułożenie skargi	„	„
3) Nadwyżka z powodu uczestników	„	„
4) ...... krotne przepisanie skargi	„	„
5) ...... krotny odpis weksla	„	„
6) ...... krotny „ protestu	„	„
7) ...... krotny „ rewersu	„	„
8) Stemple do skargi i załączników	„	„
9) „ do nakazu i duplikatu	„	„
10) Pełnomocnictwo ze stemplem	„	„
11) Ekspedycya i porto skargi	„	„
12) Porto zwrotne	„	„

W każdem podaniu należy powołać następującą liczbę czynności.

Liczba czynności Cw / 1

Wekslowy nakaz zapłaty.

Na podstawie weksl niewykupion , przedłożon w pierwopisie, z dnia

— protest z dnia

rachunk zwrotn

nakazuje się

jako akceptant , oraz

aby zaskarżon sum wekslow

wraz z procentami po 6 od sta od

kosztami protestu

prowizyą w wysokości %, kosztami intymacyi — notyfikacyi —

wreszcie z narosłymi dotąd kosztami sądowymi z włączeniem – z wyłączeniem – należytości prawnej

od orzeczenia na oznaczonymi, do niepodzielnej ręki —

w nieodraczalnym terminie trzech dni

pod rygorem egzekucyi zapłacil lub w tym samym terminie swe zarzuty przeciw wekslowemu nakazowi zapłaty do Sądu poniżej wymienionego podal

Od wydania wekslowego nakazu zapłaty niema rekursu, wolno jednak wnieść rekurs przeciw zawartemu w tym nakazie zapłaty orzeczeniu o kosztach sądowych.

C. k. Sąd w

Oddział

dnia

Do wiadomości! Zarzuty przeciw wekslowemu nakazowi zapłaty mają być wniesione na piśmie. Pismo musi być podpisane przez adwokata.

Form. cyw. proc. Nr. **79.** (Nakaz zapłaty w postępowaniu wekslowem, § 557 proc. cyw.) III.

DR. KLEMENS BĄKOWSKI
ADWOKAT
KRAKÓW - ul. Św. Jana l. 12. II. piętro
TELEFON № 492

Spór
Spółki Tramwayowej Krak.
przeciw
Gminie M. Krakowa
o wylosowanie superarbitra